

༄༅།།བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྟེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS77309	ImageGroup:	I8LS78109
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	<p>ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མགཞོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚོན་</p> <p>བྱེད་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྤྲས་དོན་རབ་གསལ།</p> <p>shes rab kyi pha rol tu phyin pa'i man ngag gi bstan bcos mgnon par rtogs pa'i rgyan gyi mtshon byed kyi chos rnams kyi yan lag rgyas par bshad pa sbas don rab gsal/</p>
Author:	<p>བསོད་ནམས་སེངྒེ</p> <p>bsod nams seng+ge</p>
Descriptor:	Digital images of the text are made available through the kind support of Great Enlightenment Buddhist Institute Society (GEBIS) in Canada
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	New Delhi
Publisher:	Siddhartha's Intent Publication
Date:	2001
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་མཚན་བྱེད་གྱི་ཚེས་རྒྱུ་མཐའ་ཀྱི་ཡན་ལག་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྤྲུལ་དོན་རབ་གསལ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ

2007

SHES-RAB KYI PHA ROL TU PHYIN PA'I MAN NAG GI
BSTAN BCOS MNON PAR RTOGS PA'I RGYAN GYI
MTSHON BYED KYI CHOS RNAMS KYI
YAN LAG RGYAS PAR BSHAD PA
SBAS DON RAB GSAL SES
BYA BA BZUGS SO

2001

Published by Siddhartha's Intent Publication.
EA-21, Inderpuri, New Delhi-110012
Tele: 91-11-5851625, 5760839 Fax: 5852626
E-mail Sidswish@vsnl.com

For

Dzongsar Institute, Bir-176077, Kangra
H. P India
Tele: 91- 1894-68682,68508

Printed at Print Plus Delhi
Phone: 3254652

Price Rs. 150.00

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱ་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྤྲས་
 དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྱི་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་བྱུག་འཆལ་
 ལོ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་རོག་ཅིག་གྱུར་གྱུར་རྣམ་དག་དབྱིངས་ཉིད་མིག་
 གིས་རིག་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་གྱུར་གྱུར་ཐབས་ཀྱིས་ཞི་དང་ཤེས་
 པས་སྤྱིད་མཐའ་གཞོན། །སྤྱིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་གྱུར་གྱུར་སྤྱིད་པའི་སྦྱོར་
 སྤངས་ཞི་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་གྱུར་གྱུར་རྒྱལ་
 པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀུན་རྒྱ་འཛིན་ལ་འདུད། །ཁང་གི་མཁྱེན་བརྒྱ་ཐུ་ཐུགས་མེད་བྱ་
 ལས་བྱུང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ཆེལ། །ཤུགས་རྒྱལ་མཚོན་གསུང་གི་
 ཉིན་བྱེད་འོད་ཀྱིས་རྣམ་བྱེད་པའི་དོན་སྤང་ཆེད་བཅུད། །བདག་སྦྱོང་བྱུང་བས་
 རྣམ་དབྱེད་མཆུ་ཡིས་གཞིབ་སྟེ་ལོགས་བཤད་དར་དེར་དང་བཅས་པ། དོན་
 གཉེར་སྦྱོང་བའི་ཚོགས་ལ་སྦྱིན་གྱིས་སྦྱོང་གོས་རོ་འཛིན་ཀུན་རྒྱ་ཆེམ་པར་
 མཛོད། །འདི་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ། བཛོད་བྱུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་
 མཚོད་བཛོད་དང་། རྟོག་བྱེད་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་
 འབྱེད། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཛོད་བྱུ་མངོན་རྟོགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 དངོས་དང་། འབྲོས་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། མཚོད་བཛོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་ཡུམ་གྱི་མཚོན་ཉིད། རང་སྤྲས་འཕགས་པ་སྦྱིད་བྱེད་དང་དེའི་བཞེད་
 དོན་སྦྱུ་བྱེད་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ། དེ་ལ་

སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དང་། བཞེད་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། བདག་མེད་གསུམ་གང་རུང་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་
 པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་སྤྲུལ་འཕགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་
 པ། དེ་ལ་དབྱེན་རང་སྤྲུལ་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ། རང་སྤྲུལ་རང་རྒྱལ་
 འཕགས་པ། རང་སྤྲུལ་བྱུང་སེམས་འཕགས་པ། རང་སྤྲུལ་སངས་རྒྱལ་
 འཕགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་བཞི་ལས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞི་
 གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་
 མ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ། དེ་ལ་
 དབྱེན་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་དུ་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
 དང་། མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ལས། སྤྲུལ་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚེགས་སྒྲིབ་ན་ཡོད། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་སྤྲ་ཡོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། གཞི་གཟུང་བཞེས་ཀྱི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་
 རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 མཁྱེན་པ། དབྱེད་དང་ས་མཚམས་སྤྲུལ་ལ་དཔག་ས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
 གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་འཛིན་བཞེས་ཀྱི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒོ་ནས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་པའི་བྱུང་སེམས་འཕགས་
 པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པའོ། །དབྱེན་ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་དོན་སྤྱིའི་རྩལ་གྱིས་

རྟོགས་པའི་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་
 མའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོག་སྐྱོར་ན་ཡོད། གྱི་མའི་ས་དང་བོན་ས་རྒྱུ་མཐའི་སྐྱེ་
 ལོགས་ཀྱི་བར་ན་ཡོད་དོ། །པའི་པའི་མཆོན་ཉིད་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྐྱོན་ས་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་མ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ། དབྱེན་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་
 རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་
 གཉིས་ལས་སྐྱེ་མའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོག་སྐྱོར་ན་ཡོད། གྱི་མའི་ས་དང་བོན་ས་
 སངས་རྒྱུས་པའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་བཞེད་དོན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་
 མཆོན་ཉིད། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་
 འཕགས་པའི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཁྱེན་
 པ། དབྱེན་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་གཞི་ཤེས། ལམ་
 ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གསུམ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་
 གི་དང་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གི་སྐྱེ་མེད་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 སྐྱོན་ས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཐོག་དམན་འཕགས་པ་ཉེར་ཞི་གཉིས་སུ་འབྲིང་བར་
 བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ། ས་མཆོམས་ཐོག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐོག་ཆེན་
 ལམ་དུ་འཐུག་པ་མའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐྱོན་ས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱེད་སེམས་འཕགས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་དོན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་པའི་མཁྱེན་པ། ས་མཆོམས་ས་དང་བོན་ས་

རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོད། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་བདག་རྒྱེན་དུ་གྱུར་པའི་མཁའ་ལ། ས་
 མཚན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད། གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་གསུམ་
 རྟེ། བསྐྱུས་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་པ། ཆིག་དོན་ལས་འཕྲོས་པ། བཀལ་ལན་
 ལས་འཕྲོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྟོན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་
 བརྒྱད་བསྐྱུས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྲུབ་ན། སྐྱེད་བྱེད་གྱི་མཁའ་ལྟོན་གསུམ་
 བོ། གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ལམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་
 པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དང་པོས་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་སུ་བཞག་པ་དེ་བསྐྱུས། གཉིས་པས་བྱུང་
 སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་སུ་བཞག་པ་དང་སྐྱོར་
 བ་བཞི་པོ་བསྐྱུས། གསུམ་པས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ལ་རྣམ་མཁའ་ལྟོན་དུ་བཞག་པ་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱབས་སུ་སོ། །དེས་པའི་
 དོན་ནི་གཞན་ཞིག་ན་སྤང་དོ། །ཁ་ཉིས་པ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆིག་དོན་གྱི་སྐྱབས་
 སུ་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། །ཐམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་
 ལུས་པར་སྤངས་པའི་དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག། །དེ་ལ་བསྐྱུན་ཚུལ་
 གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་དམན་པའི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་དམན་པའི་ལྷག་མེད་
 མྱང་འདས་གཉིས་ལས་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཟད

བར་སྤངས་གིང་དག་བཅོམ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་
 དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་། ཐེག་པའི་སྒོ་
 བས་དབྱེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱང་འདས་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྤྱང་འདས་གཉིས་
 ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། དེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆེ་ག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་
 འཁོར་གྱི་མཚན་ཉིད། ལུང་རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་སྟོན་པའི་དམ་
 ཆོས། དབྱེན་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་
 ལས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པའི་སྟོན་
 པའི་དམ་ཆོས། དབྱེན་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་གསུམ་
 ཡོད་ཅིང་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆོས་འཁོར་དང་པོའི་དང་པོ་སོགས་གསུམ་གསུམ་
 ཡོད་དོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། འགོག་ལམ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་
 བསྟན་པའི་དམ་ཆོས། དབྱེན་འགོག་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་འགོག་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་འགོག་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་པ་དང་གསུམ་
 མོ། བྱིམ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྟ་གསུམ་བཅོལ་ཡོད་དོ། གསུམ་པ་
 ལ་བརྒྱལ་ལན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་
 རིགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་དུ་རྟོགས་པ། རྟོགས་སྒྲིན་སྤྱང་གསུམ་གྱི་
 ཚད། ཡང་དག་མཐའ་ངོས་གཞུང་ཞིང་དེ་མདོན་དུ་བྱས་པའི་ཚད་དང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ནི། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་པ་སྤྲུལ་ཆོས་བཟོད་ནས་རྟོགས་ཏེ། དེས་ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་གྱིས་ཅི་ཙམ་སྤངས་པ་དེ་སྤངས། ཇི་ཙམ་རྟོགས་པ་དེ་རྟོགས་པའི་
 སྤྱིར་དང་། དེས་འཁོར་བར་འཛིང་བྱེད་གྱི་ཉན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའིང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་མཐར་ཐུག་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་པོ། ཉན་ཡིད་ལས་ལེན་ན་
 འདིའི་རྣམ་པ་ཞག་བྱེད་པ་དགའོ། གཉིས་པ་ལ། སྒྲོན་ལམ་རྟོགས་པའི་ཆོད་
 བྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
 ཐོབ་པར་སྒྲོན་པ་དེ་རྟོགས་པའོ། སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་ཆོད་
 བྱི། རང་ཉིད་སྤྱུལ་སྤྱོད་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོ་ཆོས་འཁོར་དང་པོའི་གདུལ་བྱའི་
 གཙོ་བོ་དེ། མཐོང་སྤངས་གི་སྒྲིབ་པ་དངོས་སུ་སྤྱོད་རུང་དང་། གཉིན་པོ་
 མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་སྤྱོད་རུང་དུ་བྱས་པའོ། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་
 སྤངས་པའི་ཆོད་བྱི། རང་སྤྱང་ལ་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་
 འབའ་ཞིག་རྒྱ་ཁར་པའོ། གསུམ་པ་ལ་ཡང་དག་མཐའི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ། མདོ་སྤེས་བཅུ་པ་ལས་བཤད་པའི་སྒྲོས་པ་མཐའ་དག་བཀའ་
 པའི་འགོ་གཤམ་དང་དོན་གཅིག་གོ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོད་ལ་རྟོགས་སྒྲིན་
 སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། རྟོགས་སྒྲིན་སྤངས་
 གསུམ་བྱས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དག་སར་ཆོས་

ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྩོལ་མེད་དུ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་རེ་ཞིག་
 གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཁྱིམ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 སར་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་གྱུ་བ་ཏུ་འབྱུང་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་དུས་རྟག་
 ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་ལས་མ་གཡོས་པའོ། །གཉིས་པ་བརྟེན་བྱེད་བསྟན་
 བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་ལ། དགོས་
 འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་དང་། བསྟན་
 བཅོས་ལུས་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དགོས་འབྲེལ་ངག་
 གི་བརྟེན་བྱ། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་
 བཞི་ཡོད་པར་ངེས་པས། རྒྱུ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་མེད་པར་འཛིན་
 པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་ཅེ་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པའམ་ཅེ་
 གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་དོགས་པ་བསལ་ནས་དོན་འབྱུང་གི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་པ་ནི་
 དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པ། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་ལ་
 དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་པར་ངེས་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་
 པ་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་ཉིད་དགོས། དེ་གསུམ་ཐབས་ལས་བྱུང་པའི་
 འབྲེལ་པ་ནི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྟེན་བྱ་
 དངོས་པོ་བརྒྱུད་དོན་བདུན་ཅུ་རྟེན་བྱེད་ཤིང་གྲིན་དང་བཅས་པ་ནི་བརྟེན་
 བྱ། རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་ལྷག་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྒྱུ་ཀྱི་དགོས་

བ། རྒྱལ་པ་རྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ནི་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་
 དགོས། དེ་གསུམ་ཐབས་ལས་ལྷུང་པའི་རྒྱལ་གྱིས་འབྲེལ་པ་ནི་རྒྱལ་གྱི་འབྲེལ་
 པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱུ་མཛོན་རྟོགས་བཤད་པ་ལ་
 གཉིས་ཏེ། བསྟུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་དང་། ཆོག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་
 བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལུང་ཟད་སྤྱེ་
 སྟེ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱལ་དང་། དངོས་པོ་བརྒྱད་
 དུ་སྤྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་སྤྱེ་པའི་ཤེར་གྱིན་དེ་
 མཛོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཤད་པ་ལོ། །དེ་ལ་ཤེར་གྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་
 འབྲས་བུ་ཤེར་གྱིན་ཡིན་ལ། དེའི་མཚན་ཉིད་ནི། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་
 གང་ཞིག་སྤིང་ཞིང་པ་རོལ་དུ་སོན་པ་ལོ། །གཞུང་ཤེར་གྱིན་སྤོང་ཐུག་བརྒྱུ་པ་
 ལ་སོགས་པ་གཞུང་གི་ཆོག་ས་རྣམས་སོ། །ལམ་ཤེར་གྱིན་ནི་ཆོས་རབ་བཞིན་
 མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་
 ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ལོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཤེར་གྱིན་བཤགས་པ་བ་
 ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞུང་ཤེར་གྱིན་ནི་ཤེར་གྱིན་བརྗོད་བྱུར་
 སྒྲོན་བྱེད་ཅུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལམ་ཤེར་གྱིན་ནི་ཤེར་གྱིན་འཐོབ་བྱེད་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །བཤགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཤེར་གྱིན་དོན་དུ་གཉེར་བས་
 གཞུང་ཤེར་གྱིན་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་ལམ་ཤེར་གྱིན་ནི་བསྒྲོམ་བྱུར་
 བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ནི། དེ་གཉིས་ལ་དེའི་

མཚན་ཉིད་མཚང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །གཉིས་བཞི། ཅིའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ལུས་
 དེ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་དུ་གྱངས་ངེས་ཤིང་། དོན་དུ་གཉིར་བྱའི་འབྲས་བུ་ཤེར་
 ཕྱིན་དེ་ཐོབ་པ་ལ། གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གསུམ། ཉམས་ལེན་
 སྦྱར་བ་བཞི། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྲིམ་མཁས་ཀྱིས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཅིའི་ཕྱིར་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་དུ་
 གྱངས་ངེས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ལ་སྦྱོབ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་མཁྱེན། འཕྱོང་
 བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཤེས། དེ་དག་གི་གོ་ལས་གཅོད་པའི་ཡན་
 ལམ་ཏུ་གཞི་ཤེས་རྣམས་ལ་སྦྱོ་འདོགས་གཅད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཅིའི་ཕྱིར་
 ཉམས་ལེན་གྱི་སྦྱར་བ་དེ་ལ་བཞེར་གྱངས་ངེས་ཤིང་། མཁྱེན་གསུམ་ཐོས་
 བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་དེ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་དགོས་པས་
 རྣམ་ཐོགས་སྦྱར་བ། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གཅོལ་རྒྱུར་པའི་སྒོ་ནས་དབང་
 ཐོབ་པ་ཅེ་མའི་སྦྱར་བ། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲིའི་རུས་པ་ཕུལ་ཏུ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 གོ་རིམ་དུ་བསྒྲིམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་བ། དེ་ཉིད་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་
 ཅིག་ཅར་དུ་བསྒྲིམ་པ་སྐྱེད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་རྣམས་སུ་གྱངས་ངེས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་བརྒྱུད་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་ལམ་དཔ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་དང་། སྦྱོར་
 བ་དང་། འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚན་བྱེད་ཚོས་གྱི་གྱངས་
 ངེས། ཇི་ལྟར་མཚན་པའི་ཚུལ། དེ་ཉིད་ལུས་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་

བོ། རྣམ་མཁུན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་དེ་ལ་བཅུར་གྲངས་དེས་ཏེ། དེ་ལ་བསམ་
 བ་དང་སྒྲུབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་བསྐྱེད། གཉིས་པ་ལ་སྐྱུབ་
 པའི་རྒྱ། འབྲས་བུ་སྐྱུབ་པ། སྐྱུབ་པའི་ཡན་ལག་གི་ཚེས་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི་གདམས་ངག། གཉིས་པ་ནི་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག། །
 གསུམ་པ་ལ་སྐྱུབ་པའི་རྟེན། སྐྱུབ་པའི་དམིགས་པ། སྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བ། སྐྱུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་སྐྱུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཚེས་དབྱིངས། གཉིས་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་གཙང་པར་བྱ་བའི་དམིགས་
 པ། གསུམ་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ། བཞི་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པས་གོ་བགོས་པ་དང་། གོ་བགོས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲུབ་པའི་
 བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞུགས་པའི་འོག་རྩ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་
 དེས་བར་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་གཉིས་གསག་པ་དང་། ཚོགས་ཀྱི་དབྱང་
 སོགས་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི་གོ་
 སྐྱུབ། གཉིས་པ་ནི་འཕྲག་སྐྱུབ། གསུམ་པ་ནི་ཚོགས་སྐྱུབ། བཞི་པ་ནི་དེས་
 འབྱུང་སྐྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཙན་མཚོན་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚོན་ཏེ། ཚེས་བཅུ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ནི་
 རྣམ་མཁུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁུན་པ་
 ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ་རྣམ་ཀུན་མཁུན་ཉིད་ཅེས་པའི་རྣམ་མཁུན་ངོས་གཟུང་
 བའོ། ལམ་ཤེས་ལ་ཡང་སྒྲ་མ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་

མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚེས་དེ་ལ་བརྩུ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་ལམ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པའི་ཚེས། རང་བཞིན། བྱེད་ལས། ཤེས་བྱ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་དང་བཞི་
 ལས། དང་པོ་གསུམ་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བགྲང་། སྤྱི་
 མ་ལ་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ལམ་དང་། རང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ལམ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། རང་
 རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ། རང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་
 ལམ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་པ་ཚུགས་གཅིག་སྒྲུང་བའི་གཉིན་པོ་དང་། མཐའ་དག་སྒྲུང་
 བའི་གཉིན་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ། གཉིས་པ་ལ་སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བྱེད་
 པ་དུག །གཉིས་པ་ལ་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་རང་བཞིན་
 དང་། མཉམ་གཞན་གྲུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 བསོད་ནམས་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་སྤྲེལ་པར་བྱེད་པ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་མོས་པ་དངོས་དང་། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་
 གཉིས། གཉིས་པ་ནི་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ལམ། གསུམ་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་
 ལམ། མཉམ་གཞན་གྲུམ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་
 སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་མཐུན་ཚུགས་དག་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་

བོ་སྐྱུ་པ་བསྐྱེམ་ལམ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་དག་སྐྱེམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ། སལ་ཆེར་བའི་དབང་དུ་བྱས་
 བས་ཆོས་པཅུ་གཅིག་པོ་འདི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་
 བྟེ། བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་
 བཤད། །ཅེས་པ་སྟེ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་པའི་ལམ་ཤེས་ངོས་གཟུང་བའོ། །
 གཞི་ཤེས་ལ་ཡང་སྒྲར་ལྟར་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་
 ལ་དགུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་འཇུག་ཡུལ་གཞི་ཤེས། འཇུག་པ་སྦྱོར་
 བ། རྒྱགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་དང་གསུམ། དང་བོ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 དང་། ཉེ་རིང་གི་རྒྱུ་མཚན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་
 དང་གསུམ། དང་བོ་ལ་ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་
 དང་། སྒྲིང་རྗེས་ནི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས། གཉིས་པ་ལ་འབྲས་ཡུམ་
 ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་
 གཉིས། གསུམ་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་གཞི་
 ཤེས་གཉིས། འཇུག་པ་སྦྱོར་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་མཉམ་ཉིད་
 གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་ནི། རང་གི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ། སལ་
 ཆེར་བའི་དབང་དུ་བྱས་བས་ཆོས་དགུ་པོ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི། དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་
 འདོད། །ཅེས་པ་སྟེ་དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་

གཞི་ཤེས་ངོས་གཟུང་བའོ། མཁའ་པ་གསུམ་ལུས་དང་སྤྱར་བའི་སྐབས་སུ
 སྤྱབ་པའི་ཞེས་སོགས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་སྒྲོས་པ་ནི། མཚོན་བཟོད་ཀྱི་
 མཁའ་པ་གསུམ་དང་སྤྱར་བའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། གཞིས་པ་སྤྱར་བ་ལ་བཞི་ལས་
 དང་པོ་རྣམ་ཐོགས་སྤྱར་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གངས་
 དེས། ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ། ལུས་དང་སྤྱར་བའོ། དང་པོ་ནི། རྣམ་
 ཐོགས་སྤྱར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ལ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་གངས་དེས་ཏེ། དེ་ལ་
 སྤྱར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། ཞུགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ བསྒྲོམ་
 བྱ་སྤྱར་བའི་ངོ་བོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྒྲོམ་བྱ་དང་། སྒྲོམ་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོས་དང་། ཉི་ཚུ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་རྣམ་
 བ། གཞིས་པ་ནི་སྤྱར་བ། གསུམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན། སྒྲོན། མཚོན་ཉིད་དང་
 གསུམ། བཞི་པ་ནི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ཞུགས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྤྱར་
 བ་སྒྲོམ་པའི་གནས་སྐབས་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དངོས་གཞིས་ལས། དང་
 པོ་ནི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། གཞིས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་སྤྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
 ཆོགས། བསྒྲོམ་བྱ་སྤྱར་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆོས་སྤྱི་རྒྱ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་རྒྱ་
 དང་། སྒྲོན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ། དང་པོ་ནི་སྤྱི་དཔྱད་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱར་
 བ། གཞིས་པ་ནི་ཞིང་དག་པའི་སྤྱར་བ། གསུམ་པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 སྤྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། གཞིས་པ་ནི། ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་མཚོན་ཏེ། བལ་
 ཆེར་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་འདྲིམ་ཐོགས་སྤྱར་བའི་ངོ་བོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པའི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །
 ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྟོགས་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་པའི་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་
 པ་དོས་འཛིན་པ་འོ། །ཅེ་སྦྱར་ལ་ཡང་སྒར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ཅེ་
 སྦྱར་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱར་
 ལས། མཐོང་ལས། སྒྲོམ་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་དང་བཞི་
 ལས། དང་པོ་ལ་རྟགས་དང་། རྣམ་འཕེལ་དང་། བརྒྱན་པ་དང་། སེམས་
 ཀུན་རྟ་གནས་པས་མཆོན་པའི་ཅེ་སྦྱར་པ་ནི། གཉིས་པ་ནི་མཐོང་སྒྲུབ་བཞིའི་
 གཉིན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལས། གསུམ་པ་ནི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བཞིའི་གཉིན་པོ་བར་
 ཆད་མེད་ལས། བཞི་པ་ལ་དངོས་དང་། བསལ་བུ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
 བར་ཆད་མེད་པའི་རྟིང་དེ་འཛིན། གཉིས་པ་ནི་བསལ་བུ་ལོག་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དོ་བོའི་སྒྲོན་པ་མཆོན་ཏེ། བལ་ཆེར་བའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་ཆོས་བརྒྱད་པོ་འདི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་
 སོགས་ལ་ཕལ་ཆེར་བ་སྦྱོས་པའི་དོན་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་
 གསུམ་དང་། བྱང་སེམས་སོ་སྟེད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དང་། ཡོན་
 ཏན་དང་། སྒྲོན་དང་། སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས་དང་། བསལ་བུ་
 ལོག་སྒྲུབ་རྣམས་དེ་དང་དེའི་དོ་བོ་ཡིན་པ་བསལ་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ནི་ཅེ་མའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པ་སྟེ། ཅེ་སྦྱར་ཕྱིན་དང་ཞེས་པའི་ཅེ་
 སྦྱར་དོས་འཛིན་པ་འོ། །མཐར་གྱིས་པ་ལ་ཡང་སྒར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་

བོན། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲངས་
 རེས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་དང་། དེ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་ཚོས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ལ་
 རྩ་བུ་ཕྱིན་པ་དུག། གཉིས་པ་ལ་ལས་གྱི་རྟེན་དང་། དེའི་གཞི་དང་། དེ་
 ཉམས་སུ་ཡོན་པའི་དབང་པོ་རྩེས་སུ་དྲན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དགོན་
 མཚོགས་གསུམ་རྩེས་སུ་དྲན་པ་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཏོང་
 བ་རྩེས་སུ་དྲན་པ་གཉིས། གསུམ་པ་ནི་ལྷ་རྩེས་སུ་དྲན་པ། དེ་གཉིས་རྣམ་
 པར་དག་བྱེད་གྱི་ཚོས་ནི་དངོས་མེད་དོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་
 སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ། གཉིས་པ་ནི། དོ་བོའི་སློན་ས་མཚོན་ཏེ། ཚོས་
 བཅུ་གསུམ་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བའི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལོ། གསུམ་
 པ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ལུས་གྱི་ཚིག་དང་བྱད་པར་མི་སྒྲུང་
 རོ། རྒྱུད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ལ་ཡང་སྒྲུང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 ནི། རྒྱུད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་བཞིར་གྲངས་རེས་ཏེ། དེ་ལ་
 རྟོགས་རིགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། ཤེས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པར་སློན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་སློན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་སློན་པ་མིན་པའི་རྒྱུད་ཅིག་མའི་
 སྐྱོར་བ། བྱི་མ་ནི་རྣམ་པར་སློན་པའི་རྒྱུད་ཅིག་མའི་འབྱོར་བ། གཉིས་པ་ལ་

ཚེས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་གཉིས་
 ལུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
 སྒྲུང་བ། བྱིམ་ནི་གཉིས་ལུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་སྟེ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་
 ཤེས་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་དོན་ལྡན་གཟི་འདུ་བ་བཞིར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ། ཚེས་བཞི་པོའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་
 བའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་
 རྟོགས་བྱུང་ཆུབ། ཅིས་པ་སྟེ། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་རྟོགས་བྱུང་
 ཆུབ། ཅིས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲུང་བ་དོས་འཛིན་པའོ། །གསུམ་པ་འབྲས་
 བུ་ཚེས་སྐུ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོའི། ཚེས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་
 གྱི་ཚེས་དེ་ལ་བཞིར་བྱུང་ས་དེས་ཏེ། དེ་ལ་ཚེས་སྐུ་དངོས་དང་། དེའི་མཇུག་
 པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་
 སྐུ། སྐུ་ལ་པའི་སྐུ་དང་གསུམ་དུ་དེས་པའི་ཕྱིར་། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོའི་སྒོ་
 ནས་མཚོན་ཏེ། སྐུ་གསུམ་དང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིན་ལས་ནི་ཚེས་སྐུའི་
 རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཚེས་སྐུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཚེས་གྱི་སྐུ་
 དང་ཞེས་པའི་ཚེས་སྐུ་དངོས་དོས་འཛིན་པའོ། གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ལག་ལག་
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད་དུ་སྟེ། བར་
 པ་ལ་དད་པ་ལ་དུ་ག་ཏུ་བསྟན། བསྟན་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་རྣམ་མཁུན་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་

བགཉིས་རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གོ།
 དེ་ལ་དབྱེན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། མཚན་
 བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་མཐེན་པའི་
 དང་། ཇི་སྟེང་པ་མཐེན་པའི་རྣམ་མཐེན་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་
 བཞིན། ཆོས་དབྱིངས་སྒོ་བྱུང་གྱི་རིམ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དང་། ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེང་པའི་དབྱེ་བ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གོ། གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་
 མཐེན་པའི་རྣམ་མཐེན་དང་། རྒྱ་ལྡན་གྱི་གཙོ་བོ་མཐེན་པ་གཉིས། མཚན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། རྣམ་རྟགས་མཚན་མས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག། སེམས་པ་སྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 བརྩ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གོ། གསུམ་པ་ལ་བརྩ་
 ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་
 འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་འབྱུང་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་གོ། གཉིས་པ་ལ་ངོ་
 བོའི་སྒོ་ནས། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས། དཔེ་བློ་མཐུན་
 མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག། ཐེག་ཆེན་གྱི་

བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་
 མའི་གནས་སྐབས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ལས་ཉམས་པའི་ཆོ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་ན་ཡང་ཡོད་དོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་ཀྱི་ཟིན་པ། དེང་སང་གི་ལུགས་དང་བསྐྱེད་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་དགོས་པར་མཛད་ནས། ས་
 མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་པ་ལམ་རྒྱུ་དུ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་
 དོ། གཉིས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས། དང་བོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་གང་ཞིག་ རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པ། ས་
 མཚམས་ཆོག་པ་སྟེར་གྱི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀ་དང་། ས་བཅུའི་རྗེས་ཐོབ་
 རྣམས་ན་ཡོད། ཕྱི་མའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ཞིག་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ། ས་མཚམས་ས་བཅུའི་མཉམ་
 གཞིག་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་མོས་པས་སྟོང་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད། ལྷག་པས་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། རྣམ་པར་
 སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སྟོབ་པ་སྐངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞི་
 ལས། དང་བོ་ནི་ཆོག་པ་སྟེར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། གཉིས་པ་ནི་མ་དག་པས་བདུན་གྱི་དང་གསུམ་པ་ནི་དག་པས་གསུམ་
 ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བཞི་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་

འཛོག་གོ། བཞི་བ་ལ་དཔེའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་
 སོགས་བ་ཉེར་གཉིས། སྒོ་གས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བ་ཉེར་གཉིས། ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཆོས་
 དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་བ་ཉེར་
 གཉིས་ཏེ་དོན་གཅིག་གོ། བཅའི་བ་གདམས་དག་ལ། སྤྱིར་གདམས་དག་
 ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
 གདམས་དག་ གྲེ་ལ་དབྱེ་ན་མཛོན་མཐོའི་གདམས་དག་ གྲེ་ལ་ལེགས་ཀྱི་
 གདམས་དག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་ཙམ་
 བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་ བཅའི་མཚན་
 ཉིད། བྱང་ཆུབ་གསུམ་པོ་གང་རུང་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་
 པའི་དག་ གྲེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་གདམས་དག་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 གདམས་དག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གདུལ་བུ་ཐེག་དམན་གྱི་
 རིགས་ཅན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་
 བྱེད་པའི་དག་ བྱི་མའི་མཚན་ཉིད། གདུལ་བུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་ །
 ལྷན་པས་འདིར་བསྟན་གྱི་གདམས་དག་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
 དང་། གདམས་བུ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བློ། གདུལ་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་རྣམ་མཁྱེན་བསྐྱེད་

སའི་ཆེད་དུ་ཡུལ་བརྩེ་ལོ་གང་རུང་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེར་
 སྤྱོན་གྱི་མདོ་ཆོག་། གཉིས་པ་ལ་བརྩེ་ལས། དང་པོ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡུལ་བདེན་
 གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་ཉམས་
 སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤེར་སྤྱོན་གྱི་མདོ་ཆོག་། གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་ལ་བཞི་ལས། སྐྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ལ་
 འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
 བར་ཡུལ་ཅན་ཐབས་ཤེས་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་ས་སྐྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་སྟོང་
 ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་ཤེར་སྤྱོན་གཉིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤེར་སྤྱོན་གྱི་མདོ་ཆོག་། སྟོན་ས་ཞེས་པ་ཡན་
 ཆད་ཀྱན་ལ་གསལ་བྱེད་དུ་སྦྲར་ལ། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པའི་
 གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད། སྟོན་ས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་སྦྲར་མེད་གསལ་དུ་
 ཀྱན་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་
 པའི་ཤེར་སྤྱོན་གྱི་མདོ་ཆོག་། འགོ་ག་བདེན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་
 མཆོན་ཉིད། སྟོན་ས་སྟོ་བུར་ངི་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་གཟུགས་ནས་བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་
 བར་གྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤེར་སྤྱོན་གྱི་
 མདོ་ཆོག་། ལམ་བདེན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཆོན་ཉིད། སྟོ་
 བས་དོན་པན་ཚུན་བསྟོམ་བྱ་སྟོམ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་

ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་བྱིན་གྱི་མདྲོ་ཚིག་གོ། །ཤམ་མུ་ལ་སྐྱབ་པའི་
 རྟེན་ལ་འདྲམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ལ་འདྲམས་
 པའི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། སྟོན་སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་དབྱིངས་
 དང་ཡེ་ཤེས་སུ་ཞེན་པ་བཀག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་
 ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་བྱིན་གྱི་མདྲོ་ཚིག་ ཆོས་དགོན་མཆོག་ལ་
 འདྲམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། སྟོན་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་
 གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་
 ཤར་བྱིན་གྱི་མདྲོ་ཚིག་ །དགོ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལ་འདྲམས་པའི་གདམས་
 ངག་གི་མཚན་ཉིད། སྟོན་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་རྣམས་
 གྱི་བ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་བྱིན་གྱི་མདྲོ་ཚིག་ །
 བཞི་པ་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདྲམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཚན་
 ཉིད། སྟོན་བྱང་བན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ལུས་སོགས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་བྱིན་གྱི་མདྲོ་ཚིག་ །ཁྲ་པ་ཡོངས་སུ་མི་
 དལ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདྲམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། སྟོན་
 སྤྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་བདེན་པར་
 རྟོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤར་བྱིན་གྱི་མདྲོ་ཚིག་ །
 དུག་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདྲམས་པའི་གདམས་ངག་
 གི་མཚན་ཉིད། སྟོན་སེམས་ཁུམ་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཆོས་རྣམས་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིལ་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་
 ཚིག་། བདུན་པ་སྐྱུན་ལཱ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། སྒོ་
 བས་སྐྱུན་ལཱ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཉམས་
 སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་། །བརྒྱུད་པ་མཛོད་ཤེས་དུག་ལ་
 འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། སྒོ་བས་མཛོད་ཤེས་དུག་པོ་གཞི་
 མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་། །
 དགུ་བ་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད། སྒོ་བས་
 མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་
 ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་། །བརྒྱུད་པ་སྒྲིལ་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་
 མཚན་ཉིད། སྒོ་བས་སྒྲིལ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིལ་ལམ་ཉམས་སུ་
 ལེན་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ཚིག་གོ། །ཤུམ་པ་གདམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བརྒྱུད་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་
 དག་འདུན་དགོན་མཚོག་གྲེ་བྲག་རྒྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱལ་ས། སྐྱུ་བ་
 པ་རང་གི་དོ་བའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་ཡུལ་
 ཅན་ཐབས་ཤེས་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་བས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་དབྱེ་བས་འཕངས་པའི་
 ཉམས་ལེན་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་གང་ཞིག་། ཁྱི་དམིགས་པའི་སྒོ་
 བས་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པར་གྱུར་བ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཚིག་ས་ལམ་ནས་ས་བརྒྱུ་རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོད། དམིགས་ཡུལ་འཕགས་

བའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུ་ལས་ཉོན་
 གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ། དབྱེན་ལས་ཉོན་གྱི་བདག་
 པོའི་འབྲས་བུ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉོན་གྱི་མ་
 རྣམས་སོ། །ཀྱུན་འབྱུང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 བདེན་པ་བསྐྱེད་པའི་རིགས་སྤྱག་ནས་པའི་ལས་ཉོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་
 ཟག་བཅས། དབྱེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་དགོ་པའི་ལས། མི་དགོ་པའི་ལས། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་
 ལས་གསུམ་མོ། །ཡང་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 གཉིས། ཡང་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་
 ལས། མི་གཡོ་པའི་ལས་དང་གསུམ། ཡང་ན་གཅིག་རྒྱ་དཀར་པའི་
 ལས། གཅིག་རྒྱ་གནག་པའི་ལས། འདྲེས་མའི་ལས་དང་གསུམ་
 མོ། གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དབྱེན། ཅུ་ཉོན་དུག་དང་། ཉེ་ཉོན་ཉི་
 ལུའོ། །འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་དོ་སྤྲུལ་
 གྱི་དྲི་མ་ལས་གྲོལ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག། དབྱེན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 ཡུང་འདས། ཡང་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་
 དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་སམ། ཡང་ན་
 མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་
 སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གཉིས་སོ། ཉི་སྤྲང་ལས། ཡུང་འདས་ཙམ་ལ་དབྱེ

བ། དགོ་ཅུ་ཆད་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། དན་འགོ་ཡོངས་
 སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་
 དང་། སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། སྤྱིད་པ་
 གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། འདོད་པའི་ལམས་ཡོངས་སུ་
 བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། ལུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་
 དང་བརྒྱད་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་
 མཛོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་དེ་ལ་ཐེག་པའི་སྒོ་
 བས་དབྱེན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་གསུམ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 ལམ་གྱི་སྒོ་བས་དབྱེན་མཐོང་ལམ་སྒོ་མ་ལམ་མི་སྒོ་བ་པའི་ལམ་གསུམ་གསུམ་
 མོ། ཁོ་པའི་སྒོ་བས་དབྱེན་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་སོ། འཁོར་དང་བཅས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ལམ་ལྔ་ཡོད་པར་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་གསུངས་སོ། །
 སྐྱུ་བ་པའི་རྟེན་ལ་གསུམ་ལས། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་གི་མཚན་
 ཉིད། འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་མཐར་ཐུག་
 གི་སྐབས་གནས། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། འདུས་མ་བྱས་པ། ལྷན་གྱིས་བྱུ་
 པ། གཞན་གྱི་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 གསུམ། མཐུན་པ་དང་། བཅུ་པ་དང་། ལུས་པ་སྟེ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་

གསུམ། དབྱེག་ནི་རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །ཚེས་དགོན་
 མཚོག་གི་མཚན་ཉིད། འགོག་ལམ་གྱི་ཡོད་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱུང་གི་བདེན་པ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
 བེ། རྟོག་གའི་སྒྲོས་བསམ་དུ་མེད་པ། ལས་ཉོན་གཉིས་མེད་པ། རྒྱུ་ཚུལ་
 མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་སྟེ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དག་
 པ། གསལ་པ། གཉོན་པོ་བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དབྱེ་
 ག་ནི་འགོག་ལམ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དག་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་མཚན་
 ཉིད། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིས་འཕགས་
 པ། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། ཇི་ལྟ་བུ་རིག་པ། ཇི་སྟེད་བུ་རིག་པ། སོ་སོར་
 རང་གིས་རིག་པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ཚགས་པའི་སྤྱིབ་པ། ཐོག་
 པའི་སྤྱིབ་པ། དམན་པའི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 གསུམ། དབྱེག་ནི་རིག་གྲོལ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །མཚན་ཉིད་འཛོག་པའི་
 ཚེ། རྣམས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཚོག་ཅེས་སོགས་
 རྒྱུར་པ། བཞེན་པའི་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ལུས་ལ་སོགས་པ་དངོས་
 ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་ས་བྱུ་བ་དན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉོན་པོར་གྱུར་
 པའི་སེམས་བྱུང་། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུམ་གྱི་བར་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་སྒྲོ་
 བས་སྒྱེད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉོན་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་། ལམ་ཡོངས་

ལུ་འཛིན་པའི་བརྟེན་འགུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཆོས་རྒྱལ་མ་དང་བཞིན་གྱིས་མ་
 གྲེས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་སེམས་ཁུམ་པའི་ལེ་ལོའི་གཉིན་པོར་གྱུར་
 པའི་སེམས་བྱུང་། འདིར་ཡང་མཚན་བརྟེན་མས་ལ་སྐྱབས་འདིར་དངོས་བསྟན་
 ཞེས་སྱུར་རོ། ལྷན་ལུ་ལས་འདི་སྟན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕར་གྱིན་དུག་གི་
 ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་དབག་ཚད་བརྒྱལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 པའི་ཡུལ་ཙན། ལྷའི་སྟན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཕར་གྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་
 བརྟེན་ནས་དགའ་བའི་ལས་གྱི་རྒྱུ་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཙད་གྱི་
 འཕྲི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཙན། ཤེས་རབ་གྱི་སྟན་
 གྱི་མཚན་ཉིད། ཕར་གྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཙད་
 ལ་བདག་གཉིས་སུ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་ཙན་དང་། ཆོས་གྱི་སྟན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཕར་གྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པའི་གང་
 ཟག་ཐམས་ཙད་གྱི་རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཙན། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་སྟན་གྱི་མཚན་ཉིད། གྱིན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཙད་རྒྱུ་པ་
 ཐམས་ཙད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཙན་ནོ། །ས་
 མཚམས་ལ་དང་བོ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་། གཉིས་པ་ཐོག་ཆེན་
 གྱི་སྟོར་ལམ་ནས་དང་། གསུམ་པ་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཤག་ནས་
 དང་། བཞི་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱུ་སའི་བར་
 བ་ཡོད། ལུ་བ་རྗེས་མཐུན་པས་བདུན་པ་བ་ཡོད་ཅིང་། མཚན་ཉིད་པ་སངས་

རྒྱལ་གྱི་ས་ཁོན་པོ་དངོ། མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་བདག་རྒྱུན་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་
 བཞིན་དུ་མངོན་དུ་སྤྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 བ། དབྱེན་དུ་ག་ལས། རྒྱུ་འབྱུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་བའི་མཚན་
 ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ས་
 གཞི་བལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་འབྱུལ་དུ་མ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། ལྟའི་ན་པའི་མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་
 ཉིད། ཐུན་མོང་གི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་
 དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་
 དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་བྲ་རགས་ཐོས་པ་ཡང་དག་པར་
 འབྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་
 ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་ཡོད་མེད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་
 པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་དང་། རྒྱུན་གྱི་གནས་ཇེས་
 སུ་བྱན་པའི་མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྒྲ་མཛེས་སུ་བྱན་པ་ཡང་
 དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་དང་། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཐུན་མོང་གི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་

དང་། ཕུ་མོང་མིན་དཀྱི་བདག་སྐྱོན་བསམ་གཏན་གྱིས་སེལ་བསྐྱུས་གྱི་དབང་
 རོ་ག་བྱུགས་ཅན་བལ་བཏེན་ནས་བསྐྱལ་བ་དང་མ་བསྐྱལ་བའི་ག་བྱུགས་སྒ་
 རགས་ཀུན་མཐོང་བ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་
 དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་སྐྱོན་
 མཉམ་གཞག་གི་སེམས་ལ་བཏེན་ནས་ཟག་པ་ཟད་པའི་ངོ་བོ་འམ་ཐབས་མངོན་
 ཏུ་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་
 བཅས་པའོ། །སེམས་མཚན་ལ་དང་པོ་ལྟ་བུ་སེམས་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་
 ལམ་མཁུགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་
 རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱལ་སའི་
 བར་དུ་ཡོད། དུག་པ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་རྒྱུ་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། འདིར་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཐབས་ནི་ཟག་མེད་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཟག་ཟད་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ནི་ཐེག་
 དམན་གྱི་མི་སྒྲོལ་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཡོད་དོ། །དགུ་པ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བརྩ་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་འོག་རྩ་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་དགོ་འདུན་
 དགོན་མཚོག་བྱེད་པ་རྩ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཚོན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་
 དང་། མཚོན་བྱེད་པའི་གྱི་དགོ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་གྱི་
 དགོ་འདུན་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་དགོ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཟུང་བ་ནི་

ལས། དང་པོ་རྒྱལ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ། རྒྱལ་ལུགས་ལུགས་པ་
 དང་། འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་ལམ་སྟན་གཅིག་
 པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ལ་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་
 ཞིག་ བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ལུགས་སུ་འགྱུར་བའོ། །དབྱེ་
 བ་རྒྱལ་ལུགས་ལུགས་པ་དང་པོའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
 གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྒྱལ་ལུགས་ལུགས་པ་གང་ཞིག་ །དང་པ་
 ལྷག་པས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་བདེན་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱོར་བ་དང་། གང་ཞིག་ །ཤེས་རབ་ལྷག་པས་རང་ཉིད་
 གྱིས་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་བདེན་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱོར་བའོ། །རིམ་གྱིས་པ་དང་། ཅིག་ཆར་པའི་རྒྱལ་ལུགས་
 ལུགས་པ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །རྒྱལ་ལུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྤྱོར་
 གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་
 ཉན་ཐོས། དབྱེ་བ་ཅིག་ཆར་པའི་འབྲས་གནས་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་
 གནས་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྒྱལ་ལུགས་འབྲས་གནས་གང་
 ཞིག་ །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པས་ཅིག་ཆར་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། གང་ཞིག་ འབྲས་བུ་བྱི་མ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་
 བོ། །འདི་ལ་དབང་པོའི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་ན། རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱལ་ལུགས་འབྲས་

གནས་དད་པས་མོས་པ་དང་། མཐོང་པས་ཐོབ་པ་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག། དད་པ་ལྷག་པས་བདེན་
 པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དང་། གང་ཞིག། ཤེས་རབ་ལྷག་པས་
 བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་པ་ལོ། །སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་
 བ། རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་
 གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཙས་
 པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་གང་ཞིག། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་
 སྐྱེ་སྲིད་བདུན་སྒྲངས་ནས་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཙན་
 དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཙས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་ཁྱད་པར་ཙན་གང་ཞིག། འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་
 སམ་གསུམ་སྒྲངས་ནས་སྤང་འདས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཙན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྒྲོར་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
 ལམ་གྱི་སྐྱོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་ཅིང་། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་རིགས་ཙན་གྱི་ཉན་ཐོས། དབྱེ་ན་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་
 ཞུགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། སྐྱོར་ལམ་སྟན་གཙིག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཅིང་བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་
 མཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཕྱིར་

འོད་དུ་འགྱུར་བའོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
 འབྲས་གནས་གང་ཞིག མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཇེས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་
 མོངས་སྤོང་བའི་སྦྱར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་ངེས་པའོ། སྤྱིར་འོད་འབྲས་གནས་
 གྱི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་དགོ་
 སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས། དབྱེན་ཆགས་བྲལ་སྦྱོན་སོང་
 དང་། རིམ་གྱིས་པའི་སྤྱིར་འོད་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་བོའི་མཚན་
 ཉིད། སྤྱིར་འོད་འབྲས་གནས་གང་ཞིག མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་འདོད་
 ཉོན་རྒྱག་བསྤངས་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག མཐོང་ལམ་ཐོབ་
 ཇེས་སུ་འདོད་ཉོན་རྒྱག་བསྤངས་པའོ། སྤྱིར་འོད་འབྲས་གནས་ཆོ་གཅིག་
 བར་ཆད་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད། འདོད་ཉོན་བདུན་བསྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཟླ་
 མེད་གྱི་དབང་པོ་དང་། བརྒྱད་བསྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཟླ་མེད་གྱི་དབང་པོ་གང་
 རུང་ཐོབ་ཅིང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཙས་པའི་སྤྱིར་འོད་
 འབྲས་གནས་གང་ཞིག འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྒྲེ་སྟོང་གཅིག་སྤངས་
 བས་མུ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། གསུམ་པ་སྤྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲོར་
 ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས། དང་བོའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་བཞིའི་ནང་
 བས་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་འཕྱོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཐོབ་ཅིང་སྤྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཉན་
 ཐོས། དབྱེན་ཆགས་བྲལ་སྦྱོན་སོང་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་སྤྱིར་མི་འོད་

ལྷགས་པ་གཉིས། སང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་ལམ་སྟན་གཅིག་པའི་རྟོགས་
 པ་ཐོབ་ཅིང་། བཅུ་དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་གང་ཞིག། བཅུ་
 དྲུག་པའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྱིར་མི་འོང་དུ་འགྱུར་
 བའོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག། སྤྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྤང་པའི་སྤྱིར་བར་རྒྱུད་
 ལ་ཐོབ་པའོ། སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། འདོད་ཉོན་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འབྲས་གནས། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་
 བས་དབྱེན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་
 གནས་གཉིས་ལས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱི་རོལ་དུ་
 འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་རྗེས་སུ་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་སྟོབ་པ་འབྲས་གནས་སོ། རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་དབྱེན་
 ལ། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོ། གཟུགས་མེད་ཉར་འགོ། མཐོང་ཆོས་
 བཞི། ཆོ་ཡོངས་གྱུར་འཕགས་པ། ལུས་མངོན་བྱེད་དོ། སང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་འབྲས་
 གནས་བྱུང་བར་ཕན་གང་ཞིག། གཟུགས་སུ་སྦྱེ་བ་བྱངས་ནས་སྤང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། སྤྱེན་བར་འདའ་བ། སྦྱིས་འདའ་བ། གོང་འཕོ་དང་
 གསུམ། སང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་སུ་ཉར་འགོའི་སྤྱིར་མི་འོང་གང་
 ཞིག། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྱིད་གཅིག་ཁོ་ནར་བྱངས་ནས་བར་སྤྱིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ལྷ

མདོན་མདོན་དུ་བྱེད་པ། དཔྱེན་སྤྱོད་པར་འདའ་བ་དང་། སྤྱོད་པར་མིན་
 པར་འདའ་བ་དང་། དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ་
 མོ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་སྤྱོད་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་སུ་སྤྱོད་
 བས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་གྱི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་
 ཞིག་ གཞུགས་སུ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ཁོ་ནར་སྤངས་ནས་དེའི་རྟེན་ལ་མྱོང་འདས་
 མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། དཔྱེན་སྤྱོད་ཅམ་ན་འདའ་བ་དང་། མདོན་པར་འདུ་
 བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་
 གསུམ་མོ། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་གོང་འཕོའི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་གྱི་
 ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་གྱི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གང་ཞིག་ གཞུགས་སུ་སྤྱོད་བརྒྱུད་མར་སྤངས་ནས་ཁམས་གོང་གི་
 རྟེན་ལ་མྱོང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའོ། དཔྱེན་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་
 དང་། སྤྱོད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གང་ཞིག་ ཁམས་གཞན་སྤེལ་སྤོམ་
 ལས་ཉམས་ཏེ་གཞུགས་སུ་སྤྱོད་བརྒྱུད་དམར་སྤངས་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་
 མྱོང་འདས་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན། དཔྱེན་འཕམ་བ་དང་། བྱེད་དུ་
 འཕམ་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཛི་འཕོ་བ་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གོང་འཕོ་གང་ཞིག་ ཁམས་
 གཞན་སྤེལ་སྤོམ་ལས་ཉམས་ཏེ། ཕྱི་མཚངས་རིས་སུ་སྤྱོད་ནས་འཕམ་

ཐེབས་གཅིག་གིས་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །
 དེ་གང་ཞིག་ །བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་ལས་ཉམས་ཏེ། སྤྱིམ་ཚངས་རིས་སུ་
 སྐྱེས་ཏེ། འཕར་ཐེབས་གཉིས་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 རིགས་ཅན་དང་། དེ་གང་ཞིག་ །བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་ལས་ཉམས་ནས་
 གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་བྱུངས་ཏེ། འོག་
 མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །སྤྱི་ཅེའི་མཐར་
 ཐུག་འགྲོའི་གོང་འཕེའི་མཚན་ཉིད། རྩའི་དུས་སུ་བསམ་གཏན་སྟེལ་སྟོམ་མ་
 སྐྱད་པས་ཚངས་རིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ཏེ་གནས་
 གཅང་མར་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་བཞིར་སྐྱེ་བ་བྱུངས་ནས་སྤྱི་ཅེའི་རྟེན་ལ་
 མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདོད་པའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ །གཟུགས་མེད་
 ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་བྱུངས་ནས་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་
 པ། དབྱེན་གཟུགས་མེད་ཉར་འགྲོའི་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་
 མེད་པར་འདའ་བ། དེ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། གོང་འཕེ་དང་བཞིའོ། །
 མཐོང་ཆོས་ཞིའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་ རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་མྱང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །ཆོ་ཡོངས་གྱུར་འཕགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཕྱིར་མི་འོང་

འབྲས་གནས་གང་ཞིག །མཐོང་ཡམས་ཐོབ་པའི་ལུས་རྟེན་དོར་བའོ། །ལུས་
 མངོན་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །འགོག་
 པའི་སྒྲིམས་འཇུག་འཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་དགྲ་བཙམ་གྱི་སྒྲོར་ལ། ཟུགས་
 གནས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་བཞི་འཛུགས་དགྲ་བཙམ་
 གྱི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་ཅིང་། དགྲ་
 བཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཙན་གྱི་ཉན་ཐོས། དབྱེན་ཅིག་
 ཙན་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཙམ་ཟུགས་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། རྒྱན་ཟུགས་འབྲས་གནས་གང་ཞིག །འདོད་ཉོན་དང་པོ་དང་སྤྲིད་ཉོན་
 དང་པོ་ཅིག་ཙན་སྤངས་པའི་སྒྲོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པ། གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། བྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཆེས་སུ་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྒྲོང་པའི་
 སྒྲོར་བ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའོ། །དགྲ་བཙམ་འབྲས་གནས་གྱི་མཚན་
 ཉིད། །ལམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས། དབྱེན་
 ཅིག་ཙན་བ་དང་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཙམ་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། འདོད་ཉོན་དགྲ་བ་དང་སྤྲིད་ཉོན་དགྲ་བ་ཅིག་ཙན་སྤང་པའི་ཉན་
 ཐོས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། །ལམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རིམ་
 གྱིས་སྤངས་པའི་དགོ་སྒྲོང་རྒྱུ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས། དེ་ལ་
 དབང་པོའི་སྒྲོན་པ་དབྱེན། དུས་སྒྲོར་དང་། དུས་མི་སྒྲོར་གཉིས། རིགས་
 གྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཙན་དང་། འཆི་བར་སེམས་

པའི་ཚེས་ཅན་དང་། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཚེས་ཅན་དང་། གནས་པ་ལས་མི་
 བསྐྱུང་བའི་ཚེས་ཅན་དང་། རྟོགས་པའི་སྐྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་གཡོ་བའི་
 ཚེས་ཅན་དང་དུག་གོ། །འདིར་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་མཚན་བྱེད་དཔའི་
 དགོ་འདུན་མིན་ཡང་བཤད་པའི་སྐྱབས་བདེ་བས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་
 བོ། གཉིས་པ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད། འདོད་པའི་ལམས་སུ་སྤྱིད་པ་
 ཐམས་པའི་རྟེན་ལ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་མ་སྟོམ་པར་རང་བྱུང་
 གི་བྱང་རྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་གོ། །དེ་ལ་དབྱེན་ཉན་
 ཐོས་ཅིག་ཅར་བའི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་སངས་རྒྱལ་དང་། རང་
 རྒྱལ་གྱི་ཚོགས་སྡུར་སྟོན་དུ་སོང་བའི་རང་སངས་རྒྱལ་སོ། །བྱིམ་ལ་བསེ་རུ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཚོགས་ན་སྟོད་པ་གཉིས། བྱིམ་ལ་ཡང་སྟེབ་གཅིག་ཐོག་གི་
 རྟེན་ལ་བཟོད་འབྱིང་མན་སྟོན་དུ་སོང་བ་སོ་སྟེ་སྟོན་སོང་དང་། འབྲས་བུ་དང་
 པོ་གཉིས་གང་རུང་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཉན་ཐོས་སྟོན་སོང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་
 མཚན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་ནི། ས་དང་བོན་ས་བརྩུ་བའི་བར་ལ་གནས་པའི་
 རྒྱལ་སྐས་འཕགས་པ་སྟེ། རྒྱལ་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་
 དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ། མཚན་ཉིད། མིང་གི་རྣམ་གྲངས། དབྱེ་
 བ། སྐྱབས་སུ་བབ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཐེག་
 པ་རང་ལུགས་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཇོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་ཐེག་པ་རང་ལུགས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་མ་སྟེས་གོང་གི་ལམ་ཞུགས་གྱི་རྟོགས་པ། གཉིས་པ་ནི། དེས་

འབྱེད་ཡན་ལག་ ཁྲིམ་འབྱེད་ཆ་མཐུན། སྦྱོར་ལམ་ཞེས་པ་རྣམས་མཚན་
 ཉིད་གཅིག་གིས་མཚན་པར་བྱའོ། ཁྲིམ་པ་མཚན་བྱ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་
 མཚན་ཉིད་སོ་སོར་འཛིན་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་བརྒྱུད་ཆ་མགོ་
 བའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐེག་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས། རང་
 རྒྱལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གསུམ། དེ་དེའི་ལ་ཡང་དོ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
 བྱེད། ཕྱི་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཚན་གཤམ་ཞིའོ། །མཛེན་རྟོགས་རྒྱུ་
 གྱི་དགོངས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་དྲོད་སོགས་ཅེ་ཅེ་བཞི་པོ་ལ་ཡང་རྒྱུད་
 འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། མཛེན་པ་གོང་འོག་ལས་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དྲོད་སོགས་དང་པོ་གསུམ་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་
 གསུམ་ཡོད་ཀྱི་བཟོད་ཆེན་དང་ཆོས་མཚན་སྐྱད་ཅིག་མ་ཅེ་ཅེས་པར་བཞེད་
 བོ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུབ་ནི་གྲུབ་མཐའ་དང་། ཐེག་པའི་བྱུང་པར་མ་
 བྱེད་པའི་ཅཔ་ཅོཔ་དུ་ཤེས་པར་མཛོད་ཅིག། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བྱུང་གཞི་
 མདོར་བསྟན་པ་དང་། བྱུང་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་
 བློ། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་རྣམ་
 སོགས་བྱུང་ཆོས་ལྡེའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་འཛིན་རྟོག་ཆེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུགས་རྒྱས་པར་བཤད། ལྡན་པ་རྣམ་རྟོག་
 རྒྱས་པར་བཤད། ཡོངས་འཛིན་དགོ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་

ལས། དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་བྱུང་པར་ནི། རྫོང་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་བདེན་
 བཞིའི་སྤྱིང་གི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དམིགས་པར་བྱེད་པ་སོགས་བཅུ་
 གཉིས་སོ། རྣམ་པའི་བྱུང་པར་ནི། རྫོང་ཆུང་དུའི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་ལ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཡང་མངོན་ཞེན་བཀག་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་སོ། རྒྱུ་འབྱེད་
 བྱུང་པར་ནི། བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་ཆང་བས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་
 རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། བྱང་ལེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་
 སྒྲིབ་གང་ཞིག་ །ཁ་བྱང་འཛིན་གང་རུང་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེན་
 ག་བྱང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་
 འགྲོ། རང་ཡུལ་ག་བྱང་བ་ལ་དམིགས་ནས་མོངས་སྤྱད་བྱུར་མངོན་པར་ཞེན་
 པའི་སྒྲོ་དང་། དབྱེན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ག་བྱང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱུང་ག་བྱང་
 རྟོག་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ །རང་ཡུལ་དོར་བུའི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་ནས་དོར་བུའི་ག་བྱང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེན་མ་རིག་
 པའི་ག་བྱང་པའི་རྣམ་རྟོག་ དེ་བཞིན་དུ་ག་བྱུགས་སོགས་སྤང་བོ་དང་། མིང་
 ག་བྱུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཀུན་
 བྱང་མི་ཤེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བདག་
 དང་། གཞན་དང་། རྣམ་དག་སྤྱིད་པའི་ག་བྱང་པའི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ །དང་

བོད་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ རང་ཡུལ་མ་རིག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དོར་བུའི་
 གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གྲོ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲོའོ། །རྣམ་
 བུང་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ རང་ཡུལ་རྣམ་བུང་གི་ཚེས་ལ་
 དམིགས་ནས་བྱང་བུའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གྲོ། དབྱེན་རྣམ་བུང་
 གི་ཕུང་པོ་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བུང་གི་སྒྲིམ་ཆེད་
 དང་། རྣམ་བུང་གི་རིགས་དང་། རྣམ་བུང་གི་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བཅོམ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒྲིམ་བ་
 དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ལས། དང་བོད་མཚན་
 ཉིད། གང་ཞིག་ རང་ཡུལ་རྣམ་བུང་གི་ཕུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་བྱང་བུའི་
 གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གྲོ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲོའོ། །འཛིན་
 རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
 སྟོང་བ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གྲོ། དབྱེན་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་
 དང་། བདག་ས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས། ཇུས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་
 ཉིད། གང་ཞིག་ རང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟོང་བ་པོར་
 མངོན་པར་ཞེན་པའི་གྲོ། དབྱེན་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཇུས་འཛིན་
 རྟོག་པ་དང་། ཚེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས། རང་
 བོད་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ རང་ཡུལ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
 སྟོང་བ་པོར་བདན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གྲོ། དབྱེན་བདག་རང་དབང་ཅན་

དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ ཁྲིམ་ཞིན་དུ་གཅིག་ཕུའི་བདག་དང་། རྒྱུ་འབྲས་
 དང་། ལྷ་བཟོལ་སོགས་པའི་བདག་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟོན་
 གྱི་བདག་དང་། རྣམ་བུ་གི་རྟོན་གྱི་བདག་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོན་གྱི་
 བདག་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟོན་གྱི་བདག་དང་། མི་སྒྲོལ་ལམ་གྱི་རྟོན་གྱི་
 བདག་འཛིན་པའི་རྣམ་མར་རྟོག་པ་དགུ་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་
 ཞིག་ ཁང་ཡུལ་བདག་རང་དབང་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་
 བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲོའོ། ཚེས་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཐུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ ཁང་ཡུལ་
 བུང་སོགས་ཚེས་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེ་བ་སྐབས་ལྟ་བུར་འཆད་དོ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་
 པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ ཁང་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
 སྤྱོད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེ་ན། གང་ཟག་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། ཚེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ ཁང་
 ཡུལ་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། འདི་ལ་དབྱེ་བ་མི་སྣ་དང་། །གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། གང་ཞིག་ ཁང་ཡུལ་བུང་སོགས་ཚེས་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
 སྤྱོད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེ་ན་ཕུང་པོའི་རྟོན་

ཅན་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལམས་
 དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་བྱུང་དང་། མཐོང་ལམ་
 དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་། བྱུང་པར་གྱི་ལམ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ལས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། གང་
 ཞིག་ རང་ལུ་ལ་ལུང་པོ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་
 དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འབྱེའོ། །གསུམ་པ་ནི་
 འདིར་བསྟན་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། འཕགས་པ་ལྟར་ན་བྱུང་སེམས་
 སྤྱོར་ལམ་པ་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟང་བར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་
 པའི་བྱུང་ཆོས། དབྱེན། བྱུང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་
 ཐབས་ལ་མ་ལས་པ་དང་། དེའི་སྤྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དགོ་པའི་བཤེས་
 གཉེན། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། བྱུང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་པ་ཐེག་དམན་དུ་མི་
 ལྟང་བར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་སེམས་སྤྱོར་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་གྱི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བྱུང་སེམས་སྤྱོར་
 ལམ་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཐེག་དམན་དུ་
 མི་ལྟང་བར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་དགོ་པའི་བཤེས་
 གཉེན། སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་ཡོངས་འཛིན་གྱི་མཆོན་ཉིད། བྱུང་
 སེམས་སྤྱོར་ལམ་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་
 བྱེད་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟར་གྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན། བྱུང་པར་གསུམ་

བེལེས་རབ་གྱི། ཆོས་སྟོན་པའི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་བྱུང་པར་
 རོ། །འཛིན་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རིགས་ལ་རིགས་སྤྱི་རྣམས་ཞག་དང་། སྐལ་པ་
 ལུ་བབ་པ་བྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་རིགས་གྱི་
 མཚན་ཉིད། སེམས་ཚན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱ་གང་ཞིག། ཁྱི་
 མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་འགྱུར་རུང་། དབྱེ་བ་ལ་དེ་བའི་སྟོ་
 བས། ཐེག་པའི་སྟོ་བས། གནས་སྐལ་པ་གྱི་སྟོ་བས་དབྱེ་བ་དང་
 གསུམ། དང་པོ་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་རིགས་
 གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་གསལ་སྟོང་
 གང་རུང་གི་ཆ་གང་ཞིག། ཁྱི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་དེ་བའི་ཉིད་གྱི་སྐྱེའི་བྱུང་
 ཆོས་གསུམ་གང་རུང་དུ་འགྱུར་དུ་རུང་བ། དབྱེ་བ་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་
 དང་། འདུས་མ་བྱས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། རྣམ་དང་བཅས་པའི་སེམས་གྱི་གསལ་པའི་ཆ་གང་ཞིག། ཟག་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་དུ་རུང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་དང་བཅས་
 པའི་སེམས་གྱི་སྟོང་པའི་ཆ་གང་ཞིག། དྲག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་དབྱིངས་མཐར་
 ཐུག་ཏུ་འགྱུར་དུ་རུང་བ། འདི་བཞིན་བྱས་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་འབྲེལ་བ་རུང་ཟད་གཅིག་གྲུབ་འདྲ་ལགས་སོ། །རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་
 རིགས་གྱི་མཚན་ཉིད། རིགས་སང་པའི་སྟོ་བས་གྱི་བྱུང་པའི་འདུས་བྱས་གྱི་
 དགོ་རྒྱ་གང་ཞིག། ཁྱི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་

དུ་འགྱུར་དུ་རུང་བའོ། རྒྱུད་ཆེན། རྒྱུ་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཟུགས་སྐྱུ་
 གཉིས་སུ་འགྱུར་དུ་རུང་བར་གསུངས་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་
 ལ། གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི། གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་གྱི། གནས་
 སྐབས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གསུམ་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་གང་
 ཞིག གནས་སྐབས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་འཕྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེས་གཞན་
 གཉིས་ལ་འགྲེལ། གསུམ་པ་ལ། དེས་པའི་རིགས་དང་། མ་དེས་པའི་
 རིགས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རིགས་གང་ཞིག གནས་སྐབས་
 ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རིགས་གང་
 ཞིག གནས་སྐབས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་རུང་བའོ། གཉིས་པ་ལ་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤང་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་
 དོས་བསྟན་གྱི་སྐབས་པའི་རྟེན་རིགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཇི་མ་དང་བཅས་པའི་
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་ཞིག རང་གི་རྟེན་ཆོས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དོད་ཡན་
 ཆད་གྱི་སྐབས་པའི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། གཉིས་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོད་ཀྱི་
 སྐབས་པའི་རྟེན་རིགས། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་
 དང་། ཆོས་མཚན་གདང་། མཐོང་ལམ་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། སྤོང་བ་དང་། ས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ས་དགུ་པའི་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་ལམ་
 དང་། ས་བརྒྱུད་པའི་གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྩྱལ་བ་མི་

མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའི་རྟེན་རིགས་ཏེ་བརྩམས་པ་གསུམ་མོ། དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །རང་གི་རྟེན་ཚེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོད་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་
 རྟེན་གཞི་བྱེད་པ། དེས་གཞན་ན་མས་ལ་འགྲོའོ། །གསུམ་པ་ལ་རྩོད་ལན་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་སྐྱབ་ན་རེ། ཚེས་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པར་
 ཐལ། ཚེས་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་གནས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། རིགས་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་
 དབྱེར་མི་རུང་བར་ཐལ་ཡོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་རྒྱུད་སློན་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་
 པ་དང་། དཔེའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་འཐད་པའི་རྩོད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ནི། སྤྱི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་དབྱིངས་ཁོ་ན་རིགས་སུ་འཐད་
 དེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱབ་པས་བདག་མེད་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་
 བཞིན་བྱང་རྒྱུབ་གསུམ་པོ་སོ་སོར་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 ནི་ཚེས་དབྱིངས་རང་གི་དོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཐ་
 དད་དུ་དབྱེར་རུང་སྟེ། རྟེན་ཚེས་སྐྱབ་པ་དང་། དཔེའི་སློན་ནས་རྟེན་གཞི་
 རིགས་དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་གསུམ་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་སྐྱབ་
 པའི་དམིགས་པ་ལ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཚེན་སྐྱབ་
 པའི་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཚེན་སྐྱབ་པས་སློ་འདོགས་གཙང་པར་བྱ་
 པའི་གཞི། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་དུ་དང་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ལ་དགོ་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན་པ་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞིན་ལུང་དུ་བསྟན་པ་དང་མ་བསྟན་པ་གང་ཞིག །འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
 པའི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་འཕེན་མི་རུས་པའི་ཆོས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
 རྟོགས་པ་གཉིས། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒྲོན་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 གཉིས། བདེན་གཉིས་གྱི་སྒྲོན་པ་འདུས་བུས་འདུས་མ་བུས་གཉིས། འབྲས་
 བུའི་སྒྲོན་པ་སྟུན་མོང་བའི་དང་སྟུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས། འཛིག་རྟེན་
 པའི་མཚན་ཉིད། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤྲེད་པས་འཕངས་པའི་ཆོས། འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་
 པའི་ཆོས། ཟག་བཅས་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟག་པའི་སྒྲོ་དུག་གང་རུང་གིས་སྟུས་
 པ། ཟག་མེད་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟག་པའི་སྒྲོ་དུག་གང་རུང་གིས་མ་བསྟུས་
 པ། འདུས་བུས་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྦྱེས་པ། འདུས་མ་
 བུས་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་མ་སྦྱེས་པ། ཆོས་སྟུན་མོང་བའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། འཕགས་པའི་སྦྱོབ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས། སྟུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། སངས་
 རྒྱུ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་སོ། །དུག་པ་སྦྱབ་པའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱབ་པ་
 གྲེད་པར་འགྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱབ་པའི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གང་ཞིག་སྤངས་

རྟོགས་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པ། དབྱེན་སེམས་སྤངས་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་
 གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཅན་
 གྲུག་གི་ནང་ནས་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་སའི་སེམས་སྦྱེད། དེ་
 ལྟར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་སའི་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་
 སའི་རྟོགས་པ་འོ། །སྐྱུ་བ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་ཞིང་བྱང་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་བ་
 པར་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། བསྐྱུན་རྒྱུ་དང་ངོ་བོའི་སྒོ་
 བློ་དབྱེ་བ་གཉིས། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱུ་བ་པ་
 གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཐེན་གསུམ་ལ་ཐོབ་བྱུང་ཐོབ་བྱེད་བླང་དོར་
 བྱུ་བའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབ་ནས། སྒོ་འདོགས་གཙོང་
 པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པ། ས་མཚན་མས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཕལ་པའི་གནས་སྐྱབས་ན་
 ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་རེ་རེ་ཞིང་པར་ཕྱིན་དུ་ག་
 ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མཁས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པ། ས་མཚན་མས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བྱུང་པར་ཅན་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་
 ཡོད། མི་ཤེས་པ་དག་སྐྱུ་བ་རྒྱུང་ན་མངོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གོ་
 སྐྱུ་བ། འདུག་སྐྱུ་བ། ཚོགས་སྐྱུ་བ། དེས་འབྱུང་གི་སྐྱུ་བ་པ་དང་

བཞི། མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་བདུན་པ་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བར་སྤྱོན་རེ་རེ་
 ཞིང་ཕར་སྤྱོན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་
 བསམ་པས་གོ་བགོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན། དབྱེན་
 སྤྱོན་པའི་གོ་སྐྱབ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་ཀྱི་བར་དུག་ །དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། སྤྱོན་པའི་ཕར་སྤྱོན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་བསམ་པས་གོ་བགོས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུང་པར་
 ཅན། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲོ། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་
 རྒྱུད་དུ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། བརྒྱུད་པ་འཇུག་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། རྒྱུད་པ་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱིས་འཛེགས་པར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་
 བྱུང་པར་ཅན། དབྱེན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་
 བ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོན་སོགས་དང་། ལམ་དང་། ཚད་མེད་བཞི་དང་། མི་
 དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་གསུམ་དག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱུ་བ་
 དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ་
 དགུ་པོ། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། འཇུག་ཡུལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་
 སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་པའི་བརྟོན་འགྲུས་ཀྱིས་འཛེགས་
 བར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བྱུང་པར་ཅན། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་
 འགྲོ། འདྲིར་འཇུག་ཡུལ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་དང་། ཚད་མེད་བཞི་

བྱེད་པ་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་
 གཞི་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྒྲུམ་མཐུག་གི་དངོས་གཞི་ཐོབ་དོན་ཏུ་
 དམིགས་རྣམ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་དགོས་པ་བསྟུན་པ། དེ་
 ལ་ངོ་པོའི་སྒྲོན་པ་དབྱེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤྱིད་ཅེས་
 ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་པར་བརྒྱད། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ-
 བ། མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པའི། མོས་པའི་རབ་ཏུ་དབེན་པའི། དགའ་བ་
 སྤྱད་པའི། དཔྱོད་པའི། སྦྱོར་མཐའི། སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་
 དང་བདུན་བདུན་ལས། དང་པོ་དྲུག་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། བདུན་པ་ནི་དེ་
 དང་དེའི་དངོས་གཞིར་གཏོགས་སོ། །གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་
 ལས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞི་གང་ཞིག། ཁྱོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་ལྡན་པ་དང་། གཉེན་པོའི་
 ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱོད་གང་རུང་གིས། འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
 རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་དགོས་མཁས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་
 ཞིག། །དགའ་བ་དེ་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པའོ། །འདི་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཙམ་པོ་དང་བྱུད་པར་ཅན་གཉིས་ལས། མཚན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་གང་ཞིག། ཁྱོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་
 དཔྱོད་པ་ཙམ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་

ཉིད། བྱང་རབ་རྩ་དྲུངས་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གིས་དབྱེད་པ་ལ་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་གང་ཞིག། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་
 ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་
 ཉིད། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་དགའ་བ་
 ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག། དགའ་བས་དབེན་པའི་སེམས་བདེ་ཕན་ཡོན་གྱི་
 ཡན་ལག་རྩ་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་མཚན་
 ཉིད། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་བདེ་
 བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག། ཚེར་བ་བཏང་སྟོམས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྩ་
 ལྡན་པའོ། རྩོད་དོར་ནི་མཚོན་བྱ་ཆམས་ལ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཞེས་སོགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཆམས་ལ་སོ་སོའི་སྦྱེ་བའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་བཅས་པ་གང་ཞིག་ཅེས་གཞི་ལ་སྦྱར་ནས་
 འཛིག་གོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་དབྱེད་གཉིས། གཉིས་པའི་ནང་
 རབ་རྩ་དྲུངས་པ་དང་། གསུམ་པའི་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ། གཞི་པའི་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་
 ཆམས་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་

བར་བྱེད་པའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དང་
 གཉིས་པའི་དགའ་བདེ་གཉིས། གསུམ་པའི་བདེ་བ། བཞི་པའི་ཚོར་བ་
 བཏང་སྒྲུམས་རྒྱམས་ནི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་
 གནས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་ལུས་སེམས་ལ་ཡན་འདྲེགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་
 ཚར་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྒྱམས་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་
 གཞན་རྒྱམས་ཀྱང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བཞི་ལས། རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 སྒྲུམས་འཕུག་གི་མཚན་ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་གཟུགས་དང་སྒྲུགས་པའི་འདུ་
 ཤེས་རྒྱམ་པར་བཤིག་ནས་རམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྲུམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་
 དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་སྦྱར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ། རམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲུམ་འཕུག་གི་མཚན་
 ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་ཡུལ་ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བསལ་ནས་ཡུལ་ཅན་རྒྱམ་
 པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྲུམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་
 སུ་དེ་ཉིད་སྒྲུགས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲུམས་འཕུག་གི་མཚན་
 ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་
 དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་སྒྲུགས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་
 སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྒྲུམས་འཕུག་གི་མཚན་ཉིད། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་འདུ་ཤེས་རགས་
 པ་ནི་ནང་དང་། འབྲས་དང་བྱུག་རྩའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་

བཤོ། འདུལ་ཤིང་མིན་མེད་མིན་ནི་ནི་བཤོ་སྒྲིམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས། །
 དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་ཉིད་མཛོན་དུ་སྒྱུར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་བཤོ། །འདི་ལ་ཡང་རྩོད་རོལ་མཚན་མཚོན་གཉིས་ཀ་གཞི་སྒྱུར་
 གྲུའོ། །གཉིས་བཅོད་མེད་བཞི་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བྱམས་བཅོད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་
 ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་འབྲུད་བར་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །སྤྱིང་རྩེ་ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་ནས་
 ཞེས་པ་ཡན་ཆད་འགྲོ། རྣམ་པ་སྒྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །དགའ་བ་ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །བཏང་སྒྲོམས་ཚད་མེད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། དམིགས་ནས་ཆགས་སྒྲུང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གཉིས་བཅོད་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 སེམས་ཅན་ལ་དང་། ཆོས་ལ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་
 གསུམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྱུག་བསྐྱེལ་བ་ལ་
 དམིགས། གཉིས་བཅོད་སེམས་ཅན་སྐྱད་ཅིག་གིས་གཡོ་བ་ལ་
 དམིགས། གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། མཚན་

མཚན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི་སེམས་ཚན་ལ་
 དམིགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་དང་ཐུན་མོང་པ། ཆོས་ལ་
 དམིགས་པ་བཞི་ནི་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་པ། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་
 པ་བཞི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པར་བྱང་ས་ལས་བཤད་དོ། །དགུ་པ་
 རྟོགས་སྒྲུབ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྒྲིབ་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་
 བྱག་ཏུ་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་སྒྲུབ་པ་
 ལ་རུས་པ་མཐུ་ཙན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་སྐྱད་ཅིག་ཐམ་ཡན་
 ཆད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་སྒྲུབ་
 བས། གཉིན་པོའི་རྟོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་བར་བཅུ་བདུན་ལས། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པ་ལ་ཡང་རུས་པ་མཐུ་ཙན་དུ་གྱུར་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་སྐྱད་ཅིག་ཐམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟིང་རྩེའོ། །དེས་པར་
 ཀྱི་བཅུ་བཞི་ལ་འགྲེལ་ཞིང་སོ་སོའི་རྟོགས་བྱངས་གཞུང་ལས་ཤེས། སའི་རྟོགས་
 སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་ཙན་དུ་
 གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་མཁྱེན་པ། གཉིན་པོའི་
 རྟོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པ་ལ་རུས་པ་མཐུ་
 ཙན་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིན་པོའོ། །ས་མཚན་ལ་
 དང་པོ་བཙོ་ལྷ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་སྐྱད་ཅིག་ཐམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་
 བ་ཡོད། སའི་རྟོགས་སྒྲུབ་ས་བཅུ་འཛིན་ཐོབ་དང་། གཉིན་པོའི་རྟོགས་སྒྲུབ་

ས་བརྩའི་མཉམ་གཞན་ཡོད། གསུམ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ། གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སའི་ཚོགས་དང་། གཉིན་པོའི་
 ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། ས་མཚམས་སྒྲར་བཤད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁྱེན་པའོ། །དབྱེན་ཉི་ཤུ་
 ལས། བླ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། བླ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་བླ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདྲོགས་གཙོད་ལུས་ཀྱི་
 མཁྱེན་པའོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་འགྲོའོ། ས་མཚམས་ལ་བླ་དང་། སྤྱི་
 དང་། གཉིས་ཀ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་
 མོས་སྒྱུད་བཞི་ན་རིམ་པ་བཞི་ན་ཡོད། ཆེན་པོ་དང་། འོན་དམ་པ་
 དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་
 དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དང་། འོར་པ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་བདུན་ནི། ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་རིམ་བཞི་ན་ཡོད། རང་བཞིན་
 དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་ས་བརྒྱད་པ་
 དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་ནི་ས་དགུ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་
 སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་ས་བརྒྱ་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་
 དང་། རང་གི་དོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་དོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་

གསུམ་ནི་སངས་རྒྱུ་སྒྲིལ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ
 བ། ས་མཚན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུངས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
 འཛིན་ལུས་པའི་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། ཆོག་
 གི་དོན་གྱི་བཟོད་པའི། གསུང་ལྷགས་ཀྱི་གཟུངས་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། བདག་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 ནས་སངས་རྒྱུ་སྒྲིལ་གསུངས་པའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་ལུས་
 པའི་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བརྟེན་
 ནས་སངས་རྒྱུ་སྒྲིལ་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་
 ལུས་པའི་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། བཞོད་པའི་
 རྒྱུར་རྒྱུར་གྱི་གཟུངས་དང་། བཟོད་པ་དངོས་ཀྱི་གཟུངས་གཉིས་ལས། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་འཛིན་ཏེན་པའི་
 སྒྲོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །ཁྱི་
 མའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་པའི་དྲན་པ་
 ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། བརྟེན་ནས་གཞན་ལ་
 བན་པའི་དོན་དུ་ལྷགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་བུ་འབྲས་པར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་
 ལུས་པའི་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་སྒྲོན་ལམ་དང་
 བསམ་གཏན་གྱི་དབང་གིས་ཐོབ་པའི་གཟུངས་བཞི་ཆར་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་

ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད། བརྟན་པ་དང་། རྒྱུ་ཆེ་བའི་གཟུངས་བཞི་ཆར་ས་
 དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་གསལ་ལོ། །གཞན་དག་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ལམ་
 ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་པས་བྱུང་པར་སྒྲུ་ཞིང་། གསུང་
 རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་རྩོམ་བཞི། རྒྱལ་ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་
 གཉིས་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡང་སྒྲོལ་
 མ་ཤར་བཞིན་དུ་གཏུལ་བུ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པར་སྒྲུང་བས་བག་ཡོད་པར་གྱིས་
 ཤིག་ །གསུམ་པ་ལ། རྒྱུ་ཆེ་བའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། འབྲས་བུའི་སའི་དོ་བོ་
 གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཐོབ་པའི་སའི་སྒྲོན་ཟད་ཅིང་
 ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོན་ས་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ལུ་མས་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་
 མཁྱེན་པའོ། །དབྱེན་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་གི་
 བར་དགུ་ །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ས་དང་པོའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་
 ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོན་ས་
 རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་པོའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་མཁྱེན་པའོ། །
 དབྱེན་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དབེན་པའི་བསམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དོ། །ས་
 གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་འགྲེ། དབྱེན་དག་བཙུངས་སྤྱད་གྱི་རྩལ་
 བྱིམས་སོགས་བརྒྱད་དོ། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་
 འགྲེ། དབྱེན་ཐོས་པས་མི་དོམས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྔ་དོ། །ས་བཞི་པའི་

ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་འགྲོ། དབྱེན་དགོན་པར་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཅུ་ལྟོ། ཁ་ལྷ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་འགྲོ། དབྱེན་རྟེན་པ་ཀྱང་གྱི་
 དོན་དུ་རབ་བྱུང་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་བཅུ་ལྟོ། ཁ་ལྷ་ག་པའི་
 ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་འགྲོ། དབྱེན་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་སོགས་བཅུ་
 གཉིས་སོ། ཁ་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་འགྲོ། དབྱེན་སྤང་བུ་
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་སོགས་ཉི་ཤུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་
 སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་སོགས་ཉི་ཤུ་ལྟོ། ཁ་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་
 སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་འགྲོ། དབྱེན་སེམས་ཙན་ཀྱན་ཡིད་ཤེས་ནས་ལ་སོགས་པ་
 བརྒྱད་དོ། ཁ་དགུ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་འགྲོ། དབྱེན་སྒྲོན་ལམ་
 མཐའ་ཡས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་པའི་དོ་བོ་ལ། མཚན་
 ཉིད་དང་། འདའ་ས་ས་དགུ་དོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདའ་ས་
 ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་དེ་པའི་མིང་གིས་གདགས་སུ་རུང་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་
 ས་བཅུ་པའོ། གཉིས་པ་ནི། རིགས་གྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་ས་
 དང་། མཐོང་པའི་ས་དང་། སྤུལ་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 པའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་དང་། རང་
 སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་ས་དང་དགུ་ལྟོ། འདའ་ས་
 ནི། དེས་པའི་ཉན་རང་གི་སྤྱོད་ལམ་བཞི། གཉིས་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་
 པའི་མཛོད་རྟོགས། གསུམ་པ་ནི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པའི་མཛོད་

རྟོགས། བཞི་བཞི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོའི་མངོན་རྟོགས། ལྷ་བཞི་
 ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོའི། རྟུག་བཞི་དགྲ་བཙམ་འབྲས་གནས་
 གྱི། བདུན་བཞི་ཞུགས་བ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི། བརྒྱད་བཞི་རང་རྒྱལ་དགྲ་
 བཙམ་བའི་མངོན་རྟོགས། དགུ་བཞི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱང་ལེམས་གྱི་ས་
 དགུའོ། །བཞི་པ་ཡ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་ཟིན། དབྱེ་
 བ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་
 སྐྱབ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་
 བ་མཐུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ལེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཐོང་སྤང་གི་སྤོང་བ་
 གཉེན་པོའོ། །དབྱེ་བ་སྤང་བུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་ཡོད་པ་
 ལས། གཉེན་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་པོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་གི་
 བྱང་ཆེན་སྐྱབ་པ་ལ་ལུས་བ་མཐུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ལེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 སྒྲོམ་སྤང་གི་སྤོང་བ་གཉེན་པོ། དབྱེ་བ་སྤང་བུ་གཉེན་པོའི་སྤོང་བ་གཉེན་
 པོའི་བར་དགུ་ཡོད་ཅིང་། །དེ་རེ་ལ་ཡང་སྤང་བུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་
 བཞི་བཞི་ཡོད་པས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བཞིའོ། །འཕུ་པ་
 དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དེས་པར་འབྱུང་ས་བརྒྱད་པོ་གང་
 རུང་དུ་མཚན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པར་དེས་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་པའི་དག་
 སའི་ཡེ་ཤེས། དབྱེ་བ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ནས་ལམ་གྱི་དེས་
 འབྱུང་སྐྱབ་པའི་བར་བརྒྱད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དེས་པར་འབྱུང་

བཀེན་པོ་གསུམ་དུ་མཚན་འཛིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པར་དེས་པར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་བའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲེལ་ཤིང་། ས་
 མཚན་ལ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་འགྱུར་འོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཐིན་པའི་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་བྱེད་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེན་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྲུབ་
 ལས་སྐབས་དང་པོའོ། །།གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཐོག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་
 བ། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ། མཉམ་ཆེས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ། རོ་བོའི་
 སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་འོག་ཏུ་འབྱུང་འོ། །གཉིས་པ་ལ་
 རྒྱུའི་དང་། འབྲས་བུའི་ལམ་ཤེས་གཉིས། མཚན་ཉིད་གཞན་སྤྲུང་དང་འབྲ་
 བ་ལས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞེས་དང་། སངས་
 རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞེས་སོགས་སྤྲུང་འོ། །གསུམ་པ་ལ་ཐོག་
 ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་ཆེས་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ལ་བརྒྱ་གཅིག་
 ལས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འཕྲོས་པའི་
 དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་ཆོས་ལྟ་གང་རུང་གིས་བསྟན་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་

བྱེད་ཆོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ །རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ །
 བྱེད་ལས་གྱི་ཡན་ལག་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་སུ་དང་། བརྒྱུད་ནས་
 གླེ་བའི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་གླེ་བར་རུང་བ་
 དང་། ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་གླེ་བའི་ཡུལ་ངེས་པ་གཉིས། དང་པོ་ང་རྒྱལ་
 གིས་མཆོན་པའི་རྟེན་མོངས་པ་མཛོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་
 བྱེད་རྒྱུ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བརྒྱུད་ནས་གླེ་བའི་རྟེན་ནི་ལམ་ཤེས་
 དངོས་སུ་མི་གླེ་བའི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལམ་ཤེས་བརྒྱུད་ནས་གླེ་
 བས་བྲལ་པའོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ནི། གཞན་དོན་རྒྱལ་ཁོར་
 བར་གླེ་བ་ཡོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྟེན་མོངས་ཀྱི་མིང་ཙན་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་
 སྤོང་བའོ། །གསུམ་པ་བྱེད་ལས་གྱི་ཡན་ལག་ནི་སེམས་ཙན་ཁོར་དུ་འདུས་
 པ་སྤྱད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བྲལ་པ་ལ་
 འཕྲོས་པ་དང་། རང་བཞིན་ལས་འཕྲོས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཐར་
 ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བོམ་ལྷག་མེད་དུ་བྱ་
 ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་
 རྒྱུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་དེ་དག་དང་པོར་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ས་
 མཆོམས་གང་ནས་ཞུགས་ཞེ་ན། ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལམ་རྒྱུད་དུ་ནས་འཇུག་
 གྱེ། ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་སློན་ནི་འདུན་ལྡན་སེམས་བསྐྱེད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རང་སྤྱོད་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོག་མཁན་སྤྱོད་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སྙམ་དེ་རི་ལྟར་ལྟན་ཞེན། དགྲ་བཙའ་གྱི་རྟོགས་པ་
 སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་ཕལ་ཆར་དབང་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལྟན་ཅིང་རེས་འགའ་
 མཛོད་དུ་གྱུར་བ་སྟིང་དེ། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟིན་པས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སེམས་ཙན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཡིད་སྦྱོར་པའི་ཆོན་སྤར་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་
 གནས་སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་ནི་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤང་དགོས་པས་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་མཛོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤར་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྟོན་དུ་སོང་བས་དེ་ནམ་ཞིག་སྒྲིམ་པའི་ཆོ་
 མཛོད་སྙམ་དུ་རྟོགས་པ་ཁོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆོ་ཆས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཆོག་མཁན་སྤྱོད་ནི་མཛོད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དོན་
 སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་ནི་རྣལ་འབྱོར་མཛོད་སྙམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཙན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད། འགལ་རྒྱུན་སྒྲིབ་པ་
 སྟོང་དུ་རུང་། མཐུན་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོན་ལས་འཇུག་ཏུ་རུང་། ཉེར་
 ཡོན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆད་པ་མི་སྟིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་
 བར་འགྱུར་ཞེན། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་དེ། སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱལ་ཐུག་པའི་དུས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དེ་ལས་སེམས་
 ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ཉུང་བ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 བློ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྲོང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་དེ་
 དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་འདོད་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་བདག་ས་བ་པ་ལ་འདོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་
 ཆགས་ལ་འདོད་པ་དང་གསུམ་ལས། སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་འཐད་དེ། རྒྱུད་སྒྲུབ་
 འགྲེལ་བར་ཉན་རང་དགྲ་བོཙམ་བ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་ལུས་ལོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་
 པའི་ལམ་ཤེས་ལ་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། ལུས་ཅན་དེ་ཤེས་པའི་ལམ་
 ཤེས། རྒྱུ་ལས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་གསུམ་ལས། དང་བོའི་མཚན་
 ཉིད། རྟོགས་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
 རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་སློན་ནས་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་
 པ། དབྱེ་ན་གང་ཟག་གི་སློན་ནས་དང་། རྣམ་པའི་སློན་ནས་དབྱེ་བ་
 གཉིས། དང་བོ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། རང་རྒྱལ་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་བདེན་པ་བཞིའི་

སྒྲིང་གི་མི་རྟག་པ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་གསལ་སྤངས་ཏེ། སྟུག་བདེན་གྱི་
 མི་རྟག་ སྟུག་བསྐྱུལ། སྒྲིང་པ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི། ཀུན་
 བདེན་པའི་ནད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྩ་དང་། སྟེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་
 བཞི། སྟུག་ཀུན་སྟུན་མེད་པའི་པ་རྩེལ་དང་། འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་
 དང་། གཡོ་བ་དང་། རབ་རྩ་འཛིག་པ་དང་། འཛིག་ས་པ་དང་། བདེན་འགོ་
 བ་དང་། འཆོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན། འགོག་བདེན་གྱི་བདག་མེད་པ་
 དང་། ཞི་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། སྒྲིང་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་
 དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་
 བདུན། ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་། རེས་
 པར་འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་རྣམས་སོ། །འདི་དག་འཕགས་སེང་གཉིས་
 ཀུན་མཛོན་པ་ནས་གསུངས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་སྒྲིང་པར་ཡང་
 མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་དམིགས་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་འོ། །གསུམ་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མཛོན་
 སུམ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་
 རིགས། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྒྲུབའི་

མཁུན་པ། དབྱེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དོད། ཟེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་
 བཞིནོ། །ཤམ་མ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ། ལམ་གྱི་ཁྱད་
 བར་བྱེད་ཆོས། ཁྱད་གཞི་ལམ་གྱི་དོ་ཤོ། རྒྱུ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་
 གཤམ་ལས། འདིར་བསྟན་ལམ་གྱི་ཁྱད་བར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། ཁྱད་
 ཆོས་གང་གིས་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཁྱད་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་འབྲིང་གི་
 དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དབྱེན་འདིར་བསྟན་ལམ་བཟོད་རྒྱལ་གྱི་
 ཁྱད་བར་དང་། ཆོས་སྟོན་རྒྱལ་གྱི་ཁྱད་བར་གཉིས། དང་པོའི་མཆོན་
 ཉིད། སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་འདོད་ཁམས་སུ་རང་བྱུང་གི་བྱང་
 རྒྱལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་འབྲིང་སྒྲིམ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ། གཉིས་པའི་
 མཆོན་ཉིད་སངས་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་སྒྲིམ་མེད་ལུས་ཀྱི་
 རྒྱལ་འཁྱར་གྱི་སྟོན་སེམས་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱེད་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་འབྲིང་སྒྲིམ་བུའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པའོ། །ཤེས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། ཡུལ་
 ཅན་དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། རྟོགས་
 རིགས་གཤམ་གྱི་ནང་ནས་གཟུང་བཅོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་སུ་
 གྱུར་པའི་སྟོན་སེམས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་
 བཤམ། ཡང་ན་རྟོགས་རིགས་རང་ངོས་ནས་གཟུང་རྟོག་སྟོང་བ་
 དང་། འཛིན་རྟོག་སྟོང་བ་དང་། རྟོན་གྱི་ཁྱད་བར་གཤམ་དང་ལྟན་པའི་
 རྟོགས་རིགས་སོ། །དབྱེན་གང་ཟག་གི་སྟོན་སེམས་དང་། རྒྱལ་པའི་སྟོན་སེམས་དབྱེ་

བགཉིས། དང་པོ་ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ལམ། བྱང་སེམས་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས་སོ། །གཉིས་
 བ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟ། མཉམ་གཞག་གི་རྣམ་པ་དུག་སྟེ་སྐབས་བཞི་
 བར་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད། གཏུལ་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་རང་རྒྱལ་
 ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་མཁྱེན་པ་དོ། །གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་ལ་འཛིག་རྟོན་
 པའི་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་འཁྱེན་པ་དོ། །དབྱེན་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་དོ། །བཞི་པ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། གཏུལ་བྱ་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་མཁྱེན་པ། དབྱེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་
 ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་པའི་རྣམ་དག་གི་ཆོས་དབྱིངས་དང་པོར་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་
 མཁྱེན་པ་གང་ཞིག །འདྲི་བྱིའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་དང་ལྡན་པ། དབྱེན་བྱང་

སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཅོམ་ནས་ལམ་ལ་རྩིས་ཤེས་ཀྱི་
 བར་བཅུ་དུག ། འདིར་བསྐྱེད་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་
 བཅོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གང་ཞིག ། ཉེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་སངས་རྒྱུ་པན་ཚུན་རྣམ་གངས་ཀྱིས་གཞན་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ངེས་
 ཤེས་གཙོ་བོར་འདྲན་ཅུག། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲེལ། །གཉིས་པ་
 སྒྲོམ་ལམ་ལ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན། དབྱེན་སྒྲེས་བྱས་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། རྣམ་
 སྒྲིན་གྱི་དང་། བདག་པོའི་གསུམ། དང་པོ་ལ་ནང་གི་ཉེར་འཆོ་ཞི་བ་དང་
 བྱེད་ཉེར་འཆོ་ཞི་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཞན་སྒྲ་ལས་ཀྱི་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བྱ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་དགོ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་སོགས་ལ་འདུད་པ་གཉིས། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་ནི་
 སྒྲོམ་སྤང་ཉེན་མོངས་སྤངས་པའོ། །བྱེད་ཉེར་འཆོ་ཞི་བ་ནི་གཞན་གྱི་གཞོན་
 བས་མི་བཟི་བའོ། །རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ནི་རྩོགས་པའི་བྱུང་ཆུབ་སྤྱུ་བ་
 པའོ། །བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ནི་རྩོན་གྱི་བྱུང་སེམས་བཞུགས་པའི་ས་སྤྲོགས་
 ཀྱང་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞན་གྱི་རྩོགས་རྩིས་སུ་བྱུང་ཞིང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་མ་སྒྲེས་གོང་གི་ཐེག་ཆེན་སྒྲེས་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་

རྟོགས། དེ་ལ་ས་མཚམས་གི་སྒོ་ནས་དབྱེན་ས་དང་པོས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་དང་། ས་དགུས་བསྐྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་བྱུང་པར་ལམ་གྱི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་སང་གོ་རྣམ་
 བསྐྱེད་ས་དང་། རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་གི་མཁྱེན་བ་
 དང་། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གིས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་དང་། སངས་
 རྒྱུ་བརྒྱུ་ལས་ཆོས་མཉམ་པའི་གནས་སྐབས་གི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་
 མཁྱེན་བ་དང་། གདུལ་བྱ་བརྒྱུ་ལ་ཆོས་འཆད་པའི་གནས་སྐབས་གི་ལྷག་
 བསམ་གྱི་མཁྱེན་བ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱུ་ལ་སྒོ་མས་བར་འཇུག་པའི་
 གནས་སྐབས་གི་སྒོ་མས་འཇུག་ལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས་ཐུགས་
 ཚུལ་ཆེ་བར་མཛོད་ཅིག །གཉིས་པ་ནི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྒོ་མ་ལམ་
 རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེན་རྗེས་ཐོབ་དང་མཉམ་གཞག་
 གཉིས། འདི་ལ་འཕགས་སང་གཉིས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་སྒོ་མ་ལམ་
 དང་། ཟག་མེད་སྒོ་མ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་མཛོད་པ་ལྟར་ན། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་མ་ལམ་གང་ཞིག །ཀུན་འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྤངས་པའི་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་བཅས་པ། དབྱེན་མོས་པ་བསྐྱོབ་རྗེས་
 སུ་ཡི་རང་སྒོ་མ་ལམ་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། མོས་པའི་ཕན་ཡོན་
 གཉིས་ལས། མོས་པ་སྒོ་མ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་
 ཤེར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འཛིན་པའི་

དད་པ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པ། དབྱེན་རང་དོན། གཉིས་དོན། གཞན་
 དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་
 གང་ཞིག །བསམ་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་
 པ། དབྱེན་རང་དོན་མོས་པ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག། ས་མཚམས་
 མ་དག་ས་བདུན་ལོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག །བསམ་
 པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་ཅིང་སྦྱོར་བས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆ་མཉམ་དུ་སྒྲུབ་
 པ། དབྱེན་གཉིས་དོན་མོས་པ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག། ས་
 མཚམས་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་ལོད། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། གང་
 ཞིག །བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ། དབྱེན་གཞན་
 དོན་མོས་པ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དག། ས་མཚམས་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་
 ཡོད། མོས་པའི་པན་ཡོན་གྱི་མཚན་ཉིད། མོས་པ་སྒྲིམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྒྲོ་
 བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པར་
 ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། དབྱེན་རང་དོན་མོས་
 པའི་གནས་སྐབས་དགུ་ལ་བསྟོད་པ་རྣམ་པ་དག། གཉིས་དོན་མོས་པའི་
 གནས་སྐབས་དགུ་ལ་བཀུར་པ་རྣམ་པ་དག། གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་
 སྐབས་དགུ་ལ་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་དག། རྟེན་གྱི་ཕྱི་རྩ་བདུན་ལོ། །བསྐྱོབ་སྒྲིམ་
 ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཟག་བཅས་སྒྲིམ་ལམ་གང་ཞིག །དགེ་བའི་རྩ་བ་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་

ལྟན་དང་བཅས་པ། སྤྱིར་བསྟོར་བཙམ་ལ་དབྱེན། མངོན་མཐོའི་བསྟོར་བ་
 དང་། དེས་ལོགས་ཀྱི་བསྟོར་བ་གཉིས། བྱིམ་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་
 འདིར་ནི་ཐམས་ཁོ་ནའོ། །ས་མཚམས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེན་ས་དང་པོས་བསྟུས་
 པའི་བསྟོར་བ་སྟོམ་ལམ་དང་། ས་དགུ་པོས་བསྟུས་པའི་བསྟོར་བ་སྟོམ་ལམ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི་ས་དང་པོའི་རྩེ་ཐོབ་ན་ཡོད། བྱིམ་ནི་ས་གཉིས་པའི་
 རྩེ་ཐོབ་ནས་ས་བཅུ་པའི་རྩེ་ཐོབ་ཀྱི་བར་ན་ཡོད། བྱང་ཚོས་ཀྱི་སྟོན་ས་དབྱེན་
 ན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་འདུས་ཏེ། སྤྱིའི་རང་བཞིན་དང་། མངོན་ཞེན་
 འགོག་པ་དང་། ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བ་
 དང་། རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེས་པོ། དང་པོ་ནི་ཉན་རང་ལས་བྱུང་བར་ཙན་ཀྱི་
 བསྟོར་བོ། །གཉིས་པ་ལ་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། དངོས་མེད་
 དུ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བསྟོར་བྱའི་རྩེ་ཐོབ་དང་། སྟོ་
 བྱེད་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོ་བ་བྱེད་པ་པོ་དང་བདག་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་
 ཐམས་ཅད་དང་། བྱིན་དུག་ལ་བཟང་དན་དུ་ཞེན་པ་འགོག་པ་ལྟ་ནི། རིམ་པ་
 ལྟར། མི་དམིགས་པའི་མིང་ཙན་དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མིང་ཙན་
 དང་། དཔེན་པའི་མིང་ཙན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུན་པའི་མིང་ཙན་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པའི་མིང་
 ཙན་ཀྱི་བསྟོར་བ་རྣམས་སོ། །དངོས་མེད་དུ་ཞེན་པ་འགོག་པ་གཅིག་ནི་མཚན་མ་
 མེད་པའི་མིང་ཙན་ཀྱི་བསྟོར་བོ། །ཟུང་འཇུག་གི་རྣམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

གནང་བའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་པོ། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བྲལ་བ་ནི་ལམས་
 གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་པོ། རྣམ་པའི་རབ་དབྱེལ་
 བསྟོན་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྟོན་བརྒྱུད་དང་། འཁྲིང་དང་། ཆེན་
 པོའི་མིང་ཅན་གྱི་བསྟོན་པ་གསུམ་མོ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་
 ཉིད། ཟུག་བཙས་སྟོམ་ལམ་གང་ཞིག། ཟུག་ལམ་ལེན་བྱུང་ལུག་སྟོན་པ་རང་
 གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་དད་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཙས་པ། ས་མཚམས་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེན་སྤར་བཞིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟུག་
 མེད་སྟོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གང་ཞིག། བཅུང་
 འཛིན་ཐ་དད་དུ་སྤངས་པའི་ཡང་དག་བ་མིན་པའི་ཀུན་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་
 ཆོས་ཉིད་མཐོང་བློན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་མཁའ་ལྡན་པ། དབྱེན་སྤྱབ་
 བ་སྟོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོའི་ངོ་བོ། བྱུང་
 པར། རྣམ་པ། བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས། ངོ་བོ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་
 རྒྱུ་མཐོང་བློན་སྟོམ་པར་བྱེད་པའོ། བྱུང་པར་ནི་སྦྱིན་སོགས་གཞན་ལས་
 མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའོ། རྣམ་པ་ནི་ཡུལ་ཀུན་ལ་མངོན་ཞེན་མེད་པའོ། མཚན་
 ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟུག་མེད་སྟོམ་ལམ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོས་སྟེན་གྱི་ལེས་
 སྦྱིབ་གྱི་སྟོང་བ་གཉིན་པོར་གྱུར་པ། ས་མཚམས་གྱི་སྟོན་པ་དབྱེན། ས་
 གཉིས་པའི་ཟུག་མེད་སྟོམ་ལམ་ནས་ས་བརྒྱུ་པའི་ཟུག་མེད་སྟོམ་ལམ་གྱི་པར་
 དགྲ། དེ་རེ་རེ་ལའང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་

གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས་ལོ། །ཁྱད་ཚེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུ་ལ་ཚེས་རྣམས་མི་
 དམིགས་པ་ཉིད་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་པའོ། །མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་པ་ནི་དོན་ཚེན་
 བོ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཉོགས་པའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ་རྒྱ་དང་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པའི་རབ་དབྱེད་དང་། །འབྲས་སུ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་དངོས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་འཛུགས་ཉིད། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མཐུན་རྒྱུ། དབྱེན་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་སྦྱིན་སོགས་
 རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསུམ་མོ། །
 གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱིས་འཕངས་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་
 ཉིད། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྦྱེ་བ་ལ་བར་དུ་གཙུག་པར་བྱེད་པའི་འགལ་
 རྒྱུ། དབྱེན་བདུད་ཀྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། མི་དགོ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་
 འགྲོགས་པ་དང་། ཚེས་ཟུང་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། དངོས་པོར་མཛོན་པར་
 ཞེན་པ་དང་བཞིའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་སུ་རྣམ་དག་དངོས་ལ། རྣམ་དག་སྒོམ་
 ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཚེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གང་ཞིག། །རང་རྒྱ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྦྱིབ་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་དག་ །དེ་ལ་
 ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས། ས་བཅུ་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་བར་དགུ་ཡོད་དོ། །འདི་ཉིད་ངེས་པར་བྱ་བ་འཕགས་
 བཞིའི་རྣམ་དག་སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་གིན་ཏུ་བར་

སྤྱུང་པ། སྤྱུང་བྱེད་ལ་ཀླན་ཀ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་
 གི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་ཉན་
 སྤྱིབ་ལས་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་གི་རྒྱུད་གི་ཟག་མེད་གི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དེ་ལ་ངོ་
 བའི་སྒྲོན་པ་དབྱེན་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་
 བཀྲགས་འགོག་གཉིས། ས་མཚམས་གི་སྒྲོན་པ་དབྱེན་རྒྱུན་ཞུགས། སྤྱིར་
 འོང་གི་ སྤྱིར་མི་འོང་གི་ །དབྱེན་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་བཞི། སྤང་བྱེད་སྒྲོ་
 བ་པ་དབྱེན་མཐོང་སྤང་ཉན་མོངས་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་དང་། སྒྲོམ་སྤང་ཉན་
 མོངས་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་གཉིས། སྤྱི་མ་ལ་དབྱེན་བྱ་གཅིག་གོ། །རང་
 རྒྱུ་གི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐྱལ་གྱི་
 ཉན་སྤྱིབ་དང་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་ལས་གྲོལ་བའི་ཐེག་འབྲིང་གི་རྒྱུད་གི་ཟག་
 མེད་གི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། དབྱེན་བ་རྣམས་ནི་སྤྱི་མ་འི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་
 སྟེ། རྒྱུ་ཀ་ལས། མདོ་ལས་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་གི་འགྲོས་ཉན་ཐོས་ཁོན་ལ་
 སྤྱིར་གྱི། རང་རྒྱུ་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་མ་གསུངས་པས་མི་གཟུང་
 འོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་རྒྱུ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 དང་། སྤྱིར་འོང་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་
 གི་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་། སྤྱིར་འོང་དང་། སྤྱིར་མི་འོང་
 གསུམ་པོ་ཉན་ཐོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རང་ས་ལས་རང་སངས་རྒྱུས་གི་
 ལམ་བསྐྱོད་རྒྱུ་ལ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ན་ལ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུར་སངས་

རྒྱལ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ནས་ཆོ་འདིར་རྒྱན་ཞུགས་སམ། སྤྱིར་འོང་གི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་མ་རྒྱས་
 པས་བྱིམ་ལ་བྱིར་མི་འོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་དུ་ཡུང་
 བོ་སོགས་དུག་ལ་མཁའ་པར་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཀ་ལས་ཇི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་མཛད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན་
 ཉན་ཐོས་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་
 དག་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པར་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ཉན་
 ཐོས་སྤྲུལ་སའེན་བྱས་པའི་ལུགས་འདི་ལ་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རིགས་ལས་གྲོལ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ། འདི་ལ་ཡང་ངོ་བོའི་སློན་ནས་དབྱེན་ནི་སྤར་བཞིན་ཡིན་ལ། སྤང་བྱའི་
 སློན་ནས་དབྱེན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་དང་། སློམ་སྤང་གི་ཆ་གས་
 སྤངས་པའི་རྣམ་དག་གཉིས། བྱིམ་ལ་ས་གཉིས་པའི་ངི་མ་སྤངས་པའི་རྣམ་
 དག་ནས་ས་དགུ་པའི་ངི་མ་སྤངས་པའི་རྣམ་དག་གི་བར་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད་
 ཅིང་། ས་བརྒྱུ་པ་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་དགུ་ཡོད་དོ། །སངས་
 རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་གི་མཚན་ཉིད། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་
 སྤངས་པས་རབ་རྩ་བྱེ་བའི་ཟག་མེད་རྣམ་བྱུང་གི་བདེན་པ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སློ་
 བས་དབྱེན་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ་སོར་བཏགས་

འགོག་གོ། ཁྱད་པོ་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་བྱུང་
 རོ། །གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་པར་སྐྱབ་པ་ནི། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པོ་དེ་ལམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྒྲོམ་སྤང་
 ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱུས་
 གྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམས་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུད་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ས་གཉིས་པ་
 གསུམ་པ་བཞི་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་སྤང་རོ། །གཟུགས་གྱི་དེ་རྣམས་
 དེར་བསྐྱུས་ནས་ས་ལྷ་པ་དུག་པ་བདུན་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དུ་
 སྤང་། གཟུགས་མེད་གྱི་དེ་རྣམས་དེར་བསྐྱུས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་བཅུ་པ་
 གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་གྲམ་ཀ་སྤང་བ་ནི་
 གཉེན་པོ་རྒྱུད་རིམ་ནས་སྒྲུ་ཞིང་སྤང་བུ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་
 བ། སྒྲིན་མེད་དེ། གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲིམ་རགས་པ་འབད་བརྒྱུད་ཅུས་ནི་
 སེལ་ཞིང་སྤྲོ་མོ་སེལ་བ་ལ་འབད་བ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་དཔེས་འཐད་པ་གྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་སྤྲས་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་
 པའོ། ། །གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་
 ལས། ཁྱད་པོ་ནི། གཞི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་
 རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ། དེ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེན་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་

ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་དང་གཉིས། གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི། རང་རྒྱལ་གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 དང་བཞི་ལས། དང་པོ་གཉིས་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་
 དང་། གསུམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ནི་དེ་གཉིས་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་པ་དེ་
 ལམ་གསུམ་མོ། །མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཚེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་ཤེས་པས་སྤྱད་ལ་མི་
 གནས་པ་དེ་གཞི་ཤེས། སྤྱིང་ཇེས་ནི་ལ་མི་གནས་པ་དེ། འབྲས་བུ་ལ་ཉེ་
 པ་དེ། དེ་ལ་རིང་པ་དེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ། སྦྱར་པ་དེ་མཉམ་ཉིད། ཞུགས་འབྲས་མཐོང་ལམ་དང་དགུ་
 ལས། དང་པོ་དེ་མཚན་ཉིད། དུས་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤྱད་མཐའ་གཞོན་རུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་
 པ། གཉིས་པ་དེ་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་མེད་པ་དེ་སྤྱིང་ཇེས་ནི་མཐའ་གཞོན་
 རུས་ཀྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། འདི་གཉིས་ཡན་ལག་རྒྱས་པ་ཤད་དུ་
 སྟོགས་གཅིག་ཏུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོ་པོར་བསྟན་པས་དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱིས་སྤྱད་ནི་དེ་མཐའ་
 གཞོན་རུས་པ་དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ། སུགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་དང་བྲལ་པ་དེ་སྤྱི་ནི་མཐའ་གཞོན་
 རུས་མིན་པ་དེ་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་དེ་མཚན་རྟོགས། གསུམ་པ་དེ་མཚན་

ཉིད། འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱ་འཕགས་ཀྱི་མཁུན་
 བ། གཞི་པའི་མཚན་ཉིད། འབྲས་ཡུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་
 ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། ལྷ་པའི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལམ་
 འབྲས་གསུམ་གང་རུང་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་གྱིས་མ་བཅིངས་
 པའི་ཐེག་དམན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས། རྟུག་པའི་མཚན་ཉིད། གཞི་
 ལམ་འབྲས་གསུམ་གང་རུང་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་མཚན་འཛིན་གྱིས་མ་
 བཅིངས་པའི་བྱ་འཕགས་ཀྱི་མཁུན་བ། ཞར་ལ་གཞི་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་
 མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་དམིགས་ཡུལ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མྱོ། དབྱེན་
 གཞི་འི་ཆོས་ཉིད་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། གཞི་འི་ཆོས་ཅན་ལ་མཚན་
 མར་འཛིན་པ་གཉིས་སོ། ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ལམ་ཉམས་
 ལེན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མྱོ། དབྱེན་སྒྲིན་སོགས་ལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
 རྟོགས་མཐུན་ལ་ཉམས་ལེན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མྱོ་གཉིས་སོ། འབྲས་བུ་
 ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། འབྲས་བུ་ཐོབ་བྱར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 མྱོ། འདི་མི་མཐུན་རྟོགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཡུལ་ཟབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་
 སྐྱབ་པ་ལ་རྟོགས་དཀའ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་པ་ལ་བསམ་གྱིས་མི་
 བྱུང་བར་བཤད་པ་གསུམ་མོ། རྟེན་གཤིག་གཉིས་པོ་གསུམ་ལས། གཞི་ལ་
 མཚན་འཛིན་གྱི་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གཞི་ལ་མཚན་འཛིན་མངོན་གྱུར་
 འགོག་པ་འཇམ་ས་པོན་སྟོང་རུས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁུན་བ། དེ་ལ་མངོན་

གུར་འགོག་པ་ནི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་མཉམ་གཞག་དང་། མ་དག་ས་
 བདུན་གྱི་རྩིས་ཐོབ་ན་ཡོད་ཅིང་། ས་བོན་སྒྲོང་བ་ནི་ས་བརྒྱ་ཀའི་མཉམ་གཞག་
 ན་ཡོད་ལ། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་འགྲོའོ། །བདུན་བའི་མཚན་
 ཉིད། གཞི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོབ་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་
 དང་བཅས་པ། དབྱེ་ན་དངོས་བསྟན་བྱང་མེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་
 དང་། འུགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྒྲོར་བ་གཉིས། དང་བའི་
 མཚན་ཉིད། གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞི་ལ་
 ཞེན་སྒྲོད་མཛོན་གུར་བཀག་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་མེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱུང་། དབྱེ་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲོར་བ་བཞི་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་
 དུག་གོ། །དང་བོ་ནི་གཞིའི་ངོ་བོ་དང་། གཞིའི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུགས་
 རོགས་རྩྭ་ས་མ་རྩྭ་ས་དང་། སྤང་གཉེན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲོད་པ་བཀག་པའི་
 སྒྲོར་བ་བཞི་འོ། གཉིས་པ་ནི་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་བོ་མེད་བ་
 དང་། བྱ་དཀར་རྣམ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་མི་སྟོང་བ་དང་། སྤང་བྱེད་
 གཞན་ལ་རག་མ་ལས་བ་དང་། སྤང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་སྒྲོད་པ་བཀག་པའི་
 སྒྲོར་བ་འོ། །ས་མཚམས་ལ་མཛོན་ཞེན་རགས་པའི་གཉེན་པོས་བདུན་པ་མན་
 ཆད་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོར་བ་ཅེས་ནི་ས་བརྒྱ་བའི་པར་དུ་ཡོད། གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད། གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་ཞེན་སྒྲོད་དག་གི་མི་རུས་པར་གཞི་
 བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པའི་ཐེག་དམན་སྒྲོབ་ལམ་པའི་མཁྱེན་པ་འོ། །བརྒྱུད་པའི་

མཚན་ཉིད། གཞི་ཤེས་སྤྱིར་བཤི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྲོམ་བཞི་དམིགས་པར་
 མཉམ་བཅིང་དུ་རྟོགས་ནས་སྒྲོམ་བཤི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལོ། །དགུ་བ་
 ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། རྟུགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་གཉིས། དང་བོའི་མཚན་ཉིད། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱིར་བ་པ་སྒྲོམས་བས་
 གཞིའི་གནས་ལུགས་དང་བོར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱུ་
 གྱིས་བསྟུས་བགང་ཞིག། གཞིའི་གནས་ལུགས་ལ་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོས་བ་
 དང་བྲལ་བའི་རེས་ཤེས་གཙོ་བོར་འབྲེན་ལུས་པ། དབྱེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་
 ལམ་སྟུག་བསྟུས་ཆོས་བཟོད་ནས་ལམ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་བཅུ་དུག། དང་བོའི་
 མཚན་ཉིད། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གང་ཞིག། སྟུག་
 བསྟུས་བདེན་པ་རྟག་མི་རྟག་གི་སྤྱོས་བྲལ་ལ་གཙོ་བོར་རེས་བ་འབྲེན་
 ལུས། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲོའོ། །རྟུགས་བསྟན་ཐེག་དམན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་གསུང་དུ་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མཉམ་གཞག་གི་རྒྱུ་གྱིས་བསྟུས་བགང་ཞིག། སྤྱོས་
 བྲལ་ལ་རེས་བ་འབྲེན་ལུས་པའོ། །ཞར་ལ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་
 སྐབས་གཉིས་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་ལྟར། འདིར་
 ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མ་བཤད་ཅེན། འདིར་བསྟན་བའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་
 རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ལ་རྗེས་
 སུ་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བེན་

རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་དགོས་པ་ལས་
 དེ་མེད་པའི་བྱེད་རོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཁུག་བསྐྱབ་ནི་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་
 བློ་ཆོས་གང་སྟོན་པའོ་ཞེས་སོགས་དོན་བསྐྱབ་པའི་མདོ་ཆོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་
 དོན་འདིར། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་
 མོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱས་བཤད་
 དང་མཐུན་པར་བཤད་དགོངས་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་མཛད་
 གྲང་། མདོ་དང་ཉི་ལྔ་དགོངས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་དང་པོར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་
 ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེའི་དཀའ་འབྲེལ་ལས་གྲང་དེ་ལྟར་དུ་མཛད་དོ། ཤེས་རབ་
 གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
 གྱིས་མཆོན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྤྲས་དོན་རབ་
 གསལ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྒྲུབ་སྤྲས་གསུམ་པའོ། །ཁ་ཞི་བ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་
 ལ། མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་
 ཐོས་བསམ་གྱི་གཏུལ་ལ་ཐབ་པའི་དོན་རྣམ་པར་བསྐྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་རྒྱན་
 མཐའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ལ་བསྒྲོམ་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གཞི་
 ཤེས་སྦྱོར་བ། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་
 གསུམ། ཡུལ་ལ་སྦྱོས་པ་གཅིད་རྩྭ་ལ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་མི་
 གནས་པའི་སྦྱོར་བ་སོགས་ཉི་ལུ། རྟོགས་པ་བསྐྱེད་རྩྭ་ལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་

རྣམ་ཐོག་སྐྱོར་བ། ཅེ་མེད་སྐྱོར་བ། མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བ། སྐད་ཅིག་
 མའི་སྐྱོར་བ་དང་བཞི། མཚོན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་བསྒོམ་བུའི་རྣམ་
 པ། ཞར་བུང་སྒོམ་པ་པའི་གང་ཟག། །ཡུལ་ཅན་སྐྱོར་བ། སྐྱོར་བའི་ཡོན་
 ཏན། སྐྱོར་བའི་སྐྱོན། སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། ཐར་པ་ཆ་མཐུན། དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན། རྟེན་གྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག། །སྤིང་ནི་མཉམ་
 ཉིད། ཞིང་དག་སྐྱོར། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོར་བ་དང་བཅུ་གཅིག་
 ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྤྱངས་
 ཀྱི་བྱུང་པར། འདི་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་གཞི་མིན་གྱི། འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞིའོ། །དབྱེན་གཞི་ཤེས་གྱི། ལམ་ཤེས་གྱི། རྣམ་མཐུན་གྱི་
 ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གཞི་འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་ཞིའི་སྤྱིང་གི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 གང་རུང་རྟོགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་བ། དབྱེན་བདེན་པ་དང་པོ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ཉེར་བདུན་
 བོ། །དང་པོ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དེན་པ་རྟག་པར་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་
 སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གི་དཔེན་པ་དང་། བདག་
 ཏུ་ལྟ་བས་མི་བཇི་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་དེན་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི། རོན་དམ་པར་སྤྱག་བསྐྱེད་སྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། བམ་མཁའ་
 ལྟར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། བརྟེན་རྒྱུའི་རྟོག་དཔྱད་མེད་པ་དང་། མིང་གཞི་

ལུང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་བ་དེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི། འགྲོ་འོང་
 རོགས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བྱུང་མེད་པ་དང་། སྟོན་པོ་རོགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྟོན་པ་
 མི་འཕྲོག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ངི་མ་མི་ཟད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་
 མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་འགོག་བ་དེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའོ། ཁ་ཉིས་པ་ལ་ལམ་དང་
 བོའི། ལམ་ག་ཉིས་པའི། ལམ་ག་སྐུམ་པའི་རྣམ་པ་དང་ག་སྐུམ། དང་བོ་ལ་
 བྱེད་པ་བོའི་བདག་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་བོའི་བདག་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་
 པར་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འབྱི་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་
 སྟེ་བཞིའོ། ཁ་ཉིས་པ་ལ་ག་བྱུང་བ་བྱི་རོ་ལ་གྱི་དོན་རྒྱུ་ལམ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་དང་། སྐྱབ་རྒྱན་ལྟར་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ལོར་ལྟར་འགགས་པ་
 དང་། སྐྱིག་རྒྱུ་འི་རྒྱུ་ལྟར་ག་ཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྐྱུ་མའི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ཉེ་རང་བཞིན་གྱིས་མྱུ་དན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་ལྔའོ། ཁ་སྐུམ་པ་ལ་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དང་། རྣམ་བྱུང་གི་ག་བྱུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 དང་། དབྱེ་བའི་སྟོས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་
 བརྒྱུ་བྱའི་ག་བྱུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་མིག་ལོ་
 པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཉེ་དུག་གོ། འདི་དག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བ་དེན་པ་
 དང་པོ་ག་སྐུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་ག་ཉིས་དང་། ལམ་བ་དེན་གྱི་ལམ་དང་བོའི་རྣམ་
 པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དུག་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོམ་ལམ་རྩེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་ག་ཉིས་

པའི་རྣམ་པ་ལྟ་དང་། མཉམ་གཞག་གི་ལམ་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་དུག་པོ་རྣམས་
 བྱི་གང་གི་རྟོགས་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྟོགས་པ་དངོས་ཡིན་
 ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉེར་བདུན་པའི་དེ་དག་གི་རྟོགས་རིགས་
 ཡིན་ཞིང་། འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་
 ལྟེ། རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བའི་བསྟོམ་བྱུང་བྱུང་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟངས་གི་ལམ་གྱི་གནས་
 ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བྱུང་བར། དབྱེན་ཀུན་
 འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན། སྤྱུག་པ་སྤྱུག་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྟ། འགོ་གཞི་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟེ་སྟེ་ལྟོ་ལྟོ་
 པོ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྱལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
 དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་ལྷག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། དང་པོ་གསུམ་རྒྱུ་འི་རྣམ་པ། དེ་ནས་
 གསུམ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ། དེ་ནས་གཅིག་རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ། དེ་ནས་
 གཅིག་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་པ་ལོ། གཉིས་པ་བེ་ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་
 མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཐམི་དད་པ་དང་། མཚོགས་ཏུ་
 འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ་རིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱི་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། ཀད་པ་མེད་པ་སྟེ་

དེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་
 དང་། སྤུག་བསྐྱལ་བ་དང་། སྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ་རང་མཚན་
 གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྱི་མཚན་གྱི་རྣམ་པ་
 གཅིག་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ལ་ནང་དང་། སྤྱི་དང་། གཉིས་ཀའི་སྟོང་ཉིད་
 གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། སྟོང་བ་དང་། ཆེན་པོ་
 དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་
 ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དང་། རྟོན་པ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
 དེ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གྲུ་ཞོམ་
 གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། རྟོན་པ་མེད་པའི་རྟོན་ཉིད་སྟོང་
 བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འདིར་རྣམ་པ་ཞེས་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཛོགས་པ་ནི་སྐབས་
 གྱི་དོན་ལོ། །གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་རྣམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ་གཞི་ལམ་གྱི་
 སྟེང་དུ་རྣམ་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་འཛིན་
 སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དབྱེན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་རྣམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་
 མཁུན་གྱི་རྣམ་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག །ཉན་

ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པ། འདི་ལ་མཐུན་ཡུལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་
 རིགས་དང་། མཐུན་ཆོས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དོས་གཞུང་བཀའ་ཉིས། དང་
 བོ་ལ་སྡེ་ཚན་བདུན་ཏེ། དྲན་བཅེར་གཞག་ག། ཡང་དག་སྟོང་བ། རུའཕུལ་
 གྱི་རྟུང་བ། དབང་བོ། སྟོབས། བྱང་ལྒུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ག། འཕགས་པའི་
 ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ། འདི་པོའི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་ལུས་སོགས་ལ་
 དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཏེ་དབྱེད་
 བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དྲན་བཅེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 བ། དབྱེན་ལུས། ཚོར་བ། སེམས། ཚོས་དྲན་བཅེས་རབ་གཞག་པ་
 བཞི། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དམིགས་པ་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་ཞེས་
 སོགས་འགྲེའོ། །ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ནས་སངས་
 རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད། རྟོགས་ལམ་རྒྱུད་དུའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་དོས་
 བོ་ལ་ཡོངས་རྟོག་གི་ལམ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། དག་སྟོག་གི་བྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 བརྟེན་འགྲུས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག། རྟོགས་ལམ་འབྲིང་པོ་
 ཡན་གྱིས་བསྟུས་པ། དབྱེན་མི་དག་བསྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བའི། མི་
 དག་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པའི། དག་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟེལ་
 བའི། དག་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡང་དག་སྟོང་བ་དང་བཞི། མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། མི་དག་བ་སྐྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་

སོགས་ལཱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག། ཞེས་སོགས་འགྲོའོ། ཚོགས་ལམ་འབྲིང་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་པའི་ལམ་དུ་འཛོག་པའོ། བསྐྱུམ་
 པའི་མཚན་ཉིད། ཉེས་པ་ལཱི་གཉེན་པོ་སྤོང་པའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྒྲོམས་པ་
 ལས་བྱུང་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 གང་ཞིག། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྐྱུས་པ། དབྱེན་འདུན་
 པའི། བརྩོན་འགྲུས་གྱི། སེམས་པའི། ཤེས་རབ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐུ་འབྲུལ་
 གྱི་རྒྱུད་པ་བཞི། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཐུ་འབྲུལ་རྒྱུད་པ་གང་ཞིག།
 གུས་པར་སྦྱར་པའི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། གང་ཞིག། རྒྱུན་དུ་
 སྦྱར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ། གང་ཞིག། སྦྲོན་གྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་པ། གང་
 ཞིག། དཔེ་གསལ་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་
 པའོ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་
 པའི་ལམ་དུ་འཛོག་གོ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 སྒྲོན་ས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་གང་
 ཞིག། འོད་ཅེ་ཡན་ཆད་གྱིས་བསྐྱུས་པ། དབྱེན་དང་པ་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལྟ། མཚན་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན་བདེན་པ་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞིག། བདེན་པ་ལ་ཡིད་

ཆེས་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག བདེན་པར་སྒྲོ་བའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །
 བདེན་པའི་དཔྱད་སྒྲུབ་མི་བརྟེན་པའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག བདེན་པ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་པའི་སེམས་བྱུང་། གང་ཞིག བདེན་པའི་བྱང་ཆོས་རབ་རྒྱུ་རྣམ་པར་
 འབྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དོ། རྟོག་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དུ་འཛོལ་གོ། །ལྷ་པའི་མཚན་ཉིད། བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་བོ་གང་ཞིག ཁྱིམ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྟེན་
 བར་མི་རུས་པ། དབྱེ་ན་དད་པ། བརྩོན་འགྲུས། དན་པ། ཉིང་
 འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོབས་དང་རྣམ་པ་ལྷ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དད་
 པའི་དབང་བོ་གང་ཞིག ཁྱིམ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་མི་རུས་པ་ཞེས་
 སྐྱེས་འབྱེད། ཁ་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་བཟོད་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་
 ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་དུ་འཛོལ་གོ། རྟུག་པའི་མཚན་
 ཉིད། མཐོང་ལམ་དུ་གསལ་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གང་
 ཞིག བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ། དབྱེ་ན་དན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ ཉེ་བཞིན་དུ། ཆོས་རབ་རྒྱུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་
 འགྲུས་དང་། དག་འལ་དང་། ཤིན་རྒྱ་སྦྱངས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་། བཏང་སྒྲོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བདུན། མཚན་
 ཉིད་རིམ་བཞིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་ཞིག ཤེས་བྱམ་

རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཡན་
 ལག་གང་ཞིག །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འཛེམས་
 པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངེས་པར་བྱུང་པའི་ཡན་ལག་
 གང་ཞིག །མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྒྲགས་ཏུ་འཕྲོལ་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་འབྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་གང་
 ཞིག །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བས་ལུས་སེམས་ཆེམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་འབྱུང་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་མི་འགྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 གང་ཞིག །སེམས་ལས་སྤུང་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་གང་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མི་འགྱུར་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞིག །བསམ་
 པའི་དོན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་གང་ཞིག །མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་གཉེན་
 བོ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དོ་། །ས་མཆོམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་
 དང་སྒྲོམ་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དུ་འཛོགས། །བདུན་པའི་
 མཆོན་ཅིང་། སྒྲོམ་ལམ་དུ་གསར་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་
 གང་ཞིག །འཕགས་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པ། དབྱེན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་
 དང་། རྟོགས་པ་དང་། དག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཆོ་བ་
 དང་། རྩེ་ལ་བ་དང་། དན་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་།

བརྒྱད། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། འཕགས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞིག །
 མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དེ་ཞོན་ཉིད་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། གང་
 ཞིག ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་དག་ཀུན་ནས་སྟོང་པའི་རྒྱ་
 ཅུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་། གང་ཞིག ། བཞུགས་བྱིས་བྱིས་པའི་ཡན་ལུང་སྟོན་
 པའི་དེ་ཅུས་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་དང་། གང་ཞིག ། སྟོང་པ་ཕུན་སུམ་ཚེགས་
 བ། གང་ཞིག ། རོག་འཚོ་སྤངས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ངེ་ལྟར་གནང་
 བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྟོང་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག ། ཀུན་སྟོང་ལྷག་མ་
 རྣམས་ཀྱི་གཉིན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་། གང་ཞིག ། བཞི་གནས་ཀྱི་
 མཚན་མཐའ་བརྒྱུད་པས་བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་སེམས་
 བྱུང་དང་། གང་ཞིག ། མངོན་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་
 འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དོ། ས་མཚམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ནས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་ཅིང་། སྟོམ་ལམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་རྣམ་དག་
 དེས་འབྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛོལ་གོ། བཞིས་པ་མཐུན་ཆོས་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ངོས་བྱུང་བཞི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་
 བདུན་ཏེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་དོ། བཞིས་པ་བྱུང་སེམས་
 ཀྱི་ལམ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་
 མཁྱེན་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་སུ་བྱུང་
 བ། འདི་ལ་མཐུན་ཡུལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ངོས་བྱུང་བ། མཐུན་ཆོས་རྣམ་

མཁེན་གྱི་རྣམ་པ་ངོས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྡེ་མཚན་དུག་
 རྟེ། གཉེན་པོའི་ལམ། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེན་གནས་ཀྱི་ལམ། འདས་པའི་
 ལམ། སྤོང་པའི་ལམ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། འདིར་མཚན་བྱ་དུག་
 ཆར་གྱི་ཐོག་མར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ནང་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཞེས་སྒྱུར་
 ཏེ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་
 བས་ལྟ་བུས་བྱས་པ་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་བྱང་མཐའ་འཕགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། དབྱེན་རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་སྤོང་བ་བདག་
 མེད་གཉིས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་བས་ལྟ་བུས་བྱས་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བས་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་
 པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 གཉིས་དང་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་པའི་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བས་
 རམས་གསུམ་པོ་སྤོང་བྱར་སྒྲོན་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའོ། །
 གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་སྤྱུལ་པ་སྒྲུ་ཆོག་གསུལ་པ་ལ་དབང་འབྱུར་
 པའི་བྱང་མཐའ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ། དབྱེན་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། གཟུགས་ཅན་

མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་
 གསུམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་གཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་པས་བྱེ་རྒྱུ་གི་གཟུགས་སྒྲོལ་གསུ་སྤྱུལ་པ་ལ་
 གོགས་བྱེད་པའི་སྤྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། གཉིས་པའི་
 མཚན་ཉིད། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་བྱེ་རྒྱུ་གི་གཟུགས་རྣམ་པ་
 སྒྲོལ་གསུ་སྤྱུལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྤྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་
 ཐར་རོ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་
 ནས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་པར་རོག་ཅིག་ཏུ་སྤྱུལ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་
 སྤྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་ཐར་རོ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། ཞི་
 བར་གནས་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་རང་
 བཞིན་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁའ་མཛེས་ལ། དཔྱེན་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ལྷ། དང་པོ་བཞི་
 ལས། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཚན་
 ཉིད། གཟུགས་མེད་སྒྲོལ་ལ་འཇུག་དང་པོ་གང་ཞིག། གཟུགས་མེད་ཞི་པའི་
 རོ་རྒྱུད་གི་སྤྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འགྲོའོ། འགོག་
 པའི་རྣམ་མཐར་གྱི་མཚན་ཉིད། འགོག་པའི་སྒྲོལ་ལ་འཇུག་གང་ཞིག། མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བའོ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། ཟག་
 མེད་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོལ་ལ་

འདུག དབྱེན་མཐར་གནས་ཀྱི་སྒྲུལ་འདུག་དག ། ཁང་པོ་བརྒྱད་མྱེར་
 བཤད་ཟིན་འགོག་པའི་སྒྲུལ་འདུག་གི་མཚན་ཉིད། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་བྱུག་བཅས་ཀྱི་འཛོར་འདུ་བཀག་ནས་བདག་མེད་པའི་
 རོན་ལ་སེམས་ཅུག་ཅིག་པ་བྱུང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལོ། །
 སྤྱི་མཚན་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་དབྱེ་བའི་ལ་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚོན་བྱ་རྣམས་
 ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ནང་ཚན་སྦྱར་བའི་ཆོ། མཚན་ཉིད་རྣམས་ལ་བྱུང་
 འཕགས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སྦྱར་བར་བྱལོ། །ལྷ་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་
 དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པ། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེན་བཞི། ས་མཚམས་ས་དང་
 པོ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོད། དུག་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་
 ཏུ་བགོད་པར་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་སུ་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱུང་སེམས་འཕགས་
 པའི་མཁྱེན་པ། དབྱེན་སྒྲིབ་སྟོགས་པར་གྱིན་བཅུའོ། །ཁའི་ས་པ་མཐུན་ཆོས་
 རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ངོས་གཟུང་བཞི། སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྣམ་ཐར་སྟོགས་སུམ་ལ་སྟོགས་པ་སོ་བཞི་སྟེ། སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་
 བྱི་དེ་ཉིད་དོ། གསུམ་པ་སངས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་མེད་
 མིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། ས་བཅུ་མན་ཆད་ལས་རྟོགས་རིགས་
 ལུལ་དུ་བྱུང་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། དབྱེན་སྒྲོབ་པ། མི་འཇིགས་
 པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། མ་འདྲེས་པ། དེ་བཞིན་ཉིད། རང་

འབྱུང་། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བདུན། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། ཤེས་བྱ་མཐའ་གཡས་པ་ལ་ཆགས་སོགས་མེད་པར་འཇུག་པའི་མཐའ་
 ཐུག་གི་མཁྱེན་པ། དབྱེན་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྒྲིན་པ་དང་། མོས་པ་སྒྲ་ཚོགས་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ལམས་མ་ལུས་
 པ་དང་། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
 པའི་ལམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་
 དང་། སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་
 པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བརྩའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རབ་
 དབྱེས་ལུས་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལུས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་འཇུག་པའི་རྒྱལ་མ་ལུས་པ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་འཛིག་ཆགས་དང་རིགས་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པ་
 དང་། དབང་པོ་རྫོང་ལ་སོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེས་ལུས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
 གསུམ་དུ་བསྟོད་པའི་ལམ་མ་ལུས་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྒྲོམས་འཇུག་
 གི་རབ་དབྱེས་ལུས་པ་དང་། ཆོར་བས་སྤྲུམ་རྣམས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་མ་ལུས་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་མ་ལུས་པ་དང་། ཟག་པ་
 ཟད་པའི་ངོ་བོ་དང་ཐབས་མ་ལུས་པར་མཁྱེན་པའོ། གཉིས་པའི་མཚན་
 ཉིད། ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དམ་བཅས་
 པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མི་མཐུན་པའི་རྟོག་བས་མི་བཞི་པའི་

མཁུན་པ། དབྱེན་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པ་དང་། རང་དོན་
 སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཚུགས་པ་དང་། གཞན་དོན་སྤང་བ་དང་། གཞན་དོན་
 དེས་འབྱུང་གི་ལམ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་
 རིམ་བཞིན། ལམ་གྱི་དབུས་སུ་དཀྱིས་ངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པ་དང་། བདག་ཉིད་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 དང་། འདོད་ཆགས་སོགས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
 ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་རྒྱ་བ་ཏུ་དེས་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་
 ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་སྒྲུབ། གསུམ་པའི་མཚན་
 ཉིད། བཤད་བྱ་དང་འཆད་བྱེད་ཐོགས་མེད་དུ་མཁུན་པས་འདྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་
 འདེབས་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པ། དབྱེན་ཆོས་དང་། དོན་
 དང་། དེས་པའི་ཆོག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་
 མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། བཤད་བྱ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་
 དང་། རྒྱུ་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཐོགས་མེད་མཁུན་
 པས་འདྲི་བ་ཀུན་ལ་ལན་འདེབས་པའི་བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་མཁུན་པའོ། །
 བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། འཕགས་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་སྟོན་པ་འགྲོ་བའི་སྤྱུལ་བྱེད་པའི་མཁུན་པ། དབྱེན་སྟོད་པ་མ་འདྲེས་པ་
 དུག། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དུག། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་གསུམ། ཡེ

ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་སྟེ་བཙེན་བརྒྱད་དོ། །ལྷ་པའི་མཚན་ཉིད། ཚེས་ཉིད་
 དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག། རྟུག་པའི་མཚན་
 ཉིད། ཚེས་ཅན་ཅི་སྟེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག། །
 བདུན་པའི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་
 པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་བྱུང་སྟེ་རབ་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་
 ཉིད། སྤྱི་ནང་གི་མཐུན་སྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཡུམ་ལ་ཐོས་སོགས་གྱིས་
 འཇུག་པའི་སྟོན་དུ་གྱུར་པ། དབྱེན་ཡུམ་ཉན་པའི་སྟོན། ཡུམ་གྱི་ཚིག་སྒྲོལ་
 འཛིན་པའི་སྟོན། ཡུམ་གྱི་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོན། ཡུམ་གྱི་དོན་
 རྒྱུ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོན་དང་བཞིའོ། །ཁ་ཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེར་
 པའི་མཚན་ཉིད། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པའི་རྣལ་
 འཁྱོལ། དབྱེན་རང་བཞིན་གྱི་སྟེར་བ་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་སྟེར་བ་བཙེན་ལྷ་
 ལས། དང་པོ་ནི། མི་གནས་པའི་སྟེར་བ་དང་། ཞེན་སྟོང་འགོག་པའི་སྟེར་
 བ་དང་། ཟུང་པའི་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་པའི་དང་། ཚད་མེད་པའི་
 སྟེར་བ་རྣམས་སོ། །ཁ་ཉིས་པ་ནི། ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་དུ་རྟོགས་པའི་
 དང་། ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་
 པའི་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་དང་། བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བའི་དང་། ལྷུང་བར་
 བྱང་རྒྱལ་པའི་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་
 དང་། ཚེས་དང་ཚེས་མིན་སོགས་མི་དམིགས་པའི་དང་། གཞུགས་སོགས་

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
 དོས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དང་། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་པའི་དང་། རྣམ་
 པར་དག་པའི་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་
 བ་ལྟ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལ་མ་ནས་ས་བཙུ་རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོད། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཅོ་ལྟོ། །དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལ་མ། དེ་ནས་བཞི་
 ཐེག་ཆེན་དོད་སོགས་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། དེ་ནས་གཅིག་ས་དང་པོ། དེ་
 ནས་གཅིག་ས་གཉིས་བ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར། དེ་ནས་ལྔ་ས་བརྒྱད་
 བ། དེ་ནས་གཉིས་ས་དགུ་བ་དང་བཙུ་བ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན། ཐམ་ནི་ས་
 བདུན་མན་ཆད་ན་ཡོད། གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བའི་གནས་སྐབས་
 སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། དབྱེ་ན་བདུད་གྱི་མཐུ་བཙོམ་ལ་སོགས་པ་བཙུ་བ་ཞིའོ། །
 བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བའི་སྦྱོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བ་སྒྲོམ་པ་
 ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བདུད་ལས། དབྱེ་ན་རང་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཉི་
 ་ལ། མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉིད་གསུམ། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་རྒྱུན་
 གསུམ་སྟེ་ཞེ་དུག་གོ། །ལྔ་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་
 ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བ་མཚན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་
 སྒྲུབ་གང་རུང་གིས་བསྒྲུས་པའི། དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱར་བའི་ཤེས་
 མཚན། དེའི་བྱེད་མཚན། དེའི་བྱེད་མཚན། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་

ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བས་གཞི་ལམ་རྣམས་གང་རུང་
 གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བྱད་པར། དབྱེན་གཞི་ཤེས། ལམ་
 ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བས་གཞིའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བྱད་པར། དབྱེ
 ར་གཞི་ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བར་
 ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་ གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ལམ་
 ཤེས་སྐྱོར་བས་ལམ་གྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བྱད་པར། དབྱེན་ལམ་
 ཤེས་སྐྱོར་བའི་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཐར་སྒྲོག་སུམ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་ གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བས། རྣམ་
 པའི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་བྱད་པར། དབྱེན་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་ཡུམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་
 དྲུག་ བྱད་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་
 དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་རུས་པའི་ཐེག་ཆེན་
 སྐྱོར་བའི་བྱད་པར་བྱེད་ཆོས། དབྱེན་ཆོས་ཉིད་རྟོག་གའི་སྒྲོས་བསམ་དུ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་བཅུ་དྲུག་ བྱེད་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་
 སྐྱོར་བས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ཐིན་ལས། དབྱེན་གཞི་
 ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱོར་བའི་བྱེད་མཚན་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞིན། དེ་དང་དེས་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་མཛད་པ་ཐིན་

ལས། དབྱེན་དང་པོ་ལ་གཞི་ཤེས་སྒྲིབ་པས་གདུལ་བྱ་ལ་པན་པར་སྒྲུབ་པ་
 སོགས་བྱེད་པ་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་ལམ་ཤེས་སྒྲིབ་པས་གདུལ་བྱ་འདི་སྒྲུབ་པ་
 མཐོན་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་བྱེད་པ་བདུན། གསུམ་པ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིབ་
 བས་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ་གཅིག་ཏུ་དེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་བྱ་བ་འདི་གཞིར་གྱུར་པ་འདི་ཐོག་
 ཚེན་གྱི་སྒྲིབ་པ་འདི་ལས་སྒྲུབ། དབྱེན་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒྲིབ་
 པ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དེ་དང་དེའི་ཤེས་
 ཁྱད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་མཚན་པར་བྱ་བ་འདི་གཞིར་གྱུར་པ་འདི་དེ་དང་དེའི་ལས་
 སྒྲུབ། དབྱེན་དང་པོ་ལ་ཉིན་མོངས་པས་དབེན་པ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་
 བཞི། གཉིས་པ་ལ་བྱ་དཀའ་བ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་ལ། གསུམ་པ་ལ་
 དམིགས་པ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་བདུན་ནོ། །ཁྱལ་པ་སྒྲུབ་པ་འདིར་དངོས་བསྟན་
 གྱི་ཐོག་ཚེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་མེད་རྟོགས་པ་འདི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲུབ་པ་འདི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འདི་ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན། དབྱེན་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་བདེན་པ་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་འདི་དབང་བྱེད་པ་འདི་དད་སོགས་དབང་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བྱུང་བ་
 ཚམ་ལ་དབང་བྱེད་པ་འདི་དད་པ་འདི། བཅོམ་འགྲུལ། ཏུན་པ། ཉིང་དེ་
 འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་དང་ལ། དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་སོགས་ཀྱི་
 ཡུལ་ལ་མཁས་པ་འདི་སེམས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མཁས་

པའི་སེམས་བྱུང་། གསུམ་པ་ནི་བསམ་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སེམས་བྱུང་།
 ལ་མཁས་པའི་སེམས་བྱུང་། བནི་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་མཁས་པའི་
 སེམས་བྱུང་། ལྷ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་ལ་མཁས་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། །དབང་པོའི་སློན་ནས་དབྱེན་དང་སོགས་
 དབང་རྣམས་དང་དབང་རྒྱལ་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཐོག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མཚོན་
 བར་རྟོགས་པའི་བྱུང་རྒྱུ་པ་ཐོབ་སྤྲོད་པའི་དང་སོགས་སོ། །ཁག་གིས་པ་ནི་དེ་དག་འ་
 བའི་དང་སོགས་སོ། །ཤུགས་བསྟན་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། གཟུང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སློན་ནས་རང་རྒྱུད་
 ལ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་རྒྱུ་པ་བསྟུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན། ཤུགས་བསྟན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སློན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་རྒྱུ་པ་
 བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། བདུན་པ་འདིར་བསྟན་གྱི་ཐོག་
 ཚེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་
 དམིགས་ནས་རྣམ་པ་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་པའི་རྟེན་ཐོབ་གིས་བསྟུས་པའི་
 སློམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱུང་སེམས་སོ་སྟེན་རྒྱུད་ཀྱི་མཁུན་པ། དབྱེན་
 འདིར་བསྟན་ཐོག་ཚེན་གྱི་ཤོད། ཟེ་མོ། བཟོད་པ། ཚོས་མཚོག་
 བནི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་
 སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་སོགས་བཅུ་པོ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན། དབྱེན་པོ་ད་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དམིགས་པ་འདྲ་བ་ལས་
 རྒྱལ་བ་དང་པོ་ནི། མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པ་འི་སེམས་གཉིས། གཉིས་པ་
 བློ་ལ་འི་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ། གསུམ་པ་ནི་ལ་དང་མའི་སེམས་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ། གཉིས་པ་འི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 རས་རྒྱལ་བ་རང་གཞན་དགོ་སྒྲིག་གི་བླང་དོར་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་
 བསྐྱས་པ་འི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། དབྱེན་ཅེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་
 གསུམ། དམིགས་པ་གསུམ་འདྲ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་པོ་ནི། རང་གཞན་མི་
 དགོ་བ་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ། གཉིས་པ་ནི་རང་གཞན་དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་
 བ། གསུམ་པ་ནི་རང་གཞན་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ། གསུམ་པ་འི་
 མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་རས་རྒྱལ་བ་རང་གཞན་
 བདེན་བཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་འི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན། དབྱེན་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དམིགས་པ་འདྲ་བ་
 ལས་རྒྱལ་བ་དང་པོ་ནི་རང་གཞན་བདེན་བཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ། གཉིས་པ་ནི་
 རང་གཞན་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ལ་མངོན་དུ་བུ་བའི་བྱིར་སྦྱོར་
 བ། གསུམ་པ་ནི་རང་གཞན་བྱང་སེམས་སྦྱོན་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །བཞི་
 པ་འི་མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་རས་རྒྱལ་བ་རང་གཞན་
 སྦྱིན་གྲོལ་སོགས་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ་འི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན། དབྱེན་ཆོས་མཆོག་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དམིགས་པ་འདྲ་བ་

ལས་རྒྱམ་པ་དང་པོ་ནི་རང་གཞན་དག་ཅུ་སྟོན་གྲོལ་ལ་སྦྱར་བ། གཉིས་པ་
 ནི། རང་གཞན་མངོན་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་ལ་སྦྱར་བ། གསུམ་པ་ནི་རང་
 གཞན་རྒྱམ་མཐེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྦྱར་བའོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱོབ་པ་ཕྱིར་
 མི་ལྡོག་པའི་ཆོག་ཤས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་བླ་མེད་ཨོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་
 ལྡོག་པའི་བྱང་ལམ་ས། དབྱེན་སྦྱར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དག་འདུན་གསུམ། མཆོད་ཉིད་རིམ་བཞིན་སྦྱར་
 མཐོང་བསྒྲོམ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །གནས་སྐབས་བླ་
 མེད་ཨོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཏན་ཆོག་ཤས་ཀྱི་
 མཆོད་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་
 ཡོན་ཏན་གང་ཞིག །རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་ལམ་ས་གནས་སྐབས་ཨོགས་
 བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་སྒྱུབ་རུས་པ། དབྱེན་སྦྱར་ལམ། མཐོང་
 ལམ། བསྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལམ་ས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཏན་
 ཆོག་ཤས་གསུམ། དང་པོའི་མཆོད་ཉིད། གང་ཞིག །རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་
 སྦྱར་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལམ་ས་གནས་སྐབས་ཨོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་
 ལྡོག་པར་སྒྱུབ་རུས་པ། དབྱེན་ཤོད། ཅེ་མོ། བཟོད་བ། ཆོས་མཆོག་ལ་
 གནས་པའི་བྱང་ལམ་ས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཏན་ཆོག་ཤས་བཞི་མཆོད་ཉིད་སྦྱ་
 མས་འགོ། དབྱེན་དང་པོ་ལ་བཅུ་གཅིག །གཉིས་པ་ལ་དུག །གསུམ་པ་

ལ་གཉིས། བཞི་པ་ལ་གཉིས་སྟེ་ཉི་ཤེས། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་
 ཞིག ། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེས་ས་གནས་
 སྐབས་ཚྲོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྦྱབ་རུས་པ། དབྱེ་ན་ཤེས་བཟོན་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ཅན་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཅུ་དྲུག་གོ། གསུམ་པའི་
 མཚན་ཉིད། གང་ཞིག ། རང་གང་ལ་ལྡན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་མེས་ས་གནས་སྐབས་ཚྲོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པར་སྦྱབ་རུས་
 པའོ། འདི་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། རྟགས་གྱི་དོན་དངོས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས། ཁྱད་གཞི་སྒྲོམ་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་གསུམ། དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། ཟབ་མོའི་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བྱིན་རྒྱུ་ལྡན་དུ་གོ་མས་པའི་
 སྒྲོན་ས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་སུ་གྱུར་པ། གཉིས་
 པའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་མཉམ་
 གཞན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་བྱིན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་འཇལ་རྟོག་གསུམ་
 བྱེད་པའི་བྱང་མེས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་མཁྱེན་པ། མཚན་བྱ་གཉིས་ལ་
 སྐབས་འདིར་བརྟན་དང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱར་ཞིང་། གོང་གི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་
 གསུམ་གྱི་དང་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པའི་གཏན་ཚིགས་གསུམ་གྱི་གང་ཞིག་གསུམ་ལ་
 ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་སྦྱར་པོ། གསུམ་པ་ལ་
 དངོས་དང་རྩྱུད་པ་སྟོང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་དུ་

རྒྱུ་ལ་སོགས་དགའོ། གཉིས་པ་ལ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། བྱེད་ལས་ལ་
 རྩོད་པ་སྤང་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་
 ཙན། དགུར་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐམ། འབྲས་བུ་དགུ་ལས་མང་བ་ཡོད་པ་འི་
 བྱིར་ཏེ། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་སྐྱེད་པ་འི་
 བྱིར་ཞེན། ལན་ལ་གཉིས། རོན་དམ་གྱི་ལན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་
 ཙན། རོན་དམ་པར་དགུ་ལས་མང་བར་ཐམ། རོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་བསོད་
 ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་སོགས་སྐྱེད་པ་འི་བྱིར་ཞེས་པ་འི་ཐལ་འགྱུར་
 ཆོས་ཙན། བྱིད་དབུ་མ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་
 ཐམ། དབུ་མ་པས་བྱིད་ལ་རྟགས་མ་སྒྲུབ་གྱི་ལན་རོན་མཐུན་དུ་ཐེབས་པ་འི་
 བྱིར། གུན་ཚྭ་གྱི་ལན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཙན། གུན་ཚྭ་རྩ་
 དགུ་ལས་མང་བར་ཐམ། གུན་ཚྭ་རྩ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་
 སོགས་སྐྱེད་པ་འི་བྱིར་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་ཆོས་ཙན། བྱིད་དབུ་མ་པ་ལ་གཞོད་
 བྱེད་གྱི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པར་ཐམ། དབུ་མ་པས་བྱིད་ལ་བྱུང་བ་མ་
 ངེས་པ་འི་ལན་རོན་མཐུན་དུ་ཐེབས་པ་འི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གནས་
 སྐབས་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བྱེད་ལས་ལ་རྩོད་
 པ་སྤང་བའོ། དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཙན། སྤང་
 གཉིན་ཉམས་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐམ། རོན་དམ་པར་ཐབ་མོ་སྤོང་
 ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་འི་བྱིར་ཞེན། ལན་ནི། དེ་ཆོས་ཙན། རོན་དམ་

བར་ཟུམ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤངས་གཉེན་ཉམས་འབྲེལ་
 སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱུ་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་སྒྲིམ་པ་དང་
 བྲལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུང་འཛིན་སྒྲིམ་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པ་གདུལ་བྱའི་
 དོན་མཛད་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་ལ་ཚུད་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མི་སྐྱེད་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཟེ་ཟེ་ཁོ་ནས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་མི་
 སྐྱེད། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱེ་བྱི་ལྟན་ཅིག་ཆོག་པ་དང་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་
 ཀྱང་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གཏན་ཆོག་ས་ཁྱིམ་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཁྱིམ་
 དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱུ་མ་དེ་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
 བ། ལན་ནི། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་ཁྱིམ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱུ་མ་
 དེ་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིག་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱེ་བྱི་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བས་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མང་མེད་སྐྱད་ཅིག་ཁྱིམ་དེ་བྱུང་
 མ་ཐག་ཏུ་སྐྱུ་མ་དེ་རྗེས་སུ་འབྱོར་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཛིག་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་སྐྱེ་བྱི་ཕན་
 ཚུན་ལྟོས་ནས་སྤོང་བུ་སྐྱུ་མ་ལྟན་བསྐྱེད་པ་འཐད་པ་བཞིན་ནོ། གཉིས་པ་
 རྟགས་ཀྱི་དོན་དངོས་ལ་བརྒྱུད་དེ། སྐྱེ་བ་ཟུམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགག་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། ཤེས་པ་དང་། སྐྱོད་པ་

དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་རྣམས་སོ། །འདི་
 དག་ལ་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་སྦྱོང་བ་དང་། མཉམ་གཞན་གི་རྟོགས་པ་
 གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །དགུ་པ་སྟོན་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་མཚན་ཉིད་
 དང་གྲུན་ཀ་སྤང་བ་གཉིས། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་
 དབང་སྦྱར་ཐོབ་པའི་སྒྲོན་ས་སྟོན་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར། ས་མཚམས་དག་པ་ས་གསུམ་ན་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་རྩ་
 འགྲེལ་གཉིས་ཀར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལས་མེད་པར་ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྤང་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུས་བསྟན་པ་ལན་མ་དེས་པར་ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྤང་བ། ལུང་
 དང་འགལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྤང་བ། ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་གྲུན་ཀ་སྤང་བ་དང་
 བཞིའོ། །བརྩུ་བ་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད། རང་སྤྲུང་ལ་སྦྱོང་
 བ་བརྩུད་ཐམས་ཅད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་མ་དག་
 པའི་སྦྱོང་བ་བརྩུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བར་བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེ་ན་
 བརྩུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོང་ཀྱི་ཞིང་དག་པའི་སྦྱོར་བ་
 གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་སྤྲུང་ལ་བརྩུད་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དག་པ་
 རབ་འབྱུངས་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་མ་དག་པའི་བརྩུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་
 བར་བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར། དེས་བྱི་མ་ལ་རིགས་འགྲོའོ། །ས་
 མཚམས་སྟུ་མ་དང་འདྲ། བརྩུ་གཅིག་པ་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་མཚན་
 ཉིད། ཤེས་བྱེན་གྱི་དོན་བརྩུ་པོ་མངོན་དུ་བྱུ་བའི་དུས་དང་དུས་མིན་པ་ཤེས་ནས་

དུས་ལ་མ་བབས་ན་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། དུས་ལ་བབས་ན་མངོན་དུ་བྱེད་
 པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར། དབྱེན་བར་ཆད་གྱི་ཆོས་ལས་བརྒྱལ་བའི། མི་
 གནས་པར་གནས་པའི། གཞན་དོན་སྤོང་གི་སྤོང་ལམ་གྱིས་འཕངས་
 པའི། ཐུན་མོང་མེད་པའི། མཆགས་པའི། མི་དམིགས་པའི། མཚན་མ་
 མེད་པའི། སྤོང་པ་མེད་པའི། སྤེར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི། ཆད་མེད་པའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་བཅུ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བར་ཆད་གྱི་
 ཆོས་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཤེར་སྤོང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མེད་པའི་སྤོང་པ་
 དུས་ལ་མ་བབས་པ་ན་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་། དུས་ལ་བབས་པ་ན་མངོན་དུ་
 བྱེད་པའི་དག་སའི་རྣལ་འབྱོར། དེས་བྱི་མ་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེ། ས་
 མཚམས་སྡེ་མ་དང་འདྲ། ཐབས་མཁས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལྷའི་བྱའི་
 བདུད། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། སྤང་པོའི་བདུད། འཆི་བདག་གི་བདུད་
 བཞིའི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདས་པའི་དག་
 བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ལྷའི་རིགས་སུ་གཉོགས་པ་
 དང་། སེམས་རབ་རྒྱ་མཁོ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་བ་དང་། སེམས་ཅན་
 གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་པོ་དང་། རང་དབང་མེད་པར་སྟོག་
 འགག་པར་བྱེད་པའི་ལས་རྣམས་སོ། །བཅོམ་པའི་ས་མཚམས་ལ་ཐོག་དམན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བྱའི་བདུད་བཅོམ། ལྷག་བཅས་མྱུང་
 འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། ལྷག་མེད་མྱུང་འདས་ཐོབ་ནས་

ལུང་པོའི་བདུད་བཙུག་། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ཐོབ་ནས་འཆི་
 བདག་གི་བདུད་བཙུག་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་མཚམས་སྦྱོར་
 ལམ་ནས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཙུག་། ས་དང་པོ་ནས་ཉིན་མོངས་པའི་བདུད་
 དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ལུང་པོའི་བདུད་
 བཙུག་། ལྷ་མོ་དེ་རབ་གསལ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་
 བཤད་པའོ།། །།ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་ལ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་
 བློ་། མཐེན་གསུམ་བསྐྱུ་སྒྲིམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར། དེ་ལ་དེ་པོའི་སྒྲིམ་དབྱེན་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་
 དང་གསུམ། མཚན་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་དབྱེན། རྟགས་ཀྱི། རྣམ་འཁོལ་
 ཀྱི། བརྟན་པའི། སེམས་ཀྱན་གནས་ཀྱི། མཐོང་ལམ། སྒྲིམ་
 ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར། བསལ་བྱ་ལོག་སྦྱུ་དང་བརྒྱད། དང་
 པོའི་མཚན་ཉིད། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་རྟགས་བརྟན་གཉིས་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ས་མཚམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་ནས་ས་བཅུའི་རྒྱུ་མཐའི་
 བར་དུ་ཡོང། དྲོད་ཀྱི་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད། དྲོད་ཀྱི་དེ་པོར་གྱུར་པའི་བསྐྱུ་
 སྒྲིམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེས་གཞན་རྣམས་ལ་
 འབྱོར། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཁོལ་
 རྒྱལ་བརྟན་དུག་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། ས་མཚམས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་ནས་སུ་བཅུའི་རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོང། གསུམ་

པའི་མཚན་ཉིད། ཅེ་སྒྲུང་གི་དོན་གཉིས་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱེད། ས་མཚན་མས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་
 ཡོད། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། བསོད་ནམས་མང་པོས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་
 ཅེ་སྒྲུང་གི་དོན་དེ་འཛིན་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད། ས་མཚན་མས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་མཚོག་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད། ལཱ་པ་ལ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་
 དང་། གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུང་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྐྱབས་འདིར་དོས་
 བསྟན་གྱི་མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག། ཁྲོག་པ་གཟུང་རྟོག། རྩས་འཛིན་
 རྟོག་པ། བདག་ས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཞི། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་
 སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གང་ཞིག། རང་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་
 དམིགས་ནས་སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེན་བྱང་
 སེམས་ལམ་གྱི་དོ་བོ་སོགས་ལ་སྤང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
 དགྲའོ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག། རང་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་
 ལ་དམིགས་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེན་རྟོག་པ་
 དམན་པ་སོགས་ལ་དོར་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགྲའོ། །གསུམ་
 པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག། རང་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་དམིགས་ནས་
 འཛིན་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོ། དབྱེན་འཛིན་འདོར་བྱེད་
 པའི་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་
 པ་དགྲའོ། །བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག། རང་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་

ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 མྱོ། དབྱེན་ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་
 པ་པོར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགའོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོ་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུར་ལ་ཞར་ལས་བྱུང་བའི་དོན་དང་། རྣལ་མ་མཐོང་ལམ་ཅེ་
 སྒྲུར་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དང་། སྐབས་འདིར་
 བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དངོས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རང་འབྲས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ། དབྱེན་གཞན་
 འབྲས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་
 དང་། རང་ཉིད་བྱང་ཆེན་ཐོབ་བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་དང་
 གསུམ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱུ་མ་པའི་བྱང་ཆེན་འདོད་རྒྱུ་ལ་ངོས་
 གཟུང་བ། དངོས་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆེན་འདོད་རྒྱུ་དགག་པ། གྲོལ་བར་འདོད་
 བས་སྟོང་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་གདམས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་
 དང་། དབྱེན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤིང་གའོད་མན་ཟད་པ་དང་། མི་
 བསྐྱེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་གནས་སུ་
 གྱུར་པ། གཉིས་པ་ལ་སྐྱུ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་དངོས་སྒྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད་རྒྱུ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་བས་
 དང་། ཁས་སྒྲངས་དང་འགལ་བས་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་སྤིང་གའོད་མན་ཡོད་པ་གཉིན་པོས་གསར་དུ་

ཟད་པ་དང་། དྲིམ་གཏོད་མ་ནས་ཡོད་པ་གཉིན་པོས་སྒྲེའཕྱོ་བཅད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་མི་སྒྲེའཕར་མཛོན་སྤུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་འཛོག་པར་མིན་
 པར་ཐལ། དྲིམ་གཏོད་པ་ནས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དངོས་སྒྲེའཕ
 བཙུག་ཅན། དྲིམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་དྲིམ་
 ཟད་པར་སྒྲུངས་པར་ཁས་བླངས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཁས་བླངས་ནང་འགལ་བ་ཡིན་
 ཏེ། དྲིམ་བདེན་པར་གྲུབ་ན། དྲིམ་གཉིན་པོས་སྒྲོད་དུ་མི་རུང་བས། བྱུང་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཀྱང་གྱི་ལུགས་ལ་དྲིམ་གཉིན་པོས་ཇི་ལྟར་སྒྲོད་ཞེ་ན། རྣལ་
 འབྱོར་ས་བཞིས་རིམ་གྱིས་སྒྲོད་པ་ལས། འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞིའི་
 མཚན་ཉིད། ས་མཚམས། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་བཞི་
 ལས། དང་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཇུག་ཉིད། ཚེས་
 ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཐུང་པོ་ལ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་བསྐྱུས་
 པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ། གཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཇུག་
 ཉིད། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་བྱང་ལེམས་
 གྱི་དྲོད་ཅེ་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཛོན་པར་རྟོགས་པ། འཛིན་མེད་རྟོགས་
 པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཇུག་ཉིད། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་
 གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པའི་བཟོད་མཚོག་གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་མཛོན་པར་
 རྟོགས་པ། སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཇུག་ཉིད། ཚེས་

མཐའ་ཅད་སྤྱོད་པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ-
 ཤེས་གང་ཞིག རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་སྤོང་གཉིན་དུ་གྱུར་
 བ། གཉིས་པ་ལ། དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེར་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བལ་འཇུག་པ་དང་། ཉན་
 མོངས་པའི་འཆིང་བ་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོད་ཅེ་གང་རུང་གི་དུ་སྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་
 ག་རྒྱུད་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་ལྷག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟོད་མཆོག་གཉིས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་འཛིན་
 པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་ལྷག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་ག་རྒྱུད་འཛིན་གྱི་རྣམ་
 རྟོག་གིས་བོན་གྱི་དངོས་གཉིན་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བི། རྣམ་འབྱོར་གྱིས་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཡུལ་བདག་མེད་ལ་ལྟོས་
 རྣམ་གྱང་བཞིར་གྲངས་ངེས། སྤང་བུ་སྤྱིབ་པ་ལ་ལྟོས་རྣམ་གྱང་བཞིར་གྲངས་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཡུལ་བདག་མེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལས། སྤྱི་མ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅོམ་གྱི་
 ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དང་། མཐའ་བཞིའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་གྱི་བདག་
 མེད་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་ག་རྒྱུད་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅོམ་
 གྱི་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་དང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅོམ་གྱི་ཆོས་གྱི་

བདག་མེད་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་གཏུན་ཚིགས་ཕྱི་མ་དེར་
 ཐལ། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཉོན་སྒྲིབ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ལ་
 མངོན་གྱུར་བ་དང་ས་བོན་གཉིས། མངོན་གྱུར་བ་ལ་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་བ་
 དང་འཛིན་རྟོག་མངོན་གྱུར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བཞི། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དང་བོར་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས་
 དར་འཛིན་པའི་སྒོ་དེ་ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དང་བོར་འགོག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་གཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་
 བ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་མ་སྒྱུད་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྒྲོང་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་གྱི་དོན་ལ་བདེན་
 པར་འཛིན་པ་དེ་འགོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོམ་བྱལ་རྟོགས་པའི་
 ལྟ་བ་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བོན་སྤང་བ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྐུ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་རིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲོལ་བར་འདོད་པས་
 སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་ག་དམས་པ་ནི། འོན་དངོས་པོར་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གང་ལ་ལྟ་
 པའི་ཡུལ། ཇི་ལྟར་བལྟ་བའི་ཚུལ། ལྟ་བ་སྒྲོམ་པའི་བྱེད་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་བོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོ་བོ་འདི་ལ་འོ། །གཉིས་
 པ་ནི་ཐ་སྐད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་
 སྒྲོ་འདོགས་པ་བསལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་བསལ་

གཞག་སྤངས་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲིམས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
 ལ། དེས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་འཛིན་གྱི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་
 ལོག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཅུ་སྟེར་དངོས་ལ་
 གཉིས་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྒྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་
 མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིན་སོགས་པར་བྱིན་
 རེ་རེ་ནང་དུ་པར་བྱིན་ལྷ་ལྷ་ཚང་བའི་ཉམས་ལེན་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་སྒྲོན་པ་
 མཐོང་སྤང་གི་དངོས་གཉིན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ། གཉིས་པ་
 ནི། སྐད་ཅིག་མའི་གྲངས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དབྱེ་བ་མེད་དེ། འདི་རྣམས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མགའི་ཉམས་ལེན་ལྷ་ལྷ་ཚང་བའི་བྱིར་རོ། །སྤང་བའི་སྒྲོན་པ་
 དབྱེན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ལ་མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། རྒྱས་
 འཛིན་རྟོག་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་བའི་སྟེར་བ་ཉེར་བསྒྲགས་ཉིས། ལོག་པ་
 གཟུང་རྟོག་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་གཉིན་པོར་གྱུར་བའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གཉིས་ཏེ། ལུས་རྣམས་གཞག་ཏུ། མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ལ་ནི། །
 རྣམ་རྟོག་རྣམས་བབ་ཞི་དང་ནི། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །ཁོ་ན་སྟེར་འཇུག་
 གཉིས་ཀྱི་རྒྱད་པར་གང་ཞེན། སྟེར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སྟེར་བ་ཉེར་བསྒྲགས་ཀྱི་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཇུག་
 བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
 གྱུར། ཅུ་བའི་དགོངས་པ་ལ་འབྱོར་བ་གིན་ཏུ་བཀའ་སྟེ། འདི་བཞི་མར་

མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཞི་ལ་ཡུལ་
 གྱིད་བྱེ་བས་དགུ་བཞི་སྟུ་མུ་སོ་དུག། དེ་ཉིད་ལ་ལམ་ས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་
 བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་དེ་དག་སྐོང་བའི་ཆ་ནས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ལ་བརྒྱ་
 ཅུ་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་ཡང་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་
 ལ། མཉམ་གཤག་ཡེ་ཤེས། རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས། དང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་
 བྱུང་བར་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གྲུང་བའི་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱིདས་གྱི་མཚན་ཉིད། མཐོང་
 ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྗེས་མཉམ་གཤག་ལས་མ་ལངས་པར་རྣམ་པར་ཐར་པ་
 བརྒྱད་དང་། མཐར་གནས་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ཡུགས་མཐུན་དང་
 ཡུགས་ལྡོག་ཏུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར། འདི་དང་སྐྱོར་བ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱིདས་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་
 གྱི། སྐྱོར་བ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱིདས་ནི་རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་དེའི་སྤྱི་རོལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
 པ་ལ་རྟོག་བྱ་རྟེན་འབྲེལ། རི་ལྟར་རྟོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་རྟོག་པ་འདི་དགོས་
 པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 མ་རིག་པ་ནི། ཡུལ་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སེམས་བྱུང་གང་
 ཞིག །འདུ་བྱེད་ཀྱན་སྐོང་དུ་གྱུར་པ། འདུ་བྱེད་ནི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱེདས་ཏེ་ཡང་སྤྱིད་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་ཟག་ཅག་གྱི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཆ་གཟུང་ན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་གནས་སུ་དང་པོར་

གྲུབ་པའི་རྣམ་ཤེས། རྒྱུ་རི་ཆ་བཟུང་ན་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པར་བྱེད་པའོ། མིང་དང་གཟུགས་ནི་ཉིང་མཚམས་སྒྲུང་པའི་རྣམ་ཅིག་གཉིས་
 པར་བྱུང་པོ་ལྟ་གྲུབ་པའོ། སྐྱེ་མཆེད་ནི་མིང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་
 མིག་སོགས་ཚང་པར་འདོད་པའོ། རེག་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཡུལ་དང་སྤང་པ་
 ལས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ངོ་། ཚོར་
 པ་ནི་རེག་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་བཞིན་རྣམ་སྒྲིན་ཉམས་སུ་མྱོང་པའི་སེམས་
 བྱུང་ངོ་། སྤང་པ་ནི་ཚོར་པ་བདེ་སྤྱད་པ་སྤང་དོར་དུ་ཆགས་པའི་སེམས་བྱུང་
 ངོ་། ལམ་པ་ནི་ཚོར་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་ལ་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་
 ལོ། སྤྲིད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཆ་གཅིག་པ་ལྟར་ན་སྤྲ་གྱི་སྤྲེད་པས་གསོས་བཏབ་
 བས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལོ། ཆ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 ཡང་སྤྲེད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པའི་གནས་སྐབས་ལོ། སྐྱེ་བ་
 ནི་མའི་མངལ་ནས་བྱུང་པོ་ལྟ་རིམ་གྱིས་གྲུབ་པའོ། རྒྱ་ལྷི་ནི་ན་ཚོད་དང་སོག་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པའོ། གཉིས་པ་ནི་མ་རིག་པའི་རྒྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཉོན་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། དེས་འཕངས་
 པའི་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཞེས་སོགས་རྣམ་བྱུང་ལུགས་
 དང་མཐུན་པ་དང་། དེས་འཕངས་པའི་རྒྱ་ལྷི་གང་ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀུན་
 ཉོན་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒྱ་ལྷི་འགག་པ་
 སོགས་རྣམ་བྱུང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་རྟོག་གོ་གསུམ་པ་ནི། འཁོར་

བ་ལ། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ཁྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ། མཚན་
 ཉིད། སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་དགོས་པ། ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོན། རིམ་བཞིན། སྒྲུབ་བསེང་གོ་རྣམ་བསྐྱིད་ས་སྒོན་དུ་སོང་
 བས། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་འབྲིང་པོའི་ཆེད་དུ་མཐར་གཏན་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་
 དགུ་ལ་ཆོས་གཞན་མ་སྟེལ་བར་ལུགས་མཐུན་ཁོ་ནར་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱེད་དང་དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ཁྱུང་དུ་
 སྒོན་དུ་སོང་བས། དངོས་གཞི་ཐོད་ཀྱིས་ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་འགོག་བ་སྟེལ་པའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་། མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་སྒྲིམས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་རེ་རེ་སྟེལ་ནས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་
 འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །
 གཉིས་བཞི། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་དབང་ཐོབ་པའི་ཆེན་དུ་འཇུག་ལ། ས་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་དེ་མཐར་ཐྱིན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་གོ། ཁ་སྐྱུམ་བཞི། ས་
 གཉིས་པ་ནས་ཐོབ་སྟེ། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་སྒྲིན་དང་སྤྱད་བ་ལས་
 བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཐོད་ཀྱིས་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པར་བཤད་བ་གང་ཞིག ཁ་
 གཉིས་པ་ནས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁ་གཉིས་པ་སྤྱད་བ་རྣམ་རྟོག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམས་སྤྱད་རྟོག་
 པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཟིན་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གོམས་པར་

བྱེད་པའི་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་བར་བྱ་བའི་ཞེན་སྒོ། དབྱེ་བ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
 དང་། འཕགས་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་
 རྟོག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་འཇུག་པ་དང་སྒྲོམ་སྤང་ལྡོག་པ་གཟུང་
 རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་གང་
 ཞིག་ རང་ལུ་ལ་ལ་འཇུག་བྱའི་གཟུང་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་བར་ཞེན་
 བ། དབྱེན་སྟོན་པས་ཆོས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 མངོན་བར་ཞེན་པ་སོགས་དགུ། །གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་རང་
 ལུ་ལ་ལ་ལྡོག་བྱའི་གཟུང་བར་མངོན་བར་ཞེན་བ། དབྱེན་བྱང་རྒྱུ་བྱི་སེམས་
 མི་སྐྱེ་བ་ལ་དམིགས་ནས་གཟུང་བར་མངོན་བར་ཞེན་པ་སོགས་དགུའོ། །
 གཉིས་པ་ལ་སྒྲོམ་སྤང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། སྒྲོམ་སྤང་བདགས་འཛིན་
 རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ །ཡོངས་སྟོང་བ་པོ་
 ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོང་བ་པོར་མངོན་བར་ཞེན་བ། དབྱེན་སེམས་ཅན་
 ཏུ་བདགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོང་བ་པོར་མངོན་བར་ཞེན་པ་སོགས་
 དགུའོ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ །ཡོངས་སྟོང་བ་པོ་ལ་
 དམིགས་ནས་དེར་བདགས་པ་ཅོམ་ཏུ་མངོན་བར་ཞེན་བ། དབྱེན་རྣམ་མཁྱེན་
 ལ་སྐྱིབ་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོང་བ་པོར་བདགས་པ་ཅོམ་ཏུ་
 མངོན་བར་ཞེན་པ་སོགས་དགུའོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པའི་ལུགས་
 ལ། སྒྲོམ་སྤང་གཟུང་རྟོག་དང་། སྒྲོམ་སྤང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་

བོལ་སྐྱོར་པའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་གཟུང་རྟོག་དང་། འཕྱག་པའི་ཡུལ་ཙན་གྱི་གཟུང་
 རྟོག་གཉིས། སྤྱིམ་ལ་སེམས་ཙན་དུ་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་རྟོག་
 དང་། བཏགས་པའི་རྒྱུ་མཆོན་ལ་བརྟེན་པའི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་ནི་
 ཅུ་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། སྐྱོར་པའི་རྣམ་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་ཙན། ཞེས་
 དང་། འཕྱག་པའི་ཡུལ་ཙན་ཡིན་བཞེད་དེ། ཞེས་དང་། སེམས་ཙན་གྱི་
 དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། ཡུལ་ཙན་ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་
 ལ་འཕྱག་པ་གཟུང་རྟོག་སོགས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མིང་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར་འདི་
 ལ་ཡང་ངེས་པར་དགོས་ཤིང་། དགོས་པ་ལྟར་གཞུང་ན་སྤང་ངོ་། གསུམ་
 པ་ཡོན་ཏན་ནི། སྤྱིམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་ཀྱི་
 ས་བོན་སྤངས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོག་པ་རིགས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུ་མཆོའཆོན་པོ་ལ་རྒྱ་བོ་བཞི་འདུ་བ་བཞིན་དུ་འོང་པའི་རྣམ་པས་བརྟེན་པའི་
 སྤྱིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 བོ། བདུན་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྐྱོར་ལ་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་རྣམ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་དངོས་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 བརྒྱུད་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱི་བར་མ་ཆོད་པའི་བསྐྱུས་སྤྱིམ་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོ་
 མེད་པ་དེ་ཆོས་ཙན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་རྒྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུད་ལ་
 དམིགས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར། རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་

དམིགས་རྣམ་མ་བཤེད་པའི་དྲན་པ་དེ་ཆོས་ཙན། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འི་བདག་
 རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་ཅེ་འི་
 རྣམ་པ་ཆོས་ཙན། ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཙན་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བརྒྱད་པ་བསལ་བུ་ལོག་སྐྱབ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསལ་བུ་དང་། སེལ་
 བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་བསལ་བུ་ལོག་རྟོག་དང་། དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 གླུ་ཀ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རོན་དམ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱན་ཚེ་བ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་མི་འཐད་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཀྱན་ཚེ་བ་རྒྱུ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་
 རོན་དམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གཉིས་
 དང་། གཉིས་པ་ལ་ཀྱན་ཚེ་བ་སྒྲོ་ཙན་དང་། རོན་དམ་སྒྲོ་ཙན་གྱི་གླུ་ཀ་
 གཉིས། དེ་ཡང་ཀྱན་ཚེ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གླུ་ཀ་དང་། རོན་དམ་
 རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གླུ་ཀ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཀྱན་ཚེ་བ་སྒྲོ་ཙན་དང་། རོན་
 དམ་སྒྲོ་ཙན་གྱི་གླུ་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དང་པོ་ལ་ཀྱན་ཚེ་བ་རིགས་མཐུན་གྱི་
 དང་། དེ་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གླུ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་རིམ་
 བཞིན། བྱང་འཕགས་ཆོས་ཙན། ལམ་གསུམ་སྒྲོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་
 རང་གི་ལམ་སྒྲོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རོན་དམ་པར་བསྒྲོམ་བུ་རང་
 སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཀྱན་ཚེ་བ་ཏུ་ཡུམ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁྱིམ་ལ་རོན་དམ་རིགས་མཐུན་དང་། རིགས་མི་
 མཐུན་གྱི་གླུ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་གཞི་རིམ་བཞིན། རོན་དམ་པར་བར་ཆད་

མེད་ཅེད་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུམ་སྒྲོམ་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བསྒྲོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་པར་ཆད་མེད་ཅེད་དམིགས་པ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་ནི་དོན་
 དམ་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གྲུག་ཀ་དང་། དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་དང་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་པར་ཆད་མེད་ཅེད་དམིགས་པ་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་ལས་འཇགས་བསྟན་གྱི་གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་
 ནི་ཀུན་རྫོབ་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་གྲུག་ཀ་ཡིན་ནོ། ཁཱཱིས་པ་སེལ་བྱེད་ལ་ལོག་
 རྟོག་སེལ་བྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། གྲུག་ཀ་སེལ་བྱེད་གྱི་ལན་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
 རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་འཐད་དེ་སྒྲུམ་པའི་ལོག་རྟོག་
 སེལ། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་པར་རྟོགས་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་དོན་དམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་
 དེ་སྒྲུམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ལོ། ཁཱཱིས་པ་ནི། གཞུང་ལ་དངོས་བསྟན་གྱི་
 དོན་དམ་སྒྲོ་ཙན་གྱི་གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་འདེབས་
 ཤིང་། འཇགས་བསྟན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཙན་གྱི་གྲུག་ཀ་བཅུ་དྲུག་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲོ་

བསའ་དེབས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དོན་དམ་སྒོ་ཙན་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཙན་གྱི་ལྷན་ཀ་ལ་དོན་དམ་སྒོ་ནས་ལན་འདེབས་དགོས་པ་
 བློ་མ་དཔེ། དོན་དམ་སྒོ་ཙན་གྱི་ལྷན་ཀ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུབ་འབྱེད་པ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཙན་གྱི་ལྷན་ཀ་ཡིན་ན་དོན་དམ་སྒོ་སྒྲུབ་འབྱེད་པས་མ་ཁྲུབ་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསའ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་མཚན་
 ཉིད། དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་ལ་
 བདེན་གཉིས་གང་རུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་རུང་མི་འཐད་
 སྐམ་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བསའ་བྱ་ལྷན་ཀ་འི་
 མཚན་ཉིད། དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་
 ལ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་
 འབྱེད་ལྟར་སྒྲུབ་། དེས་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་སྒོ་ཙན་གྱི་ལྷན་ཀ་
 དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཙན་གྱི་ལྷན་ཀ་གཉིས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། གཞན་
 འདྲ་བ་ལ། དོན་དམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་སྒྲུབ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་སེལ་བྱེད་གཉེན་པོའི་
 མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་
 སྒྲིའི་རྒྱུན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྟན་དང་བཅས་པའོ། །སྤྱིར་དོན་རབ་གསལ་
 ལས་སྐབས་ལྟ་པའི་མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། ། །དུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་

བ། སམཚམས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རང་རྒྱ་སྦྲེལ་ལམ་ཅེ་སྦྲེལ་
 ལས་བྱུང་ནིང་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་དུ་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། གཉིས་པ་ལ་སྦྲེལ་བ་ཕུན་
 ཚོགས་པར་བྱིན་དུག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྲེལ་བ། བསམ་བ་ཕུན་ཚོགས་རྗེས་
 དན་དུག་གི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྲེལ་བ། དངོས་མེད་དོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཐར་གྱིས་པའི་སྦྲེལ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་
 མཐར་གྱིས་པའི་སྦྲེལ་བ་སོགས་དུག། །དང་པོའི་མཚན་ཉིད། སྦྱིན་པའི་པར་
 བྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཟིན་པའི་སྒྲོན་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་
 གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེས་བྱིམ་
 ལྷ་ལ་ཡང་འབྱོར། །གཉིས་པ་ལ་སངས་རྒྱལ། ཚོས། དགོའདུན། རྩལ་
 བྱིམས། གཏོང་བ། ལྷ་རྗེས་སུ་དན་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྲེལ་བ་སྟེ་དུག། །
 མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། དན་པ་ཉིད་གཞག་སོགས་གྱི་ལམ་གསུམ་དོན་དམ་
 པར་དན་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དན་པའི་སྒྲོན་པ་
 དང་། དགོའམི་དགོའལ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཚོས་དོན་དམ་པར་སོགས་དང་། བྱུང་
 སེམས་འཕགས་པ་དོན་དམ་པར་སོགས་དང་། རྩལ་བྱིམས་གསུམ་དོན་དམ་
 པར་སོགས་དང་། གཏོང་བ་གསུམ་དོན་དམ་པར་སོགས་དང་། ལྷར་སྦྱེས་
 པའི་འཕགས་པ་དོན་དམ་པར་དན་པ་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚན་ཉིད་རྗེས་
 སུ་དན་པའི་སྒྲོན་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གོ་རིམ་

དུསྟོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྣལ་འབྱོར། གསུམ་པ་དངོས་མེད་ངོ་བོ་
 ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱར་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྟོན་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་
 སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོག་ལས་ལམ་ན་
 ཡོད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོད་རྣམ་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་རྒྱུན་
 མཐའི་སྤྲེལ་གས་ཀྱི་བར་ཡོད་དོ། །སྤྲེལ་དོན་རབ་གསལ་ལས་དུག་པའི་
 མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། །བདུན་པ་
 རྣམ་ཅིག་མའི་སྦྱར་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་དུས་
 རྣམ་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོམ་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་
 ཐུག་གོ། །གཉིས་པ་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མིན་པའི། རྣམ་པར་སྟོན་
 པའི། མཚན་ཉིད་མེད་པའི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅིག་མའི་སྦྱར་པ་དང་
 བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད་དངོས་དང་། རྣམ་སྟོན་ཡིན་མིན་ངོས་
 གཟུང་བ། མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དབེ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་
 སྟོན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་དེ་དང་
 རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱིས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་རྣམ་པར་སྟོན་པ་མིན་

བའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བརྒྱན་བཅས་ཆད་གྱི་ཟག་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་འབད་ཚུ་ཡ་དང་བཅས་བས་རྣམ་པར་སློན་པ་མིན་པར་པུགས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཐའི་གནས་སྐབས་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 ཡ་རྣམ་པར་སློན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་
 ཡན་ཆད་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་འབད་ཚུ་ཡ་ཡེ་ཤེས་བས་རྣམ་པར་སློན་པར་གཞག་
 བའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་རྣམ་པར་སློན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་
 དང་། དེའི་རྟོགས་རིགས་མཐོང་བ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་གྱི་
 ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ན་རྣམ་པར་སློན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་
 མིན་པས་བྱུང་གི་དང་། དེའི་རྟོགས་རིགས་མིན་པས་མ་བྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །
 གསུམ་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་ན་དེ་དང་རིགས་
 མཐུན་ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། སྟེས་བུའི་རྟོག་སྐབས་གཅིག་
 གིས་བསྐྱོད་པ་ན་ཟེ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱུད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། སྤྱི་མ་གསུམ་
 གྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། རྣམ་པར་སློན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 གཅིག་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྟོགས་རིགས་
 ཐམས་ཅད་མཛོན་དུ་བྱེད་ལུས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་
 དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་

ཐུག་གོ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་
 བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་དང་པོ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྟགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཐུ་
 མ་གཉིས་བྱེད་ཡོན་པས་པའི་ཀ་ཡང་རྒྱུ་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། སྤྱི་ཤོན་
 རབ་གསལ་ལས་སྤྱབས་བདུན་པའི་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཆོས་རྣམས་གྱི་ཡན་ལག་
 རྒྱས་པར་བཤད་བའོ། ། །བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱུ་ལ་མཆོན་ཉིད་
 དང་། དབྱེད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་བཞི་བསྐྱོམས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་
 མཐར་ཐུག་གོ། གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པའི་
 ཚུལ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱན་པོའི་ཟེར་སྒྲོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་ངོ་བོའི་སྒྲོན་ས་དབྱེན་རྟེན་སྤྱུ་དང་། རྟེན་པ་ཐིན་ལས་
 གཉིས་སོ། མཆོན་བྱེད་ཆོས་གྱི་སྒྲོན་ས་དབྱེན་དེ་བོ་ཉིད་སྤྱུ། ཡོངས་སྤྱོད་
 རྟགས་པའི་སྤྱུ། སྤྱུ་པའི་སྤྱུ། མཛད་པ་འཐིན་ལས་དང་བཞིའོ། །དང་པོ་
 ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱེད་ཐུག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྟར་གྱི་དབྱིངས་མཐར་ཐུག་དང་ཟག་མེད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པའི་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྤྱུའོ། གཉིས་པ་
 ནི། འོན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྟར་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ། གང་
 ཞེན། འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་བཞིན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་རྩྱུང་
 པ་སྤྱོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་ཆོན་ཉིད་གཅིག་ལས། དང་པོ་
 བྱེད་ཚུལ་སྟོགས་མཐུན་དང་། གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་

བཅུ་དང་པོ་། བཞི་པ་མཐར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དགུ་ནི་རང་རང་གི་
 དེ་ལོ་སྐབས་དང་པོ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་བཤད་ཟིན་ཅིང་། འདིར་སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་ས་ལ་སྦྱར་བའི་ཆོ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཅེས་
 སྦྱོར་། ལྷ་པ་ཟད་པར་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བློ་། བདག་རྒྱེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་གི་
 སྒོ་ནས་ཟད་པར་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་སྣང་བ་དེས་རང་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ཁྱབ་པར་སྦྱོར་བའི་ཉིང་འཛིན་ནི་ཟད་པར་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཟད་པར་གྱི་སྒྲེམ་ཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིན་ན་དེ་ལྟར་
 རྒྱུ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་བཞེས་སྦྱར་རོ། །
 གཉིས་པ་ལ་ཟད་པར་ས་དང་། རྩ་དང་། མེད་དང་། རྩུང་དང་། སྒོན་པོ་
 དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། བམ་མཁའ་
 དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲེམ་ཆེད་དེ་བཅུ་འོ། །མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞིན། བདག་རྒྱེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 དམིགས་པའི་སྣང་བ་ས་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་རང་ཡུལ་གྱི་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་བཞེས་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །མཛོད་ལྟར་ན། དང་པོ་བཅུད་ལ། དེ་
 ལྟར་སྦྱོར་བའི་སེམས་བྱུང་མཆགས་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དང་། བྱི་མ་
 གཉིས་ལ་བདག་རྒྱེན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སྦྱར་

རོ། ཁྱུག་པ་ཟིལ་གཞོན་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་
 གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲོན་ས་ཟིལ་
 གྱིས་གཞོན་པར་རུས་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གོ། ཁགྱིས་པ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་
 ལས། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྒྱུད་ལ་ལྷ་བའི་ཟིལ་གཞོན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་
 ལྷང་མ་དོར་བའི་སྒྲོན་ས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གཟུགས་བཟང་དན་
 ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲོན་ས་ཟིལ་གྱི་གཞོན་རུས་
 པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གོ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྷ་བའི་ཟིལ་
 གཞོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཞན་འདྲ་བ་ལས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོན་གྱི་
 གཟུགས་བཟང་དན་ཐམས་ཅད་ཞེས་སོགས་སྐུར་རོ། གཟུགས་མེད་གཟུགས་
 རྒྱུད་དང་། ཆེན་པོ་དང་། སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་
 དང་། དཀར་པོ་ལ་ལྷ་བའི་ཟིལ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞིན། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་ལ་
 གཟུགས་སྐྱང་དོར་བའི་སྒྲོན་ས་སེམས་ཅན་དང་། སྒྲོན་གྱི་གཟུགས་བཟང་དན་
 ཐམས་ཅད་དང་། བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྒྲོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་
 པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་སྒྲོན་ས་
 ཟིལ་གྱི་གཞོན་རུས་པའི་ནི་ལྷག་བྱུང་འཇུག་གོ། ཁདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པ་

ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་འགོག་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པ་དང་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བུ་རེ་ཞིག་འགོག་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དུང་ནས་འབྱེན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་
 བདག་རྒྱུད་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་
 ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །བརྒྱད་པ་སྟོན་གནས་ཤེས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་
 དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སྟོན་དུ་གཞན་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་མངོན་སུམ་རྟོགས་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་
 དང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་སྟོན་གནས་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་གནས་
 མཁྱེན་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། ཅུ་བའི་
 མཚན་ཉིད་གཞིར་བཞག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་། རང་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞེས་སྐུར་རོ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། འཁོར་བ་ཇི་
 སྟིང་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཇི་སྟིང་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དགུ་པ་མངོན་པར་ཤེས་

བདུག་དང་། བཙུ་བ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་ནི་ཡམད་ཟིན་ཏོ། ། བཙུ་
 གཅིག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་ནི། རྟེན་ཡོངས་དག་སོགས་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་སྒྱུ་བ་
 བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། གཉིས་པ་ལ་བཞི་
 ལས། རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ལུས་འདྲེན་ལེན་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། །
 དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་སྒྱུ་ལ་བསྒྱུར་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། ཐུགས་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། ཡེ་ཤེས་
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་གཞུངས་ཀྱི་སྒྲོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའོ། བཙུ་
 གཉིས་པ་དབང་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་བོ་
 ནི། བར་ཁྱིན་དུག་གི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པས་རང་གི་བསྒྱུར་བྱ་ལ་
 དབང་སྒྱུར་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། ། དབྱེན་
 བཙུལ་ས། ཚོ་ལ་དབང་བའི་བསྐླལ་བ་འམ་བསྐླལ་བ་ལས་ལྷག་པར་བཞུགས་
 བའི་རུས་པ་ཐོབ་པའོ། ། སེམས་ལ་དབང་བའི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་
 སྒྲུམ་པར་འཕྲག་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པའོ། ། ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་བའི་ནོར་གྱི་ཆར་
 འབབས་རུས་པའོ། ། ལས་ལ་དབང་བའི་གོང་མར་རྒྱུད་སྒྱུར་གྱི་རྒྱུ་པར་སྒྲིན་
 པ་འདོད་པར་སྒྱུར་རུས་པའོ། ། སྒྲིབ་ལ་དབང་བའི་བསམ་གཏམ་ལས་མཉམ་
 བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྒྲིབ་ལེན་པར་བྱེད་པའོ། ། ཁྱོས་པ་ལ་དབང་བའི་ས་དང་
 རྒྱལ་སོགས་པ་གང་མོས་པ་དེ་དང་དེར་འགྱུར་པའོ། ། སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ་

བྱི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྲངས་མེད་པ་འགྲུབ་
 པའོ། རྩུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བཞི་གཏུག་བྱུ་འདུལ་པའི་བྱིར་རྩུ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྒྲོན་པའོ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བཞི་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་
 ཕུལ་དུ་བྱུང་པའི་མཐར་འགྲོ་བའོ། རྩོམ་ལ་དབང་བཞི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་གཏུག་བྱུའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྩོམ་སྒྲོན་པར་
 མཛད་པའོ། །འདི་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་སྒྲིན་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་
 བུའོ། ལས་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། མོས་པ་ནི་བཅོད་པ་
 དང་། སྒྲོན་ལམ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་ནི་བསམ་གཏུན་
 དང་། ཐམ་གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུའོ། །བཅུ་གསུམ་པ་སྟོབས་བཅུ་
 དང་། བཅུ་བཞི་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །བཅོ་ལྔ་པ་བསྐྱང་
 བ་མེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རང་གི་
 སྦྱོང་པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བསྐྱེད་ས་པས་བཅབ་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་
 པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པའོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐྱུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་བསྐྱང་བ་
 མེད་པ་གསུམ། མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྦྱོང་
 པ་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་སོགས་སྐྱུར་པོ། །བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་
 པ་ཉེར་གཞག་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོམ་
 ཉན་པའི་གཏུག་བྱུ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་གིས་དབེན་པ་ཁོན་རབ་ཏང་སྒྲོམས་སུ་བྲན་པ་

དང་ལྷན་པར་གནས་པའི་བླ་མ་ཞེས་རབ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པའོ། །
 ༡༡༩ གཉིས་པ་ལ་ཚོས་གྲུས་པར་ཉན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
 དབེན་བྱ་དང་། གྲུས་པས་མི་ཉན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཁོང་ཁྱོས་དབེན་པ་
 དང་། རྟོགས་གཅིག་གྲུས་པས་ཉན་པ་དང་མི་ཉན་པ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་གཉིས་
 ཀུན་དབེན་པའི་བླ་མ་ཉེར་གཞག་གསུམ་མོ། །བརྩུ་བདུན་པ་བསྟེལ་བ་མི་
 མངའ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་
 རྒྱུད་ཅིག་གྱུང་མི་མངའ་བའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བཙུ་བརྒྱད་པ་བག་
 ཆགས་ཡང་དག་པར་བཙོམ་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྒྲུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གོ། །བརྩུ་དགུ་པ་ཐུགས་
 རྩེ་ཆེན་པོའི་མཚན་ཉིད། སྒྲེ་བོ་མཐར་དག་ལ་པན་པར་སེམས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མཐར་ཐུག་གོ། ཉི་ལུ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཙུ་བརྒྱད་དང་། ཉེར་གཅིག་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་བཤད་བྱིན་ཏོ། །དང་ཞེས་པའི་སྒྲུས་སྒྲོ་བ་དཔོན་
 གྱིས་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་བསྐྱུས་པར་འདོད་གྱུང་། འཕགས་པས་
 འབྲེད་པ་ལ་འདོད་ཀྱི་སྒྱུད་པ་ལ་མི་འདོད། གང་ལས་འབྲེད་ན། ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་
 ཞེས་བཛྲོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་ཚོས་སྒྲུ་ལས་འབྲེད་དེ། འདི་འི་ཚོས་སྒྲུ་ནི་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་སྒྲེབ་སྒྲུར་གྱི་དབང་གིས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱེན་ཏ་མི་མཛོན་པར་བྱས་
 བས། ཚོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་གཞག་པ་ཡིན་པས་དོན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཐྱིར་
 རོ། གང་འབྲེད་ན་བྱུང་རུབ་ཤོགས་མཐུན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཉེར་གཅིག་

བོ་དེའོ། ཇི་ལྟར་འབྱེད་ན་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་བོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚེས་
 གང་དག་འཐོབ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཚེས་གྱི་མཚན་གཞི་ཡིན་
 གྱི། ཚེས་སྐྱུའི་མཚན་གཞི་མིན་ཏེ། ཚེས་ཉིད་གྱི་སྐྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་པར་ལ། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་
 དང་། སློན་པ་མེད་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་ལས། དང་པོན། སངས་རྒྱས་གྱི་
 ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་
 བྱུང་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། གྲོང་ལ་སོགས་པར་བྱོན་ནས་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་
 ཉོན་མོངས་པ་དུང་ནས་འབྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཚེས་སློན་པའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་
 མཁུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་སློན་གནས་མཁུན་པ་
 ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སློན་གནས་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་
 ཏེ། མཚན་མ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་བྱུང་ཚེས་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཏྲག་གནས་དང་ཞེས་པ་ལས་འབྲོས་
 བས་ཚེས་སྐྱུ་ཏྲག་ཏྲག་གནས་ན་ཏྲག་ཏྲག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
 མཛོད་ཅེན་སློན་མེད་དེ། ཚེས་སྐྱུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛོད་པར་བྱུང་པར་མེད་
 གྲང་། སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲང་པའི་སློན་ལམ་དང་དགོ་ཅུ་སློན་པའི་སེམས་ཅན་
 ལ་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲང་ལ་དེ་མ་སློན་པ་ལ་དེ་མི་སྤྲང་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོན། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་གཟུགས་སྐྱུ་མཐར་ཐུག། དེས་པ་ལྟ་

བོ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོན་དང་། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྒྲིབ་མ་
 སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེའི་སྤང་བ་མི་སྤྱད་པར་བཞག་པ་ལ། རོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་
 དཔེས་སྤྲུམ་པ་། འཁོར་ངེས་པ་བྱུང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོན་ས་བསྐྱོར་
 བ། ཆོས་ངེས་པ་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འབའ་ཞིག་ལ་ཡོངས་སྟོང་པ་དང་ལྷ་
 ལས། ཕྱ་བར་རོ་བོ་དང་ཆོས་གཉིས་དངོས་སུ་འབྱུང་ཞིང་། འགྲེལ་པར་
 འཁོར་དང་གསུམ་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་ལ་མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་གཉིས་
 ལས། ཡོངས་སྐྱེའི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡོངས་གཞན་རོར་སྐྱེས་བྱུང་མ་
 པར་མཚན་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། དབྱེན། ལྷག་དང་ཞབས་འཁོར་ཡོད་
 མཚན་དང་ལྷན་པ་སོགས་སོ་གཉིས་དང་། དེའི་རྒྱལ་ཡང་སྤྲ་མ་རྣམས་ལ་
 སྟེལ་བ་དང་བསུ་བ་སོགས་སོ་གཉིས་ཡོད་དོ། ཡོངས་སྐྱེའི་དཔེ་བྱད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། ཡོངས་སྐྱེའི་མཐོང་བཙམ་གྱིས་རབ་རྒྱ་དད་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་
 ཏན། དབྱེན། སེན་མོའི་དབང་དུ་བྱས་པ། སོར་མོའི་དབང་དུ་བྱས་
 པ། ཕྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཞབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། གཤེགས་རྒྱལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ། སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལྷག་གི་དབང་དུ་
 བྱས་པ། ཞལ་འཁོར་བཙས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། དབྱུང་བྱུ་སྐྱེའི་དབང་བཙས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་སྟེ་ཚན་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ་སེན་མོ་བྱངས་ཀྱི་
 མདོག་ལྟར་དམར་བ་སོགས་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་སོར་མོ་རྒྱུམ་པ་སོགས་
 གསུམ། གསུམ་པ་ལ་རྩ་མི་མདོན་པ་སོགས་གཉིས། བཞི་པ་ལ་ཡོང་བུ་མི་

མདོན་པ་སོགས་གཉིས། ལྷ་པ་ལ་སེང་གེའི་སྐབས་སུ་གཤེགས་པ་སོགས་
 བདུན། རྟུག་པ་ལ་ལྷོས་པ་གཞགས་པ་སོགས་ཉེར་ལྔ། བདུན་པ་ལ་ཐུག་
 ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་སོགས་བཞི། བརྒྱད་པ་ལ་ཞལ་མཆུ་དང་བཙས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ། ལྷགས་གསུངས་དང་བཙས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། མཆེ་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ཤངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། སྒྲན་ལ་ཁོར་དང་བཙས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། སྒྲན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། བྲལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 སྟེ་བདུན་ལས། དང་པོ་ལ་ཞལ་ཉུང་མི་རིང་པ་སོགས་གཉིས། གཉིས་པ་ལ་
 ལྷགས་མཉེན་པ་སོགས་དུག །གསུམ་པ་ལ་མཆེ་བ་བརྒྱུམ་པ་སོགས་
 ལྔ། བཞི་པ་ལ་ཤངས་མཐོ་བ་སོགས་གཉིས། ལྷ་པ་ལ་སྒྲན་ཡངས་པ་
 སོགས་བདུན། རྟུག་པ་ལ་སྒྲན་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་སོགས་གསུམ། བདུན་པ་
 ལ་དབྲལ་བ་ལེགས་པར་བྲེས་པ་སོགས་གཉིས། ཅུ་པའི་དགུ་པ་ལ་དབྲུགས་
 པ་སོགས་བརྒྱད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལ་མཆོན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱུར་
 སྟོན་པའི་ལོངས་སྐྱུའི་སྐྱུལ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་
 དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ལས། བཟོའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ནི་དྲི་ཟེར་རྒྱལ་
 པོར་བ་དགའ་འདུལ་པའི་ཆེད་དུ་བྱི་ཤང་མཁན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྐྱུལ་པ་ལྟ་
 བུའོ། །སྐྱེ་བའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ནི་གཏུལ་བུའི་དོན་དུ་རི་བོང་དུ་སྐྱེ་བ་གཟུང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །མཆོག་གི་སྐྱུ་སྐྱུ་ནི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དངོས་སུ་སྟོན་པ་སྟེ་

ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཐིན་ལས་ལ་ཚོས་སྐྱུའི་ཐིན་ལས་གི་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་ཚོས་སྐྱུས་བདག་རྟེན་བྱས་པ་
 ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་དཀར་གི་ཡོན་ཏན་ནོ། གཉིས་པ་རྟེན་གི་སྒོ་ནས་
 དང་། ས་མཚམས་གི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལ་
 ཡོད་པའི་ཐིན་ལས་དང་། བྱུང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཐིན་ལས་གཉིས་ལ། དང་
 པོ་ནི་སངས་རྒྱུས་གི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་གི་
 རྣམ་མཁྱེན་ལ་གདུལ་བྱ་ལམ་གི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་མི་གནས་པའི་མྱུང་
 འདས་ལ་འགོད་པའི་བར་གི་བྱེད་ལས་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་དང་ལྔ་ན་བརྣམས་སོ། །
 གཉིས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ལམ་གི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་མི་གནས་པའི་མྱུང་འདས་
 ལ་འགོད་པའི་བར་ཉི་ཤུ་ཅུ་བདུན་ཡོད་དོ། སངས་རྒྱུས་ཐུ་མའི་རྒྱུད་གི་མི་
 གནས་པའི་མྱུང་འདས་དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་སྐྱུ་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ། བྱུང་ཡུལ་ལ་
 ཡོད་པའི་ཐིན་ལས་སུ་འགྱུར་རོ། གཉིས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ལམ་གི་རྟེན་ལ་
 འགོད་པ། ལམ་ལ་འགོད་པ། ལམ་གི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་མྱུང་འདས་ཐོབ་འདོད་གི་སྒོ་
 ལ་འགོད་པའོ། གཉིས་པ་ལ་ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་
 ལམ། སྒྲོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བསྐྱུད་དོས་བཞི་ལ་
 འགོད་པ་དང་། རྒྱང་དོར་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་གི་སྦྱོད་པ་
 དང་། རང་དོན་གི་སྦྱོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་གི་སྦྱོད་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་

ལཱོ། གཉིས་པ་ནི་སྤྱོད་ཉིད་གོམས་པ་ལ་འགོད་པའོ། གསུམ་པ་ནི་སྤྱོད་
 པའི་ཕར་སྤྱོད་ལ་འགོད་པའོ། བཞི་པ་ལ་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་
 གོད་པ་དང་། རྟུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བརྩ་པ་ལ་
 འགོད་པ་དང་རྟུག་ལས། དང་པོ་ནི་ཚུ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ནས་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཕར་སྤྱོད་གྱི་ཕར་ལ་འགོད་པའོ། གཉིས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་
 ལ་འགོད་པའོ། གསུམ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་ལ་འགོད་པའོ། བཞི་པ་ལ་
 སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཕར་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་། མཛོན་
 པར་ཞེན་པ་བརློག་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་སོ། ལྷ་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཕར་སྤྱོད་
 ལ་འགོད་པའོ། རྟུག་པ་ལ་ས་བརྩ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག། སྤྱོད་
 པ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྤྱིད་པ་ཐམ་ལ་འགོད་པ་
 བརྒྱད་མས་སོ། གསུམ་པ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ནི་མི་གནས་པའི་
 བྱང་འདས་ལ་འགོད་པའོ། ཏེ་ལྟར་སྤྱོད་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་རེ་ལ་ཡང་བྱེད་
 པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱུང་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་སྐབས་
 གྱི་དོན་ཏེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། གཉིས་པ་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས་རྒྱ་པོའི་ཟེར་སྤྱོད་
 འཆད་ཚུ་ལ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཤོགས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་བཞིར་གྱངས་ངེས་
 ཤིང་། ལུས་རྒྱམས་གཞན་ཏུ་ཆོས་སྐྱུ་མཁུག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་ཆོག་པ་བཅད་སྤྱར་
 བཤེད་པ་དང་། མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ཁོ་ན་འི་མཛོད་པར་

གཏོགས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་པ་ལ་དབྱུང་བ་
 གཞན་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །གཉིས་པ་བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་དུག་ཏུ་བསྟན་པ་
 བློ། མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། རབ་དང་། གོ་རིམ་དང་། མཐར་
 ཐུག་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིབ་ཏེ་དུག་ལས། དང་བོ་ནི་མཐའ་མ་གསུམ་
 གྲུ། འབགས་པས་མཚན་ཉིད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 དང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་མངོན་པར་མཚོན་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་
 ཉིད་དེ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིམ་ལུ་སྒྲིབ་པ་བཞི་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་
 སྒྲོལ། གསུམ་པ་བསྟན་པ་ལ་དང་བོལ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་བློ། སྒྲིབ་དཔོན་
 ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ། འབགས་པ་
 དང་། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི་མཐའ་མ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི་འབྲེལ་པ་
 བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆ་དང་དང་བཅས་པའོ། །གང་གི་ལེགས་
 གསུང་འོད་ཟེར་སྒོང་ལྟར་གྱིས། ལྟན་སྒྲེས་ཡིད་ཀྱི་ལུན་པ་ཀུན་བསལ་
 བས། ཡུམ་དོན་པད་ཆོལ་རྒྱས་པའི་གཉེན་གཅིག་པོ། རྩོད་སྟོན་དམ་པའི་
 ཉིམས་དངུང་སྒྲིངས། གང་ཞིག་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཞིག་གིས། །
 གང་ཞིག་ཆེས་བསགས་དགོ་ཆ་གང་ཞིག་ནི། གང་ཞིག་རྗེས་འབྲང་གསུལ་
 རྒྱག་ཞིག་གིས། གང་ཞིག་རྟོགས་ནས་གང་ཞིག་ཐོབ་ཕྱིར་བསྟོ། །ཤེས་
 རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་

རྒྱུན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་མཚོན་བྱེད་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་སྤྲས་དོན་རབ་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་འདིན། རོང་སྟོན་པ་དམ་པ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། མང་དུ་སྟོས་པའི་དགོ་སྟོང་
 བསོད་ནམས་སེང་གེས། རྒྱལ་འབྲུག་གི་ལོ་སྟོན་གསལ་བའི་ཡམ་ཚེས་གསུམ་
 ལ། རྒྱན་གསལ་སྤྱིང་གི་དགོན་པར་སྦྱར་བའི། ཡིག་པ་ནི་སྟོམ་ལས་པ་
 གཞོན་ལུ་བཟང་པོའོ།། །།འདི་བསྐྱབས་པ་ལ་ལས་སྤྱད་པ་ཡི། དགེ་བ་གང་དང་གང་སྟོབ་
 པ། རྟེན་ནི་སྟོབ་ཐམས་ཅད་གྱིས། རལ་ལྟེ་གསལ་ལེས་རབ་རྒྱུར་སྟོབ་ཤོག། རལ་ལྟེ་པའི་སྦྱུག་པ་ལྟེ་
 སྟོན་གཅིག་སྟེ། རལ་ལྟེ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། རལ་ལྟེ་བ་རྟེན་དང་འགྲུར་སྟེ་དང་། བཅས་སྟེ་
 ཡུན་རིང་གནས་སྦྱར་ཅིག། རྟེན་པོ། རྟེན་པོ། དགོའོ།། །།

Published by :

SIDDHARTHA'S INTENT PUBLICATION
EA-21 INDERPURI NEW DELHI-110012

E-mail Sidswish@vsnl.com